

ONS ZEELAND PANORAMA

4 MAART 1937 — No. 9

LOSSE NUMMERS 15 CENT

EEN VERKEERSCONFLICT

ZIE DE FOTO'S: BIJ DE WILDE TOUAREG

Een afbeelding uit het bekende „Spuutboek” van Jan van der Heiden en diens zoon, een demonstratie voorstellende van de door hem uitgevonden brandspuit op den Dam.

JAN VAN DER HEIDEN

1637-1937

Het derde eeuwfeest der geboorte van den zeventiende-eeuwschen schilder en uitvinder Jan van der Heiden, wiens nagedachtenis door de Amsterdamsche brandweer bijzonder geëerd werd in de naar hem vernoemde groote drijvende haven-stoomspuit, was ons aanleiding om deze wel zeer bijzondere en bekende figuur uit de geschiedenis der hoofdstad op deze bladzijden te gedenken, nu het 28 Maart tevens 225 jaar geleden was dat deze vermaarde Nederlander te Amsterdam overleed.

De naam: Jan van der Heiden — zelf tekenende de kunstenaar zijn naam met een korte i — heeft voor elken rechtgeaarden Amsterdammer een bekenden klank, al was hij ook geen Amsterdammer van geboorte, en al moge het waar zijn, dat de meesten hem beter, misschien zelfs wel uitsluitend kennen als den vermaarden uitvinder van de pomp-brandspuit, dan als den met recht vermaarden schilder voornamelijk van Amsterdamsch en ander stedenschoon.

Hij was afkomstig uit Gorinchem, waar hij — den

Jan van der Heiden

naam in het bijzonder als schilder van stadsgezichten, en hij had zijn roem vooral daaraan te danken — en zooals men weet stelde men deze hoedanigheid in de gouden eeuw op zeer hoogen prijs — dat hij „niet alleen alle gebouwen met de meeste nauwkeurigheid teekende”, zooals tijdgenooten van hem getuigden, „maar dat hij aan zijn werk ook een natuurlijke tint wist te geven, die alle stijfheid

juisten datum heeft men, als van zooveel anderen uit dien tijd, blijkbaar nooit met juistheid kunnen achterhalen — in 1637 het levenslicht zag. Daar ving hij ook zijn eerste schilderstudien aan, en begon hij met de beoefening van de kunst, welke hem terecht zoo veel roem zou brengen. Aanvankelijk legde hij zich uitsluitend toe op de glaszchilderkunst, doch wie daarin zijn leermeester was, weet men niet te vermelden. Weldra echter, en hierin openbaart zich een bijzondere trek van zijn karakter, ondernemingslust namelijk, gepaard met zakelijk inzicht en durf, verlegde hij zijn woonplaats naar Amsterdam. Eenmaal daar gevestigd legde hij zich meer en meer uitsluitend toe op de beoefening van de teeken- en schilderkunst. Hij maakte zich al spoedig

te Amsterdam en te Den Haag (Mauritshuis). In het Rijksmuseum herinnert een merkwaardige proeve van schildering tegen glas, een fantastisch boschtafeel, ongetwijfeld aan het eerste beroep van den schilder, terwijl verder een vijftal stadsgezichten uit Amsterdam en elders aanwezig zijn. Soms geven deze de buurten vrij juist weer, zooals het gezicht op den „Dam”, en de „Martelaarsgracht”, of het „Gezicht op Amersfoort”, soms ook zijn 't smaakvolle

deed verdwijnen”. Zijn voornaamste leermeester was Adriaen van de Velde, met wien hij, wat ouder geworden, zeer bevriend was, en die, met zijn broer Willem, de meeste van zijn stadsgezichten met fijnen smaak stoffeerde. Een vrij langdurig verblijf in Rome, waar hij als zooveel andere kunstenaars van zijn tijd, meende inspiratie te zullen opdoen, had op hem gelukkig niet dezelfde uitwerking als op zooveel andere stad- en landgenooten uit die dagen, die er hun Noordelijke individualiteit en bijzondere schilderseigenschappen bij inboetten en navolgers werden der Italiaansche schilderschool in onderwerp zoowel als in vorm en kleur. Hij behield zijn originaliteit tot op het laatst van zijn lange leven en zijn beste doeken werden vooral op rijperen leeftijd geschilderd. De voornaamste musea van ons werelddeel bezitten werken van zijn hand. Het Louvre te Parijs heeft van hem een Gezicht op het Stadhuis te Amsterdam met een gedeelte van den Dam en verdere gebouwen, benevens een Plein met een kerk in een Hollandsche stad. Voorts heeft men er in onderscheiden Engelsche en Duitsche kabinetten, alsmede in onze musea

Een afbeelding van de nieuwe slangenbrandspuiten uit het „Spuutboek” der Van der Heiden.

fantasieën. Doch steeds betoont hij zich een kundig teekenaar, die, ondanks de precisie van zijn details, de groote lijn van het stadsbeeld goed weet vast te houden in vaak monumentale grootheid en goede architectonische proporties.

Na den dood van Adriaen van de Velde (1672) hebben Eglon van der Neer en anderen zijn schilderijen van passende stoffage voorzien.

De schilder zelf bezat tot kort voor zijn dood, hij werd 75 jaar, nog zulk een vaste hand en zulk een scherp gezicht, dat hij op 74-jarigen leeftijd nog een boekenrij schilderde met een opengeslagen boek, waarvan hij den letterdruk met de grootste nauwkeurigheid nabootste. Ook zijn er tal van teekeningen van hem in omloop, welke een gezocht bezit zijn. Deze slaan evenwel voornamelijk op het z.g. „spuitgasten”-bedrijf, en geven van dit laatste een even gedetailleerden als raak geziene indruk. En langs dezen weg komen we meteen op het terrein, waar Jan van der Heiden, in samenwerking met zijn broer Nikolaas, den landmeter, zich eveneens een wereldnaam wist te verwerven. Daarvoor moeten we 'n kleinen greep terug doen in de annalen der Amsterdamsche brandweer.

De middelen tot het bestrijden van brand, zoowel als de hierbij in de Amstelstad gevolgde methoden, waren tot aan het begin der zeventiende eeuw nogal primitief geweest. Men had tot dan toe de branden gebluscht met behulp eerst van ijzeren,

later van lederen brandemmers, welke eerst door behulpzame handen, later door daarvoor speciaal aangewezen groepen burgers, van hand tot hand werden overgegeven tot ze, waarschijnlijk meer leeg dan vol, door de rechtstreeksche blusschers in 't vuur konden worden geworpen. De, naar men zegt, door den Neurenbergischen smid Hans Hautsch omstreeks 1655 uitgevonden pompspuiten voldeden op den duur al heel slecht. Reeds geruimen tijd had het vraagstuk blijkbaar de aandacht van den wakkeren Jan van der Heiden getrokken. En praktisch man als hij was, had hij op middelen gezonnen om in het tot nu toe gevolgde blusch-systeem afdoende verbetering te brengen. Reeds had hij in 1664 de stad Amsterdam aan zich verplicht door de uitvinding eener betere straatverlichting, wat hem het ambt bezorgd had van „Administrateur van de Lantarens van de stad”. In 1672 zou hij nog meer de aandacht op zich vestigen door de uitvinding van de slangbrandspuiten.

Welke de voordeelen van dit nieuwe soort spuiten waren, welken grooten ommekeer zij in het brandbluschwezen, in 't bijzonder natuurlijk in Amsterdam, teweeg brachten, en welken zegenrijken invloed zij hadden op den omvang der branden en de hierdoor aangerichte schade, vinden wij getrouw en uitvoerig vermeld in het z.g. „Spuutboek” van den Ouden en Jongen Jan van der Heiden, dat in 1690 door den uitvinder en diens zoon in het licht werd gegeven, rijkelijk voorzien van illustraties.

De uitvinding had een volkomen succes: de van der Heiden's ontvingen een brevet als Stadsbrandspuitfabrikanten, een groote geldelijke belooning, een jaarlijksche toelage, en een vaste aanstelling tot generale brandmeesters der stad Amsterdam. De Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden verleenden hun den 21en September 1677 octrooi op hun uitvinding voor den tijd van vijf en twintig jaren.

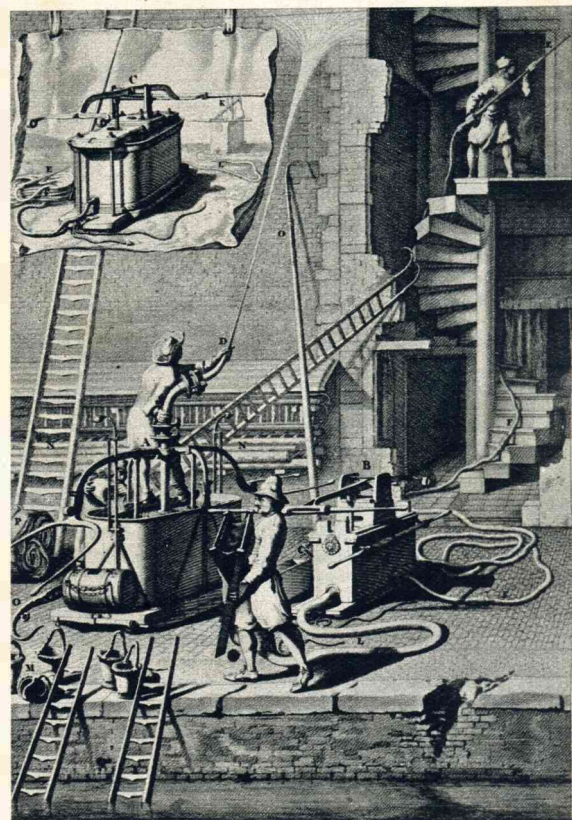
Zooals men aan deze andere plaat uit het „Spuutboek” van Jan van der Heiden ziet, liet deze geen middel onbeproeft, om de mogelijkheden der nieuwe uitvinding aan te toonen en er reclame voor te maken.

Wij zullen hier den uitvinder niet volgen in zijn gedetailleerde beschrijving en instructie, hoe met de nieuwe spuiten moest worden gemanoeuvreeerd. Zijn nauwkeurige aanwijzingen zijn een voldoende bewijs, dat deze brandweer-specialiteit geleidelijk een routine in het brandblusschen had gekregen, die benijdenswaardig was. In ieder geval was hij er de grondlegger mee der nieuwere bluschmethoden, die van groote waarde zouden blijken nog tot op heden, waarbij alleen de uitvinding van stoom en electriciteit tot nog grootere bruikbaarheid zou leiden.

Zooals men ziet stierf met den ouden van der Heiden een man, die twee wei zeer uiteenlopende beroepen met opvallend gemak wist te vereenigen en die zoowel in het eene als in het andere zich een naam wist te verwerven en een roem, waarop Holland ook nu nog met recht trotsch kan zijn.

Bij ons artikel ziet men een aantal oude gravures afgebeeld, betrekking hebbende op Jan van der Heiden's werkzaamheden als constructeur van bluschmiddelen. Op zijn schilderijen komen wij binnenkort, in een nieuw artikel, terug.

SCH.

De oude (links) en de nieuwe brandspuit (rechts) en haar mogelijkheden zooals die door Jan van der Heiden in zijn „Spuutboek” werden gecontereit.

Afbeelding van een brand op de Leidsche Gracht, den 12en Januari 1684, tijdens een zeer zware vorst.

EEN OUD LIED EN EEN BEKENDE WIJS

door John Barrydoone

Het ranke vliegtuig streek met abnormale snelheid in het akkerland neer, liep met een der wielen in een greppel en sloeg kwaadaardig zijn staart in de hoogte. Zijn neus stak in den weeken kleigrond, de linkervleugel knapte af en de romp kantelde in de greppel. Zoo bleef hij liggen — een vleugellamme militaire jager, wegens een storing in de benzineleiding gedwongen een noodlanding te maken.

Sergeant Price wist zich met veel moeite uit de cockpit te verlossen. Hij was er goed afgekomen — een schram en 'n bult aan zijn hoofd waren zijn eenige kwetsuren. Erger was de kist er aan toe. Zij zou gedemonteerd moeten worden en dat betekende een oponthoud van een paar dagen.

Price vloekte. Een koopje, waarmee hij zat in zoo'n verlaten streek.

Er hing een droefgeestige stilte over den omtrek. In de verte lagen wat huizen — als popperig speelgoed rond een ranke kerkspits verstrooid. Het dorp Murray — hij had er zooveel op de kaart zijn koers nog naar bepaald. De dichtstbijzijnde stad was Harmony, zeventig kilometer hier vandaan. En Denver, vanwaar hij een paar uur geleden opgestegen was, lag nog vierhonderd kilometer verder weg.

Price keek naar de kist en verwenschte zijn onfortuin. Dat was géén bal vanavond. En ook geen onder-onsje met Mary Livingstone. Juist nu hij zich zulke drieste voornemens had gemaakt voor vanavond. Beroerde boel...

Over het land kwamen een paar mannen aanrennen. Zij matigden hun snellen loop, toen zij hem geruststellend zagen zwaaien. Een van hen bleek de burgemeester van Murray te zijn.

Met verschrikte oogen keken ze naar de kist.

„Niets aan de hand, heeren,” zei Price ten overvloede. „Een beetje averij — komt dagelijks voor. Kan ik hier ergens telefoneeren?”

„In het dorp is een postkantoor,” antwoordde de dorpspotentaat. „En een goed hotel ook,” voegde hij er niet zonder trots aan toe.

Price vischte grinnikend zijn persoonlijke eigendommen uit de ruïne van gebroken instrumenten en verbogen leidingen op. „Dan zullen we maar 'ns gaan kijken, heeren,” zei hij, na een vluchtige inspectie van de kist.

Het halve dorp liep uit, toen zij aankwamen. Price's goed humeur keerde terug bij zooveel belangstelling. Men wees hem het postkantoor — een particuliere woning, waarvan een der vertrekken voor den postdienst was ingericht. Een meisje stond hem te woord. Zij was opvallend knap — blauwe oogen en haar, dat het meest leek op gesponnen goud.

„Kan ik hier telefoneeren met Denver?” vroeg hij. In zijn blik lag een verrassing, die het meisje deed blozen.

„Zeker,” antwoordde ze. „Vader is er niet, maar ik kan u ook wel helpen.” Met een meewarigen blik keek zij naar de schram op zijn voorhoofd. „U bent leelijk terechtgekomen. Weet u dat u bloedt?”

Price veegde zorgeloos het bloed weg — hij vond dat hij er zeldzaam góód afgekomen was.

„Geeft niets,” zei hij glimlachend, „dat komt straks wel terecht. Of is er geen dokter in Murray?”

Het meisje schudde het hoofd. „De dokter van New Edinburg komt hier, als het noodig is. Maar ik kan u ook wel verbinden. Ik doe het wel meer — ik heb een cursus gevolgd, weet u.”

„Heel aardig van u — knapt u me dan maar wat op,” lachte Price en toen bloosde het meisje opnieuw.

Waarvoor Price beducht was geweest, geschiedde prompt: hij kreeg telefonisch order bij het verongelukte vliegtuig achter te blijven, totdat de auto's van den militairen hulpdienst zouden zijn gearriveerd.

„Dat betekent twee dagen gedwongen vacantie,” zei hij tegen Lenie, toen hij de verbinding met Denver verbrak. Het meisje heette Hélène, maar ze zei dat iedereen haar Lenie noemde.

„U zegt dat, alsof u het een straf vindt,” merkte ze met ondeugende oogen op. „Bent u bang zich hier te vervelen, meneer Price?”

„Hier niet,” antwoordde Price met een veelbetekenenden blik. „Maar Murray lijkt me een gat. Ik geloof dat ik de eerstkomende dagen een hoop postzaken te behandelen heb. Kan ik u hier altijd vinden?”

„Alleen als vader weg is,” lachte Lenie.

Price vond het een gezegend toeval, dat er dien avond in „De Gouden Kroon” een dilettanten-tooneelvoorstelling gegeven zou worden, na afloop waarvan er gelegenheid zou zijn tot dansen. Hij zou zijn bal hebben, al was het dan niet in Denver. Het meisje kwam ook en voor haar vergat hij, dat hij verliefd was op Mary Livingstone.

Price amuseerde zich 's avonds uitstekend. Hij was zoo'n beetje het middelpunt van het gezelschap — 'n vlieger had nog nooit iemand in Murray in levenden lijve aanschouwd. Hij sloeg geen dans over en de meeste danste hij met Lenie. En eens, toen hij de kans schoon zag in de overvolle zaal, kustte hij haar. „Da's leelijk,” zei ze met een blos. „Ik weet niet eens wie je bent.” Maar haar oogen schitterden. En Price lachte.

Den volgende morgen kwamen de militaire auto's. Price hield toezicht op het demonteer en opladen van de kist. 's Avonds vertrokken de mecaniciens weer. Price zou den anderen dag met den trein naar Denver terugkeeren.

Toen hij dien laatsten avond het postkantoor passeerde, vond hij Lenie op de bank voor het huis zitten. Het was zoel, zomersch weer en de vredige stilte van het landschap wekte zachte verlangens en dromen.

Lenie's oogen lachten, toen hij naast haar plaats nam. Zonder een woord te spreken legde hij een arm om haar schouders en kustte haar opnieuw. Hij gaf er zich geen oogenblik rekenschap van, of hij er kwaad of goed mee deed. Denver was ver weg en Mary Livingstone nog slechts een herinnering. Er bestond trouwens niets officieels tussehen Mary en hem. Zij waren veel samen en in een verliefde bui had hij haar eens gevraagd. Maar hij had zich tevreden moeten stellen met het vage antwoord, dat zij er eens over denken zou — later, als zijn bevorderingskansen wat beter stonden. Daarbij was het gebleven.

En nu dacht hij zelfs niet aan Mary. Hij zat naast het meisje en blikte in haar oogen.

„Morgenvond...” zuchtte zij eensklaps. Er lag een bedrukte trek op haar gezicht.

Price maakte een gebaar, als verjoeg hij iets dat hem hinderde. „Niet aan denken,” zei hij met een gedwongen glimlach. „Het is zoover nog niet — dit uur is ons.”

Maar Lenie schudde het hoofd. „Je kunt je niet doof houden voor het slaan van de klok,” zei ze wijs. „Dit uur gaat voorbij. En dan?”

„Ik zal je schrijven,” beloofde hij ernstig.

Haar oogen lachten en haar stem klonk opgelucht. „Ik vertrouw je,” beledigde zij hem eenvoudig.

De duisternis omgaf hen met eenzaamheid. Zij spraken nog slechts fluisterend in de bijna volkomen stilte. Hun handen vonden elkaar in een liefkoozenden druk. Zoo bleven zij zitten — glimlachend en droomend. Het was het oude lied, dat zij zwiingend zongen, en op een overbekende wijs.

Den anderen morgen vertrok hij.

De menschelijke natuur is te vergelijken met het weer en het weer is doorgaans even grillig als onberekenbaar. Dick Price verliet Murray met het gevoel van een Caesar, die gekomen was, gezien en overwonnen had. Hij meende het ernstig met Lenie en schreef haar een hooggestemden brief. Maar toen hij een paar dagen later Mary Livingstone ontmoette, week het beeld van het meisje in Murray onmiddellijk naar den achtergrond van zijn herinnering.

Mary was bekoorlijk als altijd en de oude aantrekkingskracht deed zich terstond weer gelden. Hij voelde zich een slaaf, hoewel Mary niet de minste moeite deed hem onder haar juk te brengen. Zij mocht Dick Price wel — hij was een aardige, vroolijke jongen. Maar dan ook een echte jongen — in weerwil van zijn mannelijk beroep en zijn vijfentwintig jaren. En jongens nam zij niet ernstig, waar het de liefde betrof.

„Arme boy, was het ernstig?” beklagde zij hem, met een blik op zijn bepleisterd voorhoofd.

„Niet het minst,” lachte hij. „Van voren een stootje en toen van achteren een stootje — het zaakje daarboven bleef precies in evenwicht.”

„Ik feliciteer je — het had noodlottiger kunnen aflopen,” zei Mary ernstig. „Ik zat in angst, toen ik

het hoorde en ik heb onmiddellijk de vliegschool opgebeld.”

„Dat was lief van je,” zei hij enthousiast.

„Vind je?” vroeg zij onbewogen. „Had je dan anders verwacht van iemand, met wie je jarenlang bevriend bent?”

Price keek bepaald ongelukkig. „Was het alleen maar vriendschap, die je bewoog...” begon hij, maar zij viel hem vlug in de rede.

„Begin nu niet over dat andere, Dick. Je weet hoe ik daarover denk. Het huwelijk is een ernstige zaak en ik ben nog lang niet overtuigd van je standvastigheid. Een wildebras als jij, die de meeste meisjes maar in de oogen hoeft te zien...”

Haar toon was schertsend en zij vermoedde niet het minst, hoe raak zij hem trof met haar woorden. Hij dacht aan zijn brief aan Lenie en schaamde zich eensklaps over zichzelf.

Dien avond bleef hij in een beroerde stemming. Mary was vriendelijk genoeg en de anderen, die hij op het casinobal trof, waren vol hartelijke belangstelling. Maar er hinderde hem iets, dat zijn gedachten wegvoerde naar een klein dorpje. En naar een huis en een meisje, dat wellicht op dit oogenblik blij en gelukkig over zijn brief gebogen zat. Veel vroeger dan anders ging hij naar huis — de stemming ontbrak, om zich te kunnen amuseeren.

Zijn stemming werd er niet beter op, toen hij twee dagen later een brief uit Murray ontving. Lenie schreef bedeesd, bijna kinderlijk-eenvoudig — zooals een meisje, dat de wereld nog niet kent en blij verbaasd staat tegenover het wonder, dat in haar leven heeft plaatsgegrepen.

Price ergerde zich aan die naïveteit, maar er was toch ook iets in, dat hem trof. Dien dag ging hij ernstig met zichzelf te rade. Het was de eerste maal, dat hij over iets, dat buiten de vliegerij lag, ernstig nadacht. Het ging om Mary of Lenie. Wie van hen de knapste was deed er niet toe — hij zocht alleen een antwoord op de vraag, met wie hij het gelukkigst zou worden.

De keus was niet zoo moeilijk, als hij gevreesd had. Mary had sinds lang een plaats in zijn leven en hij geloofde, dat hij haar niet meer zou kunnen missen. Lenie daarentegen was de verschijning van één dag — het zou hem nauwelijks treffen, als hij niets meer van haar vernam.

„Mary”, besloot hij en hij nam zich voor ernstig zijn best te gaan doen, om den officiersrang te bereiken. Het zou een bewijs voor haar zijn, dat het hem ernst was met zijn toekomst, die ook de hare zou zijn...

Na dien eersten brief van Lenie, waarop hij niet geantwoord had, ontving hij nog een tweeden. Drie weken later, toen hij haar al bijna vergeten had.

„Waarom hoor ik niets van je?” schreef zij. „Heb je 't zoo druk, of wil je me vergeten? Als je wist met hoeveel verlangen ik naar een brief van je uitzie en hoeveel angst ik om je uitsta, zou je me zeker geen uur langer laten wachten...”

Hij las dien brief slechts vluchtig door. Hij roerde hem, maar hij had niet den moed haar de waarheid te schrijven. Het deed er niets toe, of hij zichzelf voor lafaard schold — geen macht ter wereld zou hem hebben kunnen bewegen tot de eerlijke bekentenis, dat hij haar bedrogen had. En opnieuw verstreken er weken. De weken werden maanden, maar hij hoorde niets meer uit Murray. Opgelucht door dat zwijgen begon hij nog ernstiger dan voorheen werk te maken van Mary. Hij kwam bij de officiersopleiding en had geen moeite met zijn leerstof. Ook werd Mary wat toeschietelijker. Zij begon hem ernstig te nemen — als een man, die zich eindelijk gevonden heeft en weet wat hij wil.

Toen, op een oogenblik dat de toekomst louter zonneschijn leek, trof Price eensklaps het noodlot, dat een schaduw zou werpen op heel zijn verder leven.

Het gebeurde ruim een jaar na de noodlanding bij Murray. Op een dag steeg hij op in escadrilleverband. Een der vliegtuigen geraakte niet ver van het vliegveld in een vrille en bij de wanhopige poging, om zich uit die gevaarlijke warreling los te maken, verloor de piloot zijn tegenwoordigheid van geest. Het gelukte hem zich te bevrijden, maar vóór hij zich bewust was van 't nieuwe gevaar, dat hem bedreigde,

vloog hij op den jager in, die door Price werd bestuurd.

De botsing was niet hevig, doch niettemin ernstig genoeg in haar gevolgen. Van Price's vliegtuig knapte de staart af en als een aangeschoten vogel kwam het naar beneden dwarrelen. Price deed verwoede moeite zich uit de cockpit te verlossen — met een parachute-sprong had hij zich nog gemakkelijk kunnen redden. Maar door de botsing was hij vastgeklemd en tot zijn ontsteltenis werd hij zich bewust, dat hij een gevangene was van niemand minder dan den dood. Tijd om lang over zijn wanhopigen toestand na te denken werd hem niet gelaten. Op zeker oogenblik kreeg hij een hevigen schok, hij hoorde een gekraak en zijn hoofd ging door het venster heen. Toen wist hij niets meer — van dood noch leven...

Price werd pas na een half uur uit de wrakstukken van de geheel vernielde machine bevrijd. Wonder boven wonder leefde hij nog. Men vervoerde hem met

de uiterste zorg naar het hospitaal, waar drie dokters zich met hem bezighielden. In den avond van dien dag was er van Dick Price nog slechts een wrak over. Zijn linkerbeen was verlamd en zijn rechterbeen en rechterarm geamputeerd. De andere kwetsuren telden niet mee — na verloop van een paar weken kwamen die wel weer in orde.

„Een wrak,” zeiden de dokters zelf. Doch niet zonder voldoening voegden zij eraan toe: „Maar een wrak dat leven houdt, indien er zich geen gevaarlijke complicaties voordoen...”

Price kwam den anderen dag pas tot bewustzijn. Hij huilde als een kind, toen hij vernam wat er nog van hem over was. Liever was hij dood geweest, maar die voorkeur veranderde niets aan zijn beklagenswaardig lot. Opstandig tegen het leven lag hij dagenlang te razen. Zóó vond hem Mary. Zij spraken niet en lieten allebei hun tranen den vrijen loop.

„Het was verschrikkelijk,” zei Mary na dat eerste

korte bezoek tegen haar vriendin. „Hij keek mij aan, alsof ik alleen hem nog helpen kon.”

Dagelijks herhaalde zij haar bezoek. Meestal bracht zij vrienden mee — zij deinsde ervoor terug met hem alleen te zijn. Er lag een hongerige blik in de oogen, waarmee hij al haar bewegingen gadesloeg. Hij scheen te wachten op een gebaar — op een stille liefkoozing, die een belofte kon zijn voor de rest van zijn leven. Maar Mary had niets meer te geven dan een hartelijk woord en een bemoedigende opwekking, om zijn lot met berusting te dragen.

„Ik ben geen heldin,” verklaarde zij eerlijk en openhartig in den kring van haar vrienden, die ook Price's vrienden waren. „Ik geloof wel dat de liefde helden en heldinnen kan kweken, maar zóó stond ik niet tegenover dien armen Dick. Misschien dat ik óóit nog eens van hem had leeren houden op de manier, als hij wenschte — ofschoon ik betwijfel, of dat wel de échte liefde is, die je aan moet leeren. Ik voel me alleen aan hem gebonden door vriendschap, en om waarlijk blijmoedig een offer te kunnen brengen als hij verlangt, zou ik me gedragen moeten weten door een sterker en teederder gevoel...”

Allen gaven haar gelijk — Price had niet de minste rechten op haar.

„Arme kerel. Wat moet er van hem worden, als hij straks het hospitaal verlaten kan?” vroeg er een meewarig.

„Nu, voor zijn toekomst hoeft hij niet bezorgd te zijn,” antwoordde een ander, die aan de financiële gevolgen van zijn invaliditeit dacht. „Hij krijgt een beduidend sommetje van de verzekering en een ruim pensioen. Hij is toch maar alleen op de wereld?”

„Een financieel bezorgde toekomst is in zoo'n geval niet genoeg,” merkte Mary eenigszins scherp op. „Den geestelijken neerslag en dat gevoel van minderwaardigheid en volslagen hulpeloosheid komt hij nog met geen milliard te boven. Hij zal iemand om zich heen moeten hebben, die als het ware uitsluitend dóór en vóór hem leeft. Iemand van wie ook hij houden kan. Dat alléén kan hem opheffen uit den put en tot de ontdekking brengen, dat het leven ook in zijn hulpbehoevenden toestand nog een waardevol bezit is, waarvan het hem moeite zou kosten afstand te doen. Hij sprak erover een buitenhuisje te huren in de buurt van Los Angeles — het geronk van een vliegtuig kan hij niet meer uitstaan. Ik zal er eens met den dokter over spreken daar in de buurt naar een geschikte verpleegster uit te zien...”

Haar vrienden bewaarden een bedrukt zwijgen en voortvarend als steeds ging zij heen, om terstond uitvoering te geven aan haar voornemen.

In Murray was, evenals overal elders in de wereld, het leven zijn geregelde gang gegaan — meegevoerd door de raderen van den tijd. De dingen veranderden, al was het niet immer van aanzien. En ook de menschen veranderden — en velen kwamen en gingen. Evenals overal elders.

Lenie was óók gegaan. Drie maanden, nadat zij Price's eersten brief had ontvangen en tevergeefs op antwoord op haar eigen bekentenissen had gewacht, was zij naar Frisco vertrokken, om in de verpleging te gaan. Het verdriet had duidelijk sporen bij haar achtergelaten. Haar gezicht was vermagerd, haar levenslust aan het tanen geraakt en de lichtende lach in haar oogen gedoofd. Zij wist wat het beteekende versmaad te zijn door den eenigen man op de wereld, voor wien haar hart sneller was gaan kloppen, maar in weerwil van alles koesterde zij verachting noch wrok. Zij was een domme gans geweest, toen zij zoo blindelings vertrouwde op het woord van een man — een levensecht verdriet had haar méér geleerd, dan duizend wijze lessen van haar moeder haar bij hadden kunnen brengen...

In Frisco, waar zij een plaats kreeg als leerlinge in een groot hospitaal, en haar leertijd aanving met de ruwste huishoudelijke bezigheden, herwon zij haar oude geestkracht. Het verdriet sleet, al verdween het niet geheel. Zij gaf zich met volle toewijding en spoedig werd haar belangrijker werk toevertrouwd. Maar intusschen vermagerde zij met den dag en na elken nachtdienst voelde zij zich gebroken.

„Het gaat niet goed met zuster Lenie,” zei de directrice op zekeren morgen tegen den dokter. „Het is haar aan te zien, dat zij fysiek niet in staat is de zware eischen van haar beroep op den duur het hoofd te bieden. Zij moet een geregelder leven hebben — in de particuliere verpleging zou zij het misschien uithouden. Jammer dat zij de volledige bekwaamheid daartoe nog mist...”

DE STAD DER DOODEN

Een bezoek aan een Chineesch kerkhof

De weduwe van den rijken Kantoneeschen matenfabrikant Ling heeft over haar kostbare, purper-damasten japon 'n ongezoomd, ongebleekt gewaad van neteldoek geworpen, ten teken van diepsten rouw. Het is vandaag vier jaar geleden, dat haar man is gestorven.

In gezelschap van haar dienaar en dienaress, die

ieder een omhuld korfje dragen, laat zij zich in een rikscha buiten de stad brengen, waar weelderige villa's naast bamboehutten zijn gelegen, tenniseelden naast rijstakkers, autobanen naast moerassen, kazernes naast rijk gebeeldhouwde tempels.

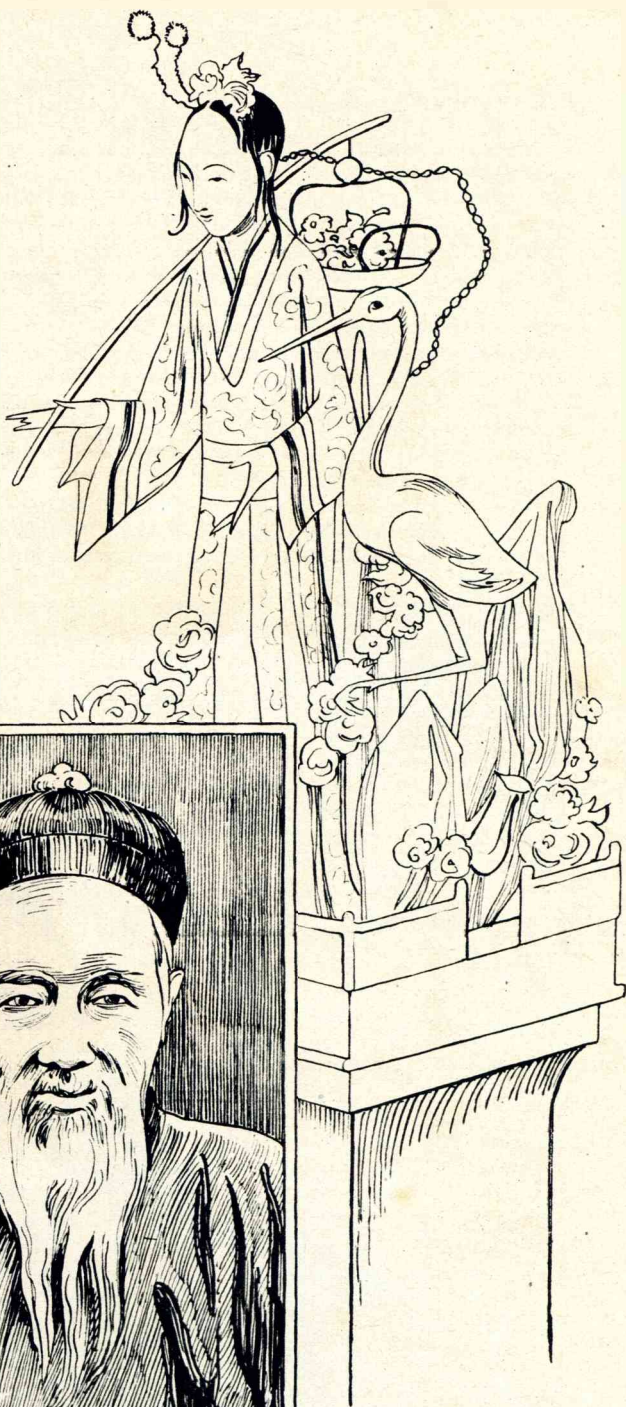
Een smal voetpad voert door 'n effen dal naar een heuvel, die over de volle lengte door een hoogen muur omgeven is. Zij begeven zich naar een breede toegangspoort; de dienaar klopt aan en terzelfdertijd worden de zware deuren van binnenuit geopend. De grijze poortwachter begroet hen met een vriendelijken glimlach.

Mevrouw Ling laat de groote rouwhal, wier stemmige ruimte vervuld is van het gekwetter der honderden vogels, rechts liggen en wandelt statig door de breede hoofdstraat, dwars door de doodenstad. Ovale kuipjes met sluierstaartvisschen er in, hooge waaierpalmen, lotusbloemen en Phoenix-oogen staan langs den weg. Oleanders en hibiscustruiken zijn overdekt met rose en vlammend-roode bloemen. Een kleine jongen, belast met 't toezicht op den tuin, jaagt op bloote voeten achter dansende, kleurige vlinders.

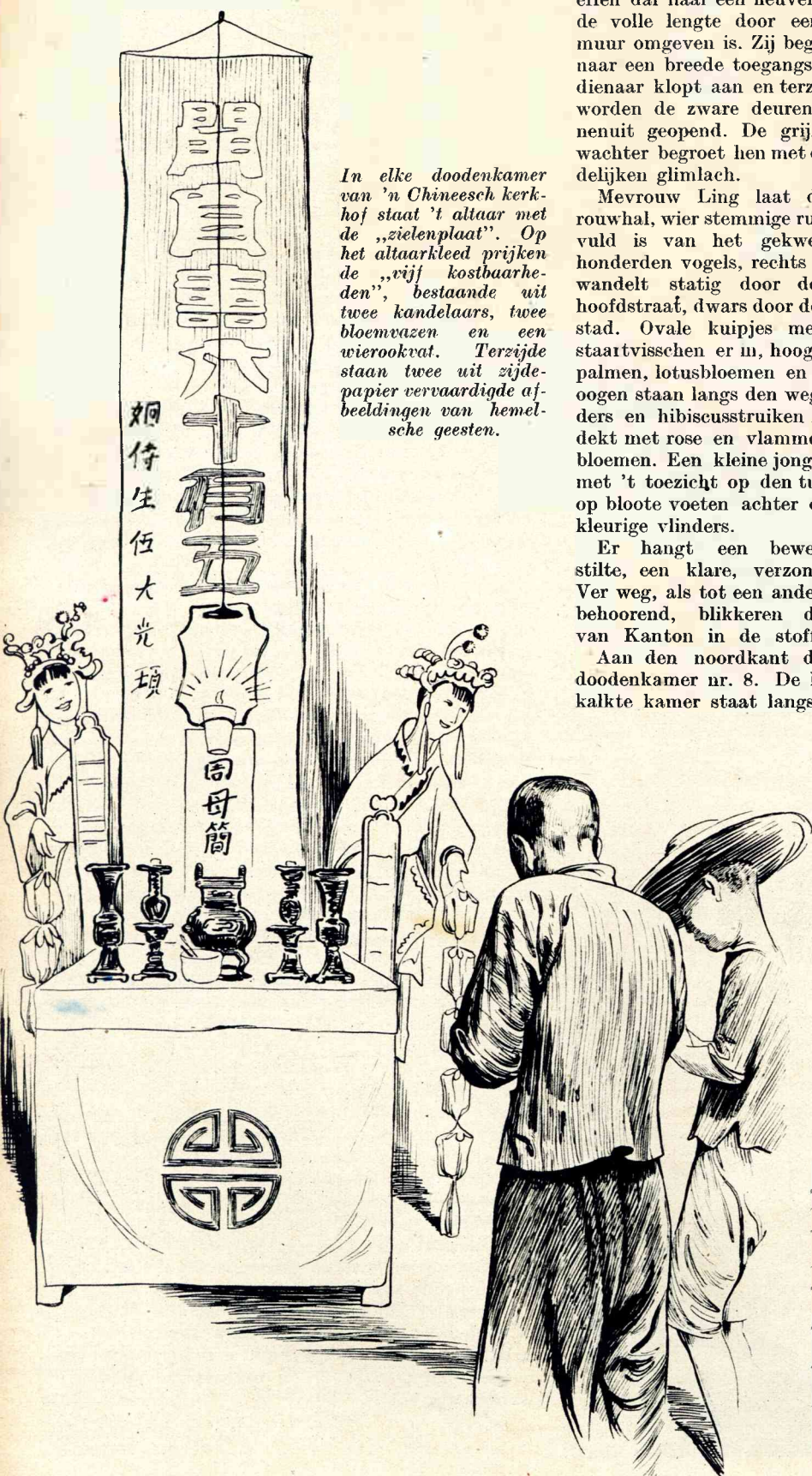
Er hangt een bewegingloze stilte, een klare, verzonken rust. Ver weg, als tot een andere wereld behorend, blikken de daken van Kanton in de stoffige, trillende hitte.

Aan den noordkant der derde dwarsstraat ligt doodenkamer nr. 8. De hooge, verblindend-wit gekalkte kamer staat langs de straatzijde wijd open.

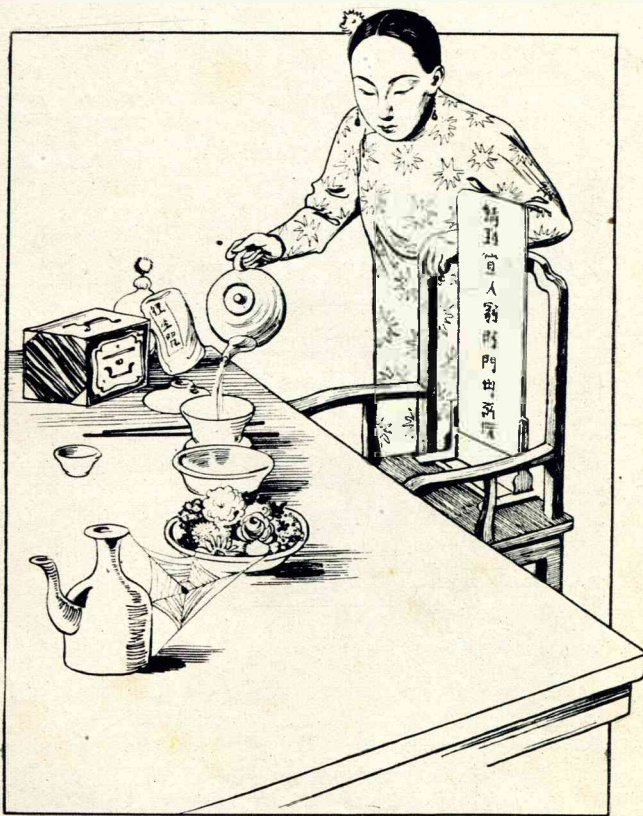
In elke doodenkamer van 'n Chineesch kerkhof staat 't altaar met de „zielenplaat”. Op het altaarkleed prijken de „rijf kostbaarheden”, bestaande uit twee kandelaars, twee bloemvazen en een wierookvat. Terzijde staan twee uit zijdepapier vervaardigde afbeeldingen van hemelsche geesten.

In China gelooft men, dat in de laatste afbeelding, die van den afgestorvene gemaakt werd, zijn ziel woont. Daar boven ziet men de beeltenis van de „godin van het lange leven”.

Voor de overleden moeder staat in de Chineesche doodenkamer steeds de tafel gedekt. De geur van de thee is haar drank, de geur der bloemen haar voedsel. De trouwe dochter draagt er zorg voor, dat het de afgestorvene aan deze dingen niet ontbreekt. Op den rug van den stoel ziet men de naamplaat voor de ziel.

In de stille straten van de doodenstad. Een kleine jongen jaagt op kleurige vlinders. — Rechts: de toegang tot de doodenkamers.

Een hel en zuiver licht stroomt door de schaduwloze ruimte, tot in de diepste hoeken.

De weduwe, door haar dienaar en dienaars gevolgd, treedt langzaam binnen. Haar blikken dwaalen over het rood en fonkelend goud-gelakte altaar, terzijde waarvan twee op ongelooflijk kunstige wijze uit zijdepapier vervaardigde geesten van vrouwelijke gestalte staan opgesteld. Zij heffen 'n glinsterenden spreukband boven de hoofden, waarop de troostende woorden: „Wij geleiden u, wij voeren u in het paradijs der hoogste vreugde.”

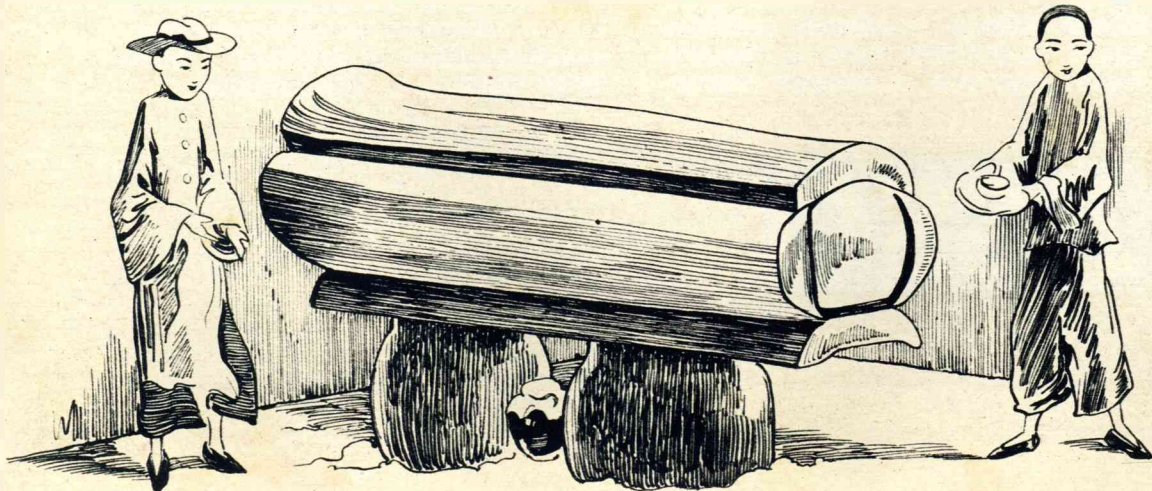
Op het roodzijden, goud-bestikte altaarkleed prijken de „Vijf Kostbaarheden”, bestaande uit twee kandelaars, twee bloemvazen en het wierookvat.

Op een teeken van zijn meesteres heeft de trouwe dienaar het wierookstaafje aangestoken en zij legt dit zelf, met een sierlijk handgebaar, in de wolligweeke asch van 't wierookvat.

Loom geworden door de vochtig-broeierige warmte, zet zij zich neer op den ebbenhouten zetel tegen den linkschen kamerwand. Intusschen heeft de dienaress bij den poortwachter warm water gekocht, hetwelk zij met traag-eerbiedig gebaar op de thee van orchideeënbloesem giet. Dan neemt zij uit haar korfje twee koppen, die zij vult. Zij reikt het eene kopje over aan haar meesteres, doch deze wenkt vermoeid met haar hand en wijst woordeloos naar de smalle tafel die vlak achter het altaar staat.

De dienaress begrijpt haarmeteen. Eerbiedig plaatst zij het kopje op de tafel, juist bij den stoel van den afgestorvene. Terwijl de wierook dof-gloeïend brandt en de weduwe, diep in zich zelf verzonken, bidt... neemt volgens de legende de dierbare doode plaats op den stoel, terwijl zijn ziel in de naamplaat trekt, en van deze speciaal voor haar verhoogde plaats de tafel kan overzien.

De tafel blijft steeds gedekt. Naast den rijtschotel liggen voor het gebruik gereed de beide eetstokjes, die Ling tijdens zijn leven hanteerde. Zijn wijnkom, door geen lippen meer beroerd, lokte een vlijtige spin aan en zij weefde vanaf den rand van de kom een ragfijn, ondoorzichtig web naar het oor van

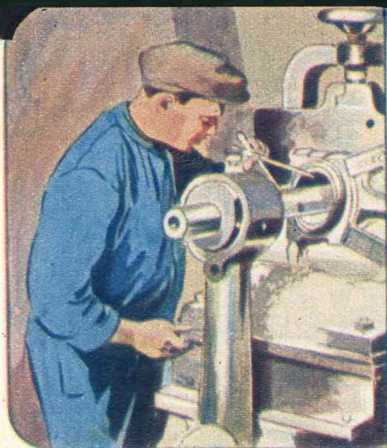

de wijnkom, die vlak daar naast staat. Droog en bestoft ligt naast den rijtschotel de kleine waterpijp, die Ling eertijds na het eten met zooveel smaak gebruikte... kunstig nagemaakt van papier!

De wierook brandt; uit den theekop trekken ijle dampspiraalen kringelend naar boven. De weduwe bidt nog steeds; de dienaress oogt naar een blauwen vlinder, die in het bliksem-witte zonnelicht voorbij vliegt. Aan de tafel zit roerloos de onzichtbare doode.

Achter het altaar staat de zerk. Twee poppen uit papier vervaardigd — de dienaar en de dienaress — waken. Onder de zerk staat een kom met rijst, als leerspijs voor de dwalende ziel.

ASSO-DIPLOMA BEZORGT POSITIE-VERBETERING!

Wel werk, maar geen toekomst!

Vraagt raad aan zijn vroegeren hoofdonderwijzer!

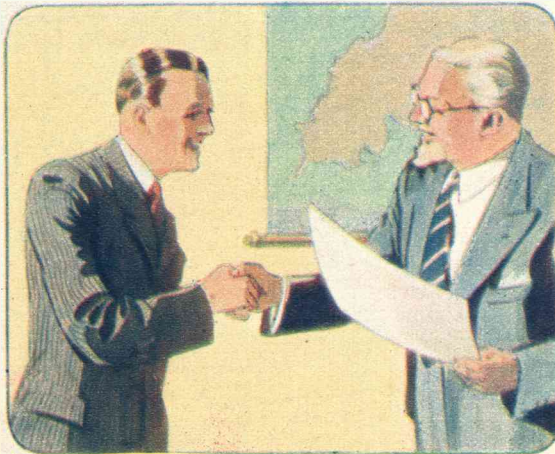
De raad luidt: „VOLG EEN ASSO-CURSUS!”

De bon gepost!

Een prettige tijd van interessante studie!

Het doel bereikt! „Dit ASSO-diploma is je waarborg voor een goede toekomst!”

Twijfelt gij ook aan Uw toekomst? Lees dan eens aandachtig nevenstaande cursusopgave. Kies er een uit, waarvoor U belangstelling hebt. Zend de bon in gesloten enveloppe, gefrankeerd m. postzegel van 6 cts. of schrijf ons een brief. Wij sturen U inlichtingen en een prospectus met vele dankbetuigingen van geslaagden en aangestelden. In het prospectus vindt U ook de andere cursussen van dezelfde letter. U kunt dan alles eens overlezen. Het verplicht U tot niets!

BELANGRIJK: Iedere dame of heer, die de lagere school heeft bezocht, kan onze duidelijke, schriftelijke lessen gemakkelijk volgen.

Laag maandelijks lesgeld. Boeken, etlassen, tekenbenodigdheden, enz., gratis in eigendom. Elke week een leszending. Correctie van gemaakt werk. Na goede afloop fraai diploma. Daarna helpen wij U bij de sollicitatie, totdat Uw doel is bereikt.

Aan het A.S.S.O.-Instituut,
Nieuwe Plein 31, bij het Station - Arnhem

Ik verzoek, zonder enige verplichting,
inlichtingen omtrent de cursus voor:

Naam:

Straat en nummer:

Woonplaats:

Leeftijd:

A-CURSUSSEN: Voor heren:

kommies, politie-diploma, marechaussee, militaire politie, verpleger, besteller, hulpkeurmeester (voor slagers), keurmeester van waren, warenkennis, verkoper en winkelbediende, chef-verkoper, filiaalhouder, etaleur, modern reclameschrift, reiziger, administrateur, journalist, notarisklerk, makelaar-taxateur, verzekerings-inspecteur, directeur van een woning- en assurantiebureau, havenmeester, brugwachter, sluiswachter, gemeentebode, concierge, veeverloskundige.

Voor dames:

verpleegster, verkoopster, chef-verkoopster, filiaalhoudster, etaleuse, modern reclameschrift, reizigster, privé-secretaresse, journaliste, kinderverzorgster, kinderjuffrouw.

B-CURSUSSEN: Voor dames en heren:

praktijk diploma boekhouden (dubbelboekhouden), stenografie (systeem „Groote”), algemene ontwikkeling, Nederlandse taal, Frans, Duits, Engels, rekenen, meetkunde, aardrijkskunde, handschriftverbetering, handelskennis, handelsrecht, statistiek, handels-

rekenen, boekhouddiploma's Mercurius en Vereniging van Leraren, Nederlandse-, Franse-, Duitse- en Engelse handelscorrespondentie, spreken in het openbaar, belastingrecht, belastingconsulent, beschavingsleer (goede omgangsvormen), eerste hulp bij ongelukken.

C-CURSUSSEN:

chauffeur-monteur, auto-techniek, auto-Diesel-monteur, autoverkoper, -expert, electriciën, electrotechniek, sterkstroommonteur en zwakstroommonteur (diploma V. E. V.), lijnwerker-telegrafist, erkend installateur (diploma V. E. H. I.), radiomonteur, radio-techniek, lasser, lastechniek, machinist, stoomwerktuigkunde, motormachinist, motortechniek, machinist electrisch bedrijf, koeltechniek, vliegtuigmecaniciën, vliegtuigtechniek, zweefvliegtuigbouw, verwarmingsmonteur, installateur van centrale verwarmingen, smid-bankwerker, constructie-bankwerker, gasfitter (diploma Vereniging van Gasfabrikanten), waterfitter, loodgieter, aspirant bouwkundig opzichter, bouwkundig opzichter, reclame-tekenaar, bouwkundig-tekenaar, machine-tekenaar, electrotechnisch-tekenaar, meubel-tekenaar, scheepsbouwkundig - tekenaar, betonbouw, wegenbouw, filmopérateur.

ASSO

INSTITUUT VOOR SCHRIFTELIJK
ONDERWIJS

Directeur: J. van der Bij, Hoofdonderwijzer

NIEUWE PLEIN 31, BIJ HET STATION - ARNHEM

ONS ZEELAND

FOTODIENST: BADHUISSTRAAT 5, TEL. Nr. 81, VLISSINGEN

Dat zullen bolleboozen worden daar in Wissekerke !

Voor de eerste maal sinds 19 jaar heeft aartshertog Otto van Habsburg zijn vaderland weer gezien, dat hij niet betreden kan. Hij begeleidde z'n zuster aartshertogin Adelaide van Zwitserland tot de Oostenrijksche grens en nam daar afscheid van haar. Vervolgens begaf hij zich naar het slot Lichtenstein nabij Vaduz, waar hij als gast van prins Lichtenstein eenige tijd zal vertoeven.

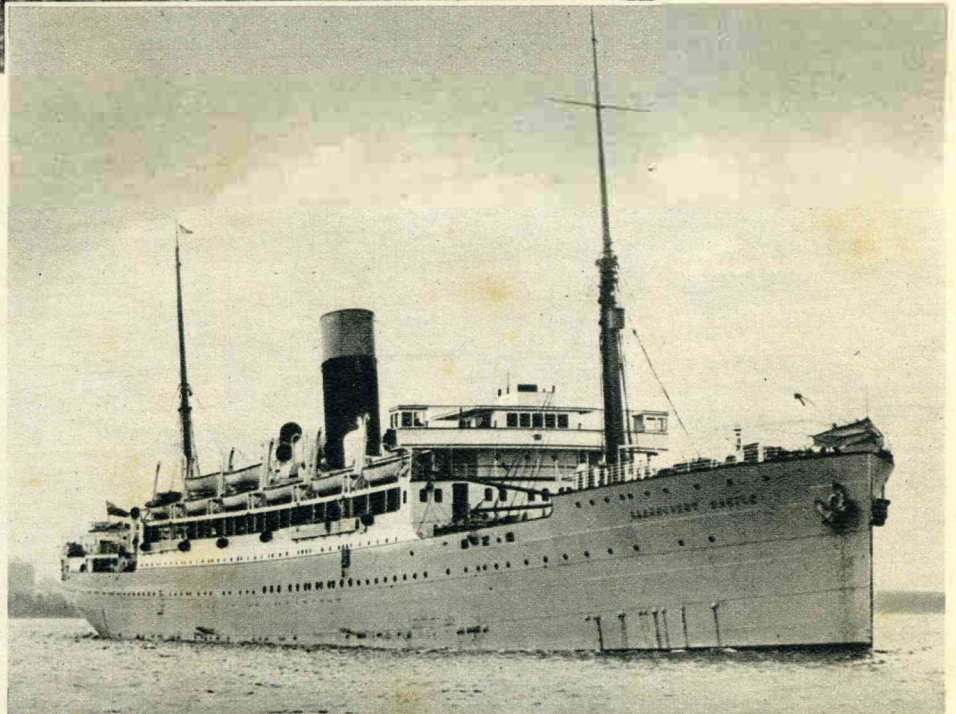

LAATSTE NIEUWS

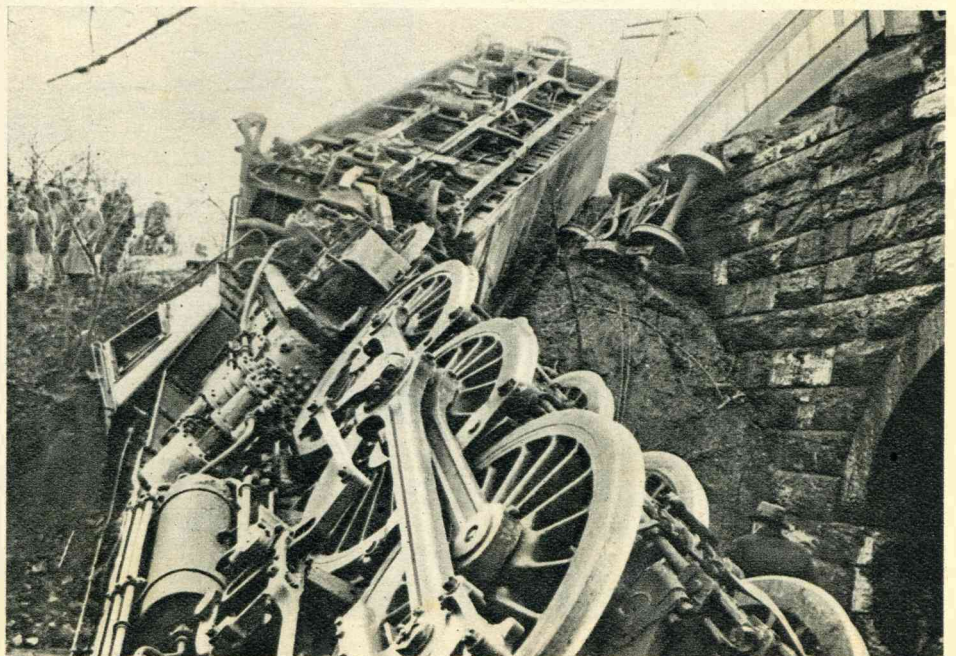

De hertog van Kent, die zich met z'n gemalin op een vakantie-tocht naar München bevond, reisde randaar alleen naar Weenen verder om z'n broeder den hertog van Windsor te bezoeken. Onze foto toont de hertogen van Windsor en Kent voor den ingang van het station te Weenen.

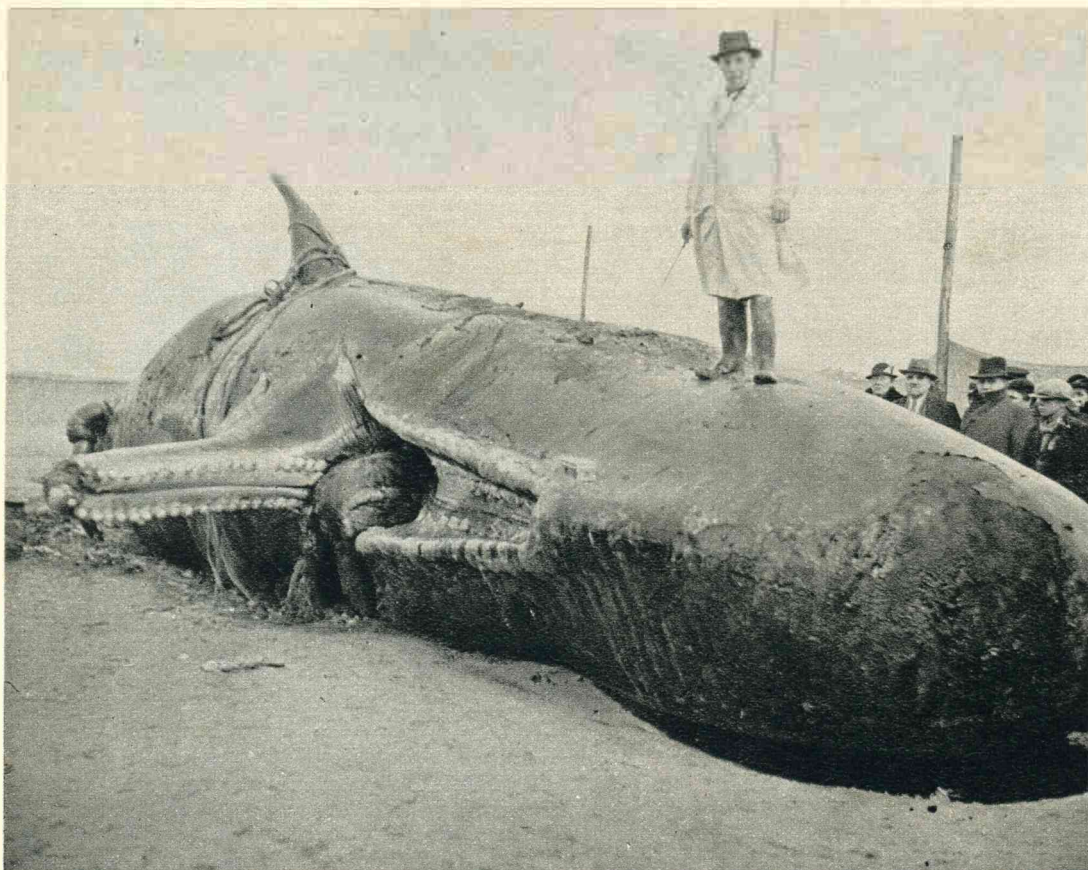
Meestal moet bij een botsing tusschen een auto en een trein de auto het onderspit delven. Bij het hiernaast afgebeelde ongeluk te Laurel in den staat Maryland (Amerika) ontspoorde echter de locomotief en stortte met eenige wagons naar beneden. Drie personen verloren bij dit ongeval 't leven.

Het Engelsche stoomschip „Llandoverly Castle” van de Union Castle-lijn, met 150 passagiers aan boord, liep vorige week aan de Oostkust van Spanje op een drijvende mijn. Ondanks zware averij aan het voorschip gelukte het den stoomer, die zich op weg naar Marseille bevond, de Fransche haven Port Vendies in de nabijheid van de Spaansche grens te bereiken.

OMGEKOMEN WERELDREIZIGERS

Naar schatting 30 à 40 duizend kilo woog het zeemonster, dat bij Breskens op het strand was gezet.

Heel een wereldreis heeft dit uit de Zuidelijke Poolzee afkomstige potvisschenpaar moeten afleggen om in de Noordelijke IJszee weer vertrouwde omgeving en klimaat te vinden en gezelschap van ander walvischachtig gedierte — en daar is het, door een verkeerde bocht te nemen, de Schelde opgetornd en bij eb op een zandplaat op 't droge achtergebleven en omgekomen. Een zeldzaam geval voor Zeeland, dat niet iedere eeuw zulke zeemonsters te zien krijgt. De belangstelling was dan ook groot in Breskens en Terneuzen vooral, waarheen een der dieren was opgesleept. Die belangstelling betoonden trouwens niet de Zeeuwen alleen, want voor heel het land, ook voor de rustigste wetenschappelijke kringen, betekende deze stranding een ware sensatie. Aan het zeldzame feit van zulk wonderlijk bezoek mogen enkele foto's de herinnering wel bewaren.

Op deze detailfoto van den opengesperden muil zijn in de onderkaak de tanden duidelijk te onderscheiden.

Dit was het exemplaar, dat bij Terneuzen was aangesleept, en welks afmetingen duidelijk uitkomen tegen de figuren op den achtergrond.

Wegens een scheur aan de rugzijde kon het te Breskens aangebrachte dier niet verder worden vervoerd, zoodat het ter plaatse moest worden ontleed....

.... wat geen al te prettig baantje mag heeten, want al dru was het in de omgeving van het zeemonster verre van geurig.

MYSTERIES EN RAADSELS

De doodgraver van Chilton Polden

[[Medegedeeld door lady
Margaret Shelley.]]

In de afgelopen eeuw werd de predikantsplaats te Chilton Polden, in Cornwall, eenige jaren bezet door 'n geestelijke, die Drury heette. Zijn gemeenteleden woonden zeer verspreid, en gescheiden door stukken woesten heidegrond. Op 'n avond in April, toen mr. Drury naar huis ging, struikelde hij over 'n oneffenheid van den bodem en verzwikte hij leelijk zijn enkel. Na eenigen tijd gerust te hebben trachtte hij zijn weg te vervolgen en met veel moeite en herhaaldelijk rusten bereikte hij de pastorie, vanwaar hij een boodschap naar den dokter zond met het verzoek, onmiddellijk te komen. Doordat hij nog 'n mijl had geloopt met zijn gekwetsten enkel waren de zwelling en de ontsteking zoozeer toegenomen, dat de dokter na den eersten blik zei: „U zult de eerste drie weken absoluut niet kunnen preeken, mr. Drury.”

„Dat komt verbazend slecht uit,” antwoordde mr. Drury. „Over veertien dagen is 't Paschen, en alle geestelijken hier in de buurt hebben 't zoo druk, dat ze 't tóch al niet af kunnen. Wat moet ik beginnen?”

„Ik weet 't heusch niet,” antwoordde de dokter; „maar ik weet wel, dat u deze Paschen geen dienst zult kunnen houden of preeken.”

Toen de dokter weg was, dacht mr. Drury over 't geval na; en eindelijk besloot hij, naar zijn jongsten broer, Frank, te schrijven, die hulppredikant te Liverpool was, en te vragen, of die hem kon komen helpen. Tot zijn groote vreugde kwam er daarop een brief van Frank, met deze boodschap: de predikant had den brief van mr. Drury gelezen en toen hij van 't gebeurde kennis had genomen was hij zoo vriendelijk geweest, Frank permissie te geven, voor Palmzondag en den eersten Paaschdag naar Chilton Polden te gaan. Frank eindigde met de belofte, dat hij twee dagen later zou komen.

Hij kwam inderdaad, en was blij, dat hij zijn broer weerzag, en zeer in zijn schik, dat hij in zoo'n heerlijken tijd buiten was, nadat hij den winter in de achterbuurten van Liverpool had gesleten. Hij arriveerde den Vrijdag voor Palmzondag.

Den volgende dag, in een gesprek met zijn broer, zei hij: „Ik heb vannacht een vreemden droom gehad. Ik dacht, dat ik hier het kerkhof rond liep, en dat ik een ouden man zag, met nogal lang grijs haar en krom, alsof hij last had van rheumatiek; hij was een graf aan 't graven bij het zuidelijke portaal van de kerk. Ik ging naar hem toe en vroeg of er pas iemand dood was, en voor wien hij het graf groef. De man kwam overeind en keek me recht in 't gezicht en zei heel duidelijk: „'t Is voor u, mijnheer.” Ik weet wel, dat 't onzinnig klinkt, maar ik ben echt geschrokken van dien

droom. Ik moest opstaan en 'n kaars aansteken en een uurtje lezen, voor ik weer slapen kon.”

Toen Frank den droom aan zijn broer verteld had, scheen hij er niet meer aan te denken. 's Namiddags kwam hij thuis met de handen vol wilde bloemen en hij zei: „Ik heb een plantje gezien, dat ik morgen (Zondag) na den middagdienst zal gaan halen. 't Groeide nogal diep onder een rots, dus ik had nu geen tijd, om naar beneden te klauteren.”

Bij den ochtenddienst op Palmzondag had Frank tot tekst gekozen: „Heer, gedenk mij als Gij in Uw Koninkrijk komt.” Midden in zijn preek zweeg hij opeens en een paar menschen, die dicht bij den preekstoel zaten, merkten op, dat hij bleek was geworden. Hij herstelde zich echter onmiddellijk en sprak zonder onderbreking voort tot het einde.

Toen hij weer in de pastorie kwam zei hij tegen mr. Drury: „Zeg, ik heb dien ouden man, waar ik van droomde, in de kerk gezien vanmorgen. Ik schrok er van en ik dacht even, dat ik mijn preek niet af zou kunnen maken. De man zat vlak bij den derden pilaar rechts van den zijbeuk.”

„Ja,” antwoordde mr. Drury, „daar zit oude Ben, de doodgraver, altijd, maar die droom van je is onzin, Frank. Je blijft hier nog maar tien dagen en je bent zoo gezond mogelijk. Je moet je angst van je af zetten en 't heele geval als puur toeval vergeten.”

Frank was jong en opgewekt van aard. Hij slaagde er in, het te vergeten, of in ieder geval, hij schéén het te vergeten. 's Middags preekte hij over den tekst: „Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.” Toen

Ik ging naar hem toe en vroeg of er pas iemand dood was, en voor wien hij het graf groef. De man kwam overeind, keek me recht in 't gezicht en zei: „'t Is voor u, mijnheer.”

hij op de pastorie terugkwam, sprak hij niet meer over zijn droom.

Zij dronken vroeg thee samen en daarna ging Frank er vrolijk op uit, om de bloem te halen, die hij den vorigen dag gezien en begeerd had. Met dinertijd was hij nog niet terug. Het ging schemeren en het werd donker, en nog steeds kwam hij niet opdagen. Mr. Drury, die niet van huis kon met zijn opgezetten enkel, werd ongerust, en stuurde eindelijk zijn huishoudster uit, om den veldwachter te waarschuwen. Men ging dadelijk met lantarens aan 't zoeken, maar vond dien avond niets. 's Morgens echter werd het zoeken hervat, en toen werd Frank's lichaam gevonden op den bodem van een oude steengroeve. Hij had een bloem in de hand. Die week werd hij begraven op het kerkhof van Chilton Polden.

Voetstappen in klooster Haverholme

Medegedeeld door
mr. H. W. Hill.

Vrijdag 14 Juli 1905 ging ik logeeren in „Klooster Haverholme”, bij Sleaford in Lincolnshire. Het klooster is het eigendom der Winchilseas, die het ongeveer tachtig jaar geleden geërfd hebben. Ik dineerde in den trein en stapte iets na negenen te Haverholme uit. Mr. Hitchcock bracht mij naar mijn kamer. Ik merkte op, dat die in een oud gedeelte van het huis lag, op de eerste verdieping van den toren, naar 't me toescheen, en dat zij een afzonderlijken toegang had uit de hall bij de voordeur.

Mr. Hitchcock bleef nog een poosje met me praten, en toen kleedde ik me uit. Vóór ik in bed ging, sloeg ik de luiken opzij en opende ik het raam, dat uitkeek op een groote uitgestrektheid park. Toen ik ongeveer tien minuten in bed lag en nog klaar wakker was, hoorde ik iemand heen en weer loopen over het grintpad onder mijn raam. Zou wel een van de bedienden zijn, dacht ik — een bijzonderen indruk maakte het feit niet op me.

's Morgens vroeg ik aan den zoon des huizes, Hal Hitchcock, of ik de laatste was geweest, die naar bed was gegaan, en hij zei, dat dit zoo was — hij had zijn vader uit mijn kamer hooren komen en naar zijn eigen kamer gaan. Toen vroeg ik hem, waar de mannelijke bedienden sliepen, en hij vertelde me, dat die allen aan den anderen kant van het huis waren ondergebracht. In antwoord op een volgende vraag verzekerde hij mij, dat er niemand naar buiten kon, als de deuren gesloten waren voor den nacht.

Den volgende dag, een Zaterdag, bracht ik te Lincoln door, waar ik spreken moest op een vergadering van de Engelsche-Kerk-Unie. Ik ging 's avonds dineeren met miss Susan Antrobus, die als verpleegster met miss Florence Nightingale mee was geweest, en het Verpleegsters-gilde St. Barnabas had gesticht. Ik verzocht haar, mij iets over Haverholme te vertellen, en zij deelde mij mee, dat het gebouwd was op het terrein van een oud klooster der Gilbertijnen. Ik merkte op, dat het erg dom van me was, daar niet aan gedacht te hebben, want nu herinnerde ik mij, dat St. Thomas à Becket zich in genoemd klooster een paar dagen ver-

scholen had gehouden na de Raadsvergadering te Northampton. Zij voegde er aan toe, dat het huis tegenwoordig nogal belangstelling trok door zijn ligging en omgeving; en doelend op dien kant van het huis, waar mijn slaapkamer was, vertelde zij, dat „Het Geestepad” daar langs liep, en dat er soms voetstappen gehoord werden. Ik kreeg de overtuiging, dat het die voetstappen geweest moesten zijn, welke ik den vorigen nacht gehoord had.

Ik bracht opnieuw een bezoek aan Haverholme in September 1906. Het was toen zeer warm weer. Op Zaterdagavond den 8en vroeg ik, wie er den volgende morgen vroeg naar de kerk zouden gaan. Ik informeerde hiernaar, wijl de naaste kerk, waar vroeg het Heilig Avondmaal bediend werd, die te Anwick was, op het landgoed van lord Bristol — ik wou me dus verzekeren, dat ik geen plaats in het rijtuig innam, die voor iemand anders noodig kon zijn. Afsproken werd, dat mr. Hitchcock en een paar dames naar de kerk zouden rijden. Ik zou vroeg opstaan en er heen wandelen, zei ik, terwijl een andere gast, mr. (nu sir) Cyril Cobb, later voorzitter van den Londenschen Graafschapsraad, zich voorstelde, met zijn fiets naar de kerk te rijden.

Dien Zondagochtend was ik om zeven uur beneden. Mr. Cobb was al op, zag ik, hij was met zijn fiets bezig. Het was buitengewoon heet weer zonder het minste windje. Mr. Cobb merkte op, dat ik verstandig deed, tijd in overvloed te nemen met zulk weer, maar hij ging op de fiets, dus hoefde hij voorloopig nog niet weg.

Ik ging op stap, eerst over privé-grond, en toen over de brug over de rivier Sleaford, die door het park loopt. Zoo kwam ik in de groote laan, met olmen aan weerszijden. Toen ik de brug over Ruskington Beck naderde, hoorde ik achter mij een zeer luid en krachtig snorrend geluid. Ik dacht, dat het Cobb wel zou zijn, die zeer hard reed, en zonder om te kijken riep ik hem aan, en vroeg ik hem, waarom hij zoo vroeg was vertrokken en waarom hij zoo'n haast had. Er kwam geen antwoord, en ofschoon ik niets zag, scheen 't snorrende geluid langs me heen te gaan en in de verte te verdwijnen.

's Avonds ging ik met mr. Hitchcock in het rijtuig naar de kerk van Evedon, op de bezitting Haverholme. Ik had mr. Hitchcock al tevoren verteld over mijn ervaring van dien morgen, en na den dienst stelde ik den predikant een paar vragen. Hij was gouverneur van wijlen lord Winchilsea en diens broer geweest, en kende het huis dus waarschijnlijk beter dan wie ook. Hij vertelde me, dat de groote laan een slechten naam had: als hij 's avonds een bezoek op het klooster bracht, nam hij die laan nooit, noch op den heen-, noch op den terugweg. Er bestond een overlevering, zei hij, dat er in die laan gespoekt werd door een stiftsdame der Gilbertijnen; speciaal had men haar gezien, werd er gezegd, op een plek bij de brug over Ruskington Beck, bij een bepaalden boom.

Daarna was ik weer op Haverholme in den nazomer van 1907, en toen ging mrs. Hitchcock op een avond een eindje wandelen met haar kamenier en een van haar honden, een Aberdeen-terrier. Zij gingen de groote laan door. Mrs. Hitchcock en de kamenier zagen of hoorden niets, maar vlak vóór zij in die laan de brug bereikten, hief de hond een allerbarmelijkst gejammer aan en rende hij in doodsangst terug naar huis. Toen zij terugkwamen, hadden zij groote moeite om hem te vinden, want hij had zich verstopt en wou den eersten tijd niet te voorschijn komen.

RIJPE TABAK

HEEFT EEN STER

OP HET PAK

THEODORUS NIEMEIJER
GRONINGEN

ROODE STER

5-15 CT. PER HALF ONS 25-75 CT. PER HALF POND

*Maak van
dat minus
een plus!*

Het is zoo eenvoudig!

Ovomaltine beteekent ook voor U
de terugkeer van Uw oude veerkracht!

Reeds spoedig bemerkt U, hoe die dagelijksche kop Ovomaltine U doet opleven, hoe dat gevoel van lusteloosheid en vermoeidheid verdwijnt, hoe U een ander mensch wordt, doordat U Uw dagtaak weer met moed en opgewektheid verricht.

Ontelbaar velen danken hun herwonnen gezondheid en hernieuwde levenskracht aan Ovomaltine. Laat Ovomaltine ook bij U dat minus in een plus veranderen. Ovomaltine is een weldaad voor Uw geheele organisme.

Ovomaltine is een sterk geconcentreerd extract van verse melk, verse eieren en mout, waaraan de ballaststoffen, die het organisme maar noodeloos vermoeien, zijn onttrokken.

ENKELE BEWIJZEN.

Alle K. L. M.-vliegtuigen der Holland-Indië-lijn hebben Ovomaltine aan boord.

Op de officiële menu's voor de deelnemers aan de Olympische Spelen 1932 en 1936 stond Ovomaltine vermeld.

OVOMALTINE
meer levenskracht

Bij apothekers en drogisten in busjes van 60 cent af

LONDEN

Het Westminster-kwartier

Nemen we ditmaal eens 'n kijkje in vogelvlucht over dat belangrijke hokje der aloude stad aan de Theems, waar binnenkort het nieuwe Engelse koningspaar, George VI en zijn gemalin Elisabeth, plechtig zal worden gekroond.

Londen, het middelpunt van een wereldrijk, waarvan de parlements- en regeringsgebouwen als het ware het hart vormen.

Men kent ze van talrijke reproducties, deze statige laat-gotische gevels en de rijzige torens langs den Theems-oever. Men kent ze, de ranke lijnen der beide fronten, badend in het zonnelicht, of weggedoken in den grauwen Londenschen mistsluier, als een scherpe, kantige silhouet zich aftekenend tegen den rossen avondhemel of tegen het sulpen blauw van den nacht. Maar nog zelden zagen we een afbeelding, welke de onderlinge situatie zoo scherp weergeeft als de luchtfoto, die we hierboven afdrukken. In de parlementsgebouwen op den voorgrond, met een grondoppervlak van ruim 32000 m², elf binnenpleinen, honderd trappen, elfhonderd vertrekken, meer dan zevenhonderd monumentale historische bezienswaardigheden, en met de in totaal drie kilometer lange gangen, in deze parlementsgebouwen klopt het hart van een wereldrijk. Hier wordt, in Hooger- en Lagerhuis, door de afgevaardigden vergaderd en geconferceerd over de belangen van het groote Britsche Rijk. Samen met Westminster Hall vormen zij een groot complex, waaraan in 1840 werd begonnen naar het bekroonde ontwerp van Sir Charles Barry, nadat in 1834 het oude gebouw door de vlammen was vernield. Op 't voorplan rijst de Victoria-toren (102 m.), waaronder de koning binnenkomt bij de plechtige opening en sluiting van het parlement, en van welks top overdag de vlag wappert, wanneer het parlement zitting houdt. De Midden-toren is negentig meter en de St. Stephentoren ruim vijf en negentig meter hoog. Het is deze toren, beter bekend onder den naam van Big-Ben, waarin de groote klok hangt, welbekend uit radio-uitzendingen, en waarin bij de avondzittingen van het parlement licht brandt.

Links van de parlementsgebouwen ligt de Westminster-Abdij, op onze foto voor het grootste gedeelte zichtbaar. Het is niet alleen historisch de voornaamste kerk van Engeland, maar ook een prachtig bewaard gebleven voorbeeld van 13e-eeuwse architectuur. Met uitzondering van de kapel van Hendrik VIII (1519) werd de

kerk ontworpen en voor het grootste deel gebouwd door Hendrik III, ter eere van Eduard den Belijder, en bestemd om als grafmonument te dienen voor de Engelsche koningen. De brug

rechts op de foto is de Westminster-brug, een zeven-bogige brug van ijzer op pilaren van graniet, opgesteld in 1862 ter vervanging van de in 1739—50 gebouwde brug, welke, blijkens de dichtregelen van Wordsworth in diens beroemde sonnet, zulk een schitterend vergezicht bood over de rivier: „Earth has not anything to show more fair” (schooner schouwspel biedt de aarde niet).

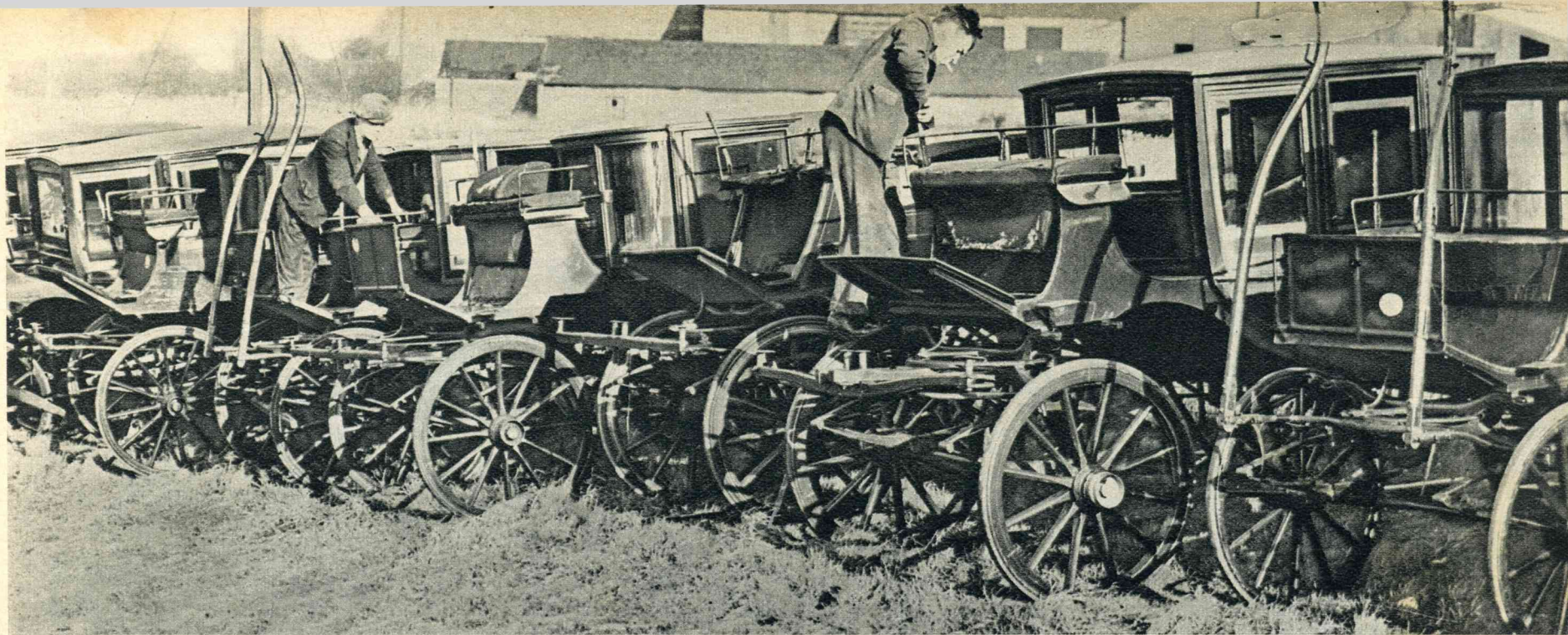
Onmiddellijk achter de Westminster-Abdij ziet men de nieuwere en oudere regeringsgebouwen en ministeries. Het groote lichte vlak er achter is het parade-terrein voor de koninklijke garde te paard. De hoogste leger- en vlootautoriteiten hebben hier hun departementen. Geheel links ziet men een hoekje van het St. James-park.

De breede straat, in het midden loopend langs de regeringsgebouwen, heet Whitehall, en verbindt het Westminster-kwartier met Trafalgar-Square, het groote plein met de kolom boven midden op onze foto. Achter deze bronzen kolom, opgericht ter nagedachtenis van de overwinning en den dood van den Engelschen admiraal lord Nelson in den zeeslag van Trafalgar in 1805, strekt zich de breede gevel uit van het beroemde schilderijmuseum „The National Gallery”. De kolom boven de trappen links op onze foto heet de York-kolom en werd opgericht in 1833 op het Waterloo-plein. In deze buurt bevinden zich de deftige groote club-huizen der Engelsche aristocratie.

Wanneer we nu terugkeeren tot ons punt van uitgang, zien we op onze foto in den rechterbovenhoek de zwartberookte overkappingen van het Charing-Cross-station en de brug van denzelfden naam. Langs de Victoria-kade wandelen we dan langs de gebouwen van Scotland-Yard, het bekende hoofdkwartier der hoofdstedelijke politie sinds 1891, waarvan de ingang ter hoogte van de achter de Westminster-brug liggende boot is, vlak bij den ingang naar het bureau van gevonden voorwerpen.

Ziedaar een greep uit de duizend en een bijzonderheden, welke er omtrent een en ander op onze foto zouden zijn mee te deelen, maar in ieder geval interessant genoeg om op zichzelf een bezoek te rechtvaardigen aan dit voornamelijk deel der Britsche hoofdstad, waar het hart klopt van een wereldrijk.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT

Op het autokerkhof te Braidwood (Engeland) bevindt zich ook 'n speciale afdeeling voor afgedankte huur-vigilantes.

VAN ALLES WAT

Mevr. Kovar, de vrouw van een leeuwentemmer, gaat in gezelschap van twee beren uit den Himalaya te Londen boodschappen doen. De dame zelf is ook voor geen klein geruchtje vervaard — ze oefent namelijk het beroep van tijger-temster uit.

In samenwerking met de Engelsche ministeries van Defensie en Luchtvaart vervaardigt de „Gaumont-British” filmaatschappij thans 'n instructieve rolprent, die onder den titel „The Gap” op het witte doek vertoond zal worden. Een der spannendste momenten in deze film is een verschrikkelijk luchtgevecht boven Englands hoofdstad, waarvoor op het oogenblik het hiernaast afgebeelde model gemaakt wordt. De kerk in 't midden is de bekende St. Pauls-kathedraal.

De hertog van Richmond en een monteur, mr. E. Hordern, hebben een nieuw, licht vliegtuig geconstrueerd, hetgeen ze het ideale toestel voor particuliere piloten noemen. De vleugels kunnen gemakkelijk opgerouwen worden, zoodat men de machine zonder bezwaar in een gewone garage kan opbergen.

Mr. William Cuwshera, een Londensche politieagem, spreekt behalve z'n moedertaal ook nog Duitsch, Deensch, Hollandsch, Spaansch, Italiaansch en Fransch. Sinds veertien jaar is hij in de omgeving van het vermaarde Trafalgar-square gestationneerd, dat door duizenden buitenlandsche toeristen bezocht wordt.

*De Kamperlandsche
klapbanke: daar
komen ook in den
winter jong en oud
de nieuwtjes uit den
omtrek vertellen en
vernemen.*

Een tochtje door NOORD-BEVELAND

Kortgene ligt veilig geborgen achter de helling van den dijk.

*'t Is wintersch en stil in Kats en niet licht lokt u
de Katsenaars hun huisjes uit: maar 'n fotograaf, wel,
die krijgt nog soms 'ns wat gedaan.*

*Niet druk is 't in den winter op de Noord-Beve-
landsche wegen — jeugd en spel zijn er nu de baas.*

Als de visschers zijn uitgevaren is alle leven verstomd langs de havenkaden van 't uitgestorven Veere.

ONZE ZEEUWSCHE STEDEN

Een aan gevelstijlen wel contrastrijk hoekje van Zierikzee met den fraai geres-taureerden gevel van 't Gravensteen.

Zoo is 't in de morgenuren in Middelburg, als de melkboeren rondgaan en de trouwe Zeeuwsche gediens-tigen de ochtendschoonmaak bedrijven.

't Is wel te voelen, dat 't voorjaar nadert, en de Middelburgsche jeugd viert dat met luidruchtig spel langs de zonnige singels.

Er is nogal wat passage in de Noordstraat van Terneuzen.

DE KU-KLUX-KLAN *in Holland?*

Het is inderdaad geen fabel. Deze foto's zijn werkelijk in Nederland gemaakt. Niemand behoeft zich echter ongerust te maken, al lijken deze heeren in hun mysterieuze kleeding sprekend op de leden dezer geheime Amerikaansche vereeniging.

De zaak is eigenlijk heel eenvoudig. De Kennemer bridgeclub organiseerde 'n wedstrijd in hotel Boekenrode in Heemstede en om de attractie te verhoogen maakte zij er een.... „mystery-drive” van.

Veertig deelnemers waren er, twintig dames en twintig heeren. De dames trokken voor den aanvang elk een nummer; de heeren hulden zich, maar dat wisten de dames niet, in hun witte Ku-Klux-Klangewaden en hingen een nummer om den hals. Daarna vertoonden ze zich in hun angstwekkende costumes aan de verschrikte dames, die nu, onder enorme vroolijkheid, den partner, die hun nummer droeg, uitzochten en meenamen naar hun tafeltje. Toen wierpen de Ku-Klux-Klanners hun vermomming af en onder groote vreugde werd met de eerste robber begonnen.

De atletiekvereniging 1935 te Vlissingen organiseerde Zaterdag een duinveldloop, waarvoor een flinke belangstelling bestond ondanks het slechte weer. De junioren gaan van start.

Zeeuwsche Sport

Door dikke lagen mul zand, langs amper gebaande paden, over weggetjes van modder en dikke bulten gras, over stukken weiland, zacht en doorweekt vanden overvulligen regen, met hier en daar een hindernis. Zoo gingen de atleten, die deelnamen aan den Duin-veldloop van A.V.'35 te Vlissingen. Het was een zeer zwaar parcours en van de deelnemers werd veel gevergd aan kracht, zoowel als uithoudingsvermogen, tact en behendigheid. Er was belangstelling voor dezen loop, welke echter jammer genoeg sterk gedecimeerd werd door den overvloedigen regen, welke enkele oogenblikken voor den aanvang viel. Toch was er wedstrijdseer, toch was het in de niet zoo overdadige ruimte van het duinpension te voelen, dat er een groote slag geleverd stond te worden tusschen de oude ratten en de opkomende jeugd. Er waren atleten, die zich na de „dwars door” te rehabiliteeren hadden en er waren atleten, die hun pas verworven reputatie in dien loop moesten bevestigen. Wie voelde niet aan, dat dit b.v. de wedstrijd van Lacor was. Wie begreep niet, dat Barentsen zich in de adspiranten-groep moest laten gelden?

Lacor, de openbaring van twee weken geleden, heeft niet teleurgesteld, maar integendeel onomstootelijk bewezen, dat hij de sterkste is. Hij zal in de wedstrijden van het op handen zijnde seizoen steeds de man zijn, wiens naam als eerste, en als hij eens een keer niet in conditie is, onder de eersten, vermeld wordt. We gelooven niet, dat Zeeland momenteel een tegenstander voor hem heeft.

Na zijn debuut spraken wij als onze meening uit, dat de ouderen te veel elkaar en te weinig Lacor in de gaten gehouden hadden en dat hij hiervan bij verrassing en dankbaar geprofitteerd had. We weten ook, dat hij hierover niet zoo best te spreken was en eigenlijk niet alleen dezen wedstrijd wilde winnen om zijn naam nu voorgoed te vestigen, maar ook om revanche te nemen op de pers. Wel, het is hem gelukt, want van den start af nam Lacor den kop en hield dien, zonder dat er verder één tegenstander aan te pas kwam. Het leek in het begin onverstandig en het leek ons, dat hij een fout ging maken en ons niet alleen.

Onze derde-klassers: Het elftal van Oostburg, dat in 3A een goed figuur maakt.

De start van de cracks.

Een zwaar punt van den loop. Het bestijgen van het duin.

't Zou ook tactisch fout geweest zijn, als Lacor zwaardere tegenstanders had gehad, maar hier stak hij zoo fel boven de anderen uit, dat hem zelfs dit zeer gewaagde initiatief niet kon schaden. Marathon heeft 'n goed looper in dezen nieuweling, die zeker met veel succes zijn clubkleuren zal weten te verdedigen. Schouls (Rust Roest) was de eenige die eenigermate 't tempo kon bijhouden, al was het dan ook op behoorlijken afstand, een afstand, welke grooter is geworden, naarmate de finish in 't zicht kwam. Toch vormde ook Schouls nog 'n klasse op zichzelf, want Kambier (E.M.M.) en van Sorge (A.V.'35) moesten hem loslaten om als twee oude rivalen om de derde plaats te strijden, zooals zij het enkele jaren terug zoo vaak om de eerste deden. Kambier wist zich tenslotte los te werken en van Sorge moest hem laten gaan. Met 11 minuten 13 3/10 sec. boekte Lacor 'n mooi en tijd. Schouls kwam 16 sec. later aan. Het was geen wedstrijd met fellen strijd in de kopgroep, maar wel in de middenmoot en toch een wedstrijd, welke mooie perspectieven voor het aankomende seizoen opleverde.

In de junioren-groep was de strijd grooter. Blik, Barentsen en Scheijbeler hebben pas in de laatste meters het pleit kunnen beslechten. Blik (Marathon) lag bijna steeds in de eerste positie met vlak er achter Scheijbeler (A.V.'35) en als goeden, oplettenden derde Barentsen (E.M.M.). Zoo was het nog op 50 meter vóór de finish. Blik wist den kop te houden en de beide tegenstanders van zich af te schudden. Barentsen kwam opzetten en ging over Scheijbeler heen, maar het was duidelijk te zien, dat het voor een aanval op Blik te laat was en deze bovendien voldoende reserve had om iederen verderen aanval te weerstaan. 6 minuten 11 1/10 sec. maakte Blik, Barentsen

6 m. 14 2/10 sec. en Scheijbeler 6 m. 18 8/10 sec. waarna Höfer (Marathon) volgde met bijna 2 sec., verschil. Het was 'n mooie strijd, welke meer ruimte voor gissingen openlaat dan die der ouderen. Wie zal van de opkomende krachten hier tenslotte de eerste rol gaan spelen? Blik is momenteel de sterkste, maar Barentsen, Scheijbeler en Höfer, de laatste nog iets op den achtergrond, met de Pagter (A.V.'35) als medecandidaat naast van Domburg (Walcheren) zijn veel-belovende krachten, die stuk voor stuk in staat geacht moeten worden om zich binnen korten tijd zoodanig te ontwikkelen, dat Blik van zijn troon gestooten wordt. De junioren-wedstrijden zullen dit jaar niet zonder strijd zijn.

Lacor arriveerde als nummer 1 en werd op de schouders genomen.

Wandelsport. — De wandelclub van „Achilles” te Middelburg traint voor het komende seizoen.

Een trotsche Targui als wachtpost bij het vee. Een figuur die precies past in de indrukwekkende dorheid van het wilde woestijnlandschap.

BIJ DE WILDE TOUAREG

De naam Touareg (van 't enkelvoud *Targui*) heeft geen al te aangename klank in de ooren der Fransche kolonistoren. Onder de talrijke pioniers, die hun zwoegen in de Afrikaansche woestijn

met hun leven hebben betaald, is er 'n groot gedeelte gevallen onder de snelle, meestal verraderlijke slagen der Touareg. De Witte Paters in 1874 op weg naar Ghat, kolonel Flatters en zijn metgezellen in 1881

Een bende Touareg maakt zich gereed om op verkenning te gaan en den een of anderen stam of de een of andere argelooze karavaan te overvallen.

Typisch beeld van 'n witten Targui, uit wiens heele houding heerschzucht en onafhankelijkheid spreken.

op hun tocht naar Bir-el-Gharama, Timboektoe, luitenant-kolonel zijn makkers: het zijn allemaal namen, die tragische herinneringen aan die zwervers der woestijn, nazaten der Berberen van Noord-Arabieren noemen hen Touareg — in het enkelvoud Targui of teekent: hij die er van afziet. Het latijnsche kruis, symbool van geloof, staat nog in hun zwaarden gegrift, maar de betekenis ervan is verdwenen.

Gezeten op hun snelle kameelen en steeds in het bezit van een zwart sluijer, die hun gelaat bijna geheel bedekt, doen ze ons denken aan de zwaar-geharnaste ridders der Middeleeuwen. Geen wonder, dat de Arabieren hen ook vaak de „gesluierden" noemen. De kleedij van een edelen Tarki bestaat uit een hooge kap (chechia) van roode stof met lange, zwarte linten. Verder de reeds genoemde zwarte sluijer, die dag en nacht wordt gedragen. Het grootste bewijs van vriendschap, dat men van een Tarki kan ontvangen, is, dat hij zijn sluijer wegneemt en zijn gelaatstrekken laat zien.

Wit, rood en zwart, afwisselend met gouden versierselen, schijnen de meest geliefde kleuren te zijn. De voeten zijn geschoeid met moccassins van geitenleer en de armen dragen gouden of zilveren ringen, die volgens de opvattingen van den stam beschermen tegen het booze oog.

De wapens zijn: dolk en zwaard. Dit laatste hangt van den hals af aan een lang katoenen touw. Verder dragen ze nog de met koper beslagen speer, twee of drie werpspiesen en een langwerpige schild, dat het heele lichaam beschermt.

De Imrads of onderworpen stammen lever in een toestand van halve slavernij en zijn uitgesloten van alle voordeelen, die de krijgers genieten. Ze hebben een zware belasting te betalen in den vorm van vee, slaven en dadels. Behoudens dit, zijn ze volkomen vrij.

Ouden van dagen, vrouwen en kinderen en slaven wonen in steenen gebouwen, in tegenstelling met hun meesters, die onder leeren tenten slapen. Het zijn de godsdienstige stammen, die 't grootste contact met de buitenwereld vormen en die in 't algemeen niet vijandig staan tegenover een Fransche contrôle over de Sahara en de schakel vormen tusschen de edelen en den bezitter.

Touareg-vrouwen behoeven niet gesluierd te zijn, zijn zeer vrij, maar mogen geen oorlog voeren. Echtbreuk wordt met den dood gestraft. De krijgers staan onder 't bevel van den oppersten leider, den Ammokol, bijgestaan door een raad van ouden, beroemd hetzij om hun dappere daden of hun hooge afkomst.

Deze raad bestaat uit op den voorgrond tredende krijgers en ook soms uit vrouwen, die om hun ontwikkeling, deugdzaam-

In de onder z.g. heele stam onderscheid rang of stand blijft houdt een ongenaakbare vesting.

n'n witten Targui, uit wiens lede houding licht en onafhankelijkheid spraken.

Touareg in vol ornaat. Het bijna volkomen bedekte gelaat maakt de verschrikking van hun verschijnen nog erger.

Een schijnbaar vredelievend groepje op een wandeltochtje door de woestijn. Dergelijke tochtjes zijn echter maar al te vaak de voorboden van bloedige worstelingen waarop de beschaving geen vat heeft.

aan Bir-el-Gharama, Timboektoe, luitenant-kolonel Bonnier en met zijn allemaal namen, die tragische herinneringen opwekken van de woestijn, nazaten der Berberen van Noord-Afrika. De Touareg — in het onkelvoud Targui of Tarki, wat beter van afziet. Het latijnsche kruis, symbool van hun vroeger in hun zwaarden gegrift, maar de betekenis ervan zijn ze vergeten. Hun snelle kameelen en steeds in het bezit van een groot-ier, die hun gelaat bijna geheel ze ons denken aan de zwaar-ers der Middeleeuwen. Geen won-erabieren hen ook vaak de „ge-ten. De kleedij van een edelen uit een hoge kap (chechia) van lange, zwarte linten. Verder de zwarte sluier, die dag en nacht Het grootste bewijs van vriendschap. Tarki kan ontvangen, is, dat hij zijn en zijn gelaatstrekken laat zien. zwart, afwisselend met gouden ver- de meest geliefde kleuren te zijn. eschoeid met moccassins van geiten- en dragen gouden of zilveren ringen, opvattingen van den stam bescher- poeze oog.

In de onmiddellijke buurt der z.g. kasba, waar de heele stam zonder onderscheid van rang of stand verblijft houdt als in een ongenaakbare vesting.

n : dolk en zwaard. Dit laatste hangt aan een lang katoenen touw. Verder e met koper beslagen speer, tyee of en een langwerpige schild, dat het schermt.

onderworpen stammen leven in een ve slavernij en zijn uitgesloten van e de krijgers genieten. Ze hebben een te betalen in den vorm van vee, . Behoudens dit, zijn ze volkomen

gen, vrouwen en kinderen en slaven gebouwen, in tegenstelling met hun er leeren tenten slapen. Het zijn de ammen, die 't grootste contact met vormen en die in 't algemeen niet vover een Fransche contrôle over de Sahara en de schakel vormen tusschen de edelen en den bezitter.

Touareg-vrouwen be- hoeven niet gesluierd te zijn, zijn zeer vrij, maar mogen geen oorlog voe- ren. Echtbreuk wordt met den dood gestraft. De krij- gers staan onder 't bevel van den oppersten leider, den Ammokol, bijgestaan door een raad van ouden, beroemd hetzij om hun dappere daden of hun hoge afkomst.

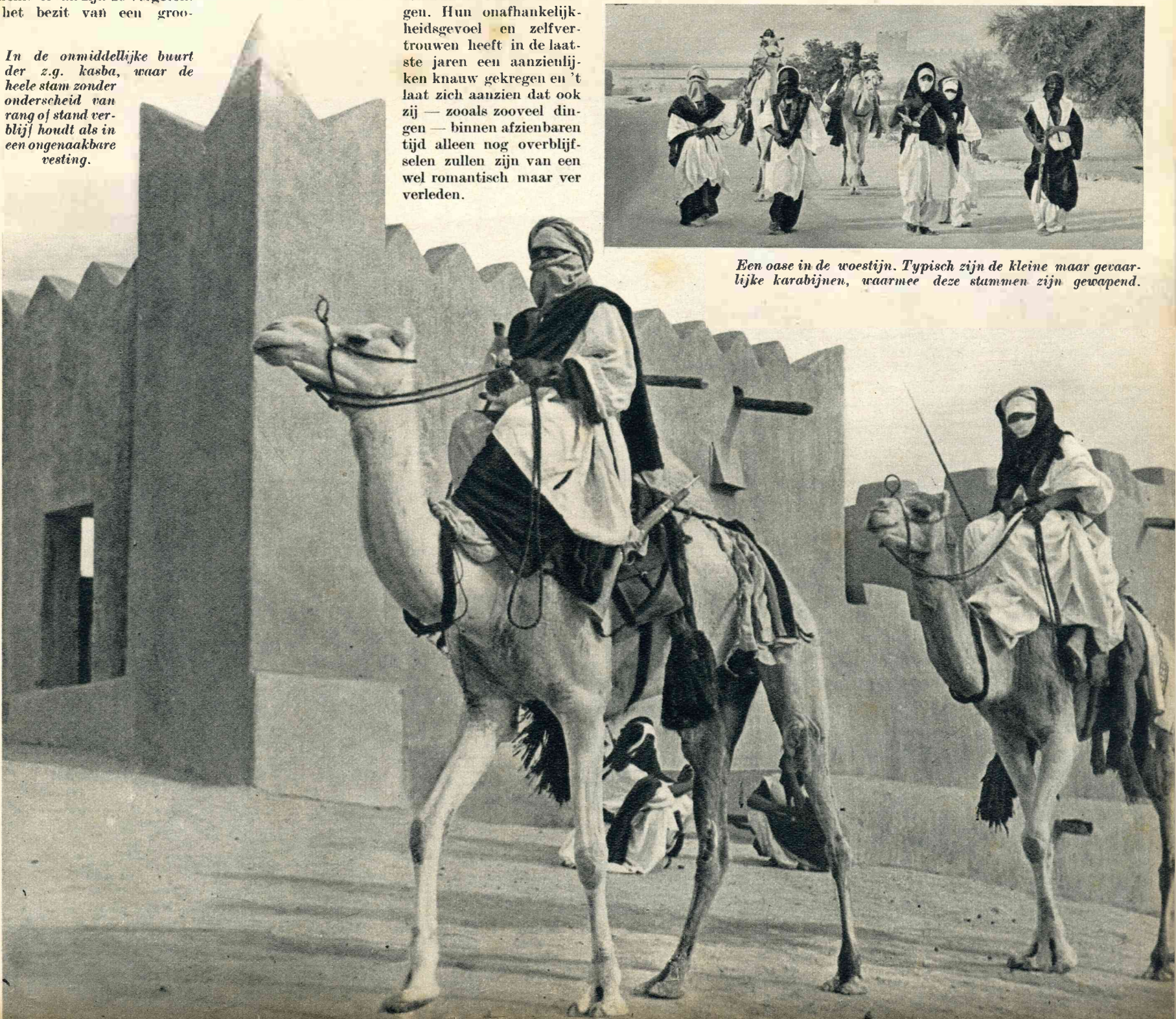
Deze raad bestaat uit op den voorgrond treden- de krijgers en ook soms uit vrouwen, die om hun ontwikkeling, dengdzaam-

heid of hun talrijk kroost bijzonder in aanzien zijn.

De ver doorgedreven kolonisatie van Noord-Afrika en de woestijngebieden heeft niet nagelaten ook haar invloed te doen gelden op deze vreemde en gevaarlijke nomaden, teruggetrokken binnen de muren hunner sterke vestin- gen. Hun onafhankelijk- heidsgevoel en zelfver- trouwen heeft in de laat- ste jaren een aanzienlij- ken knauw gekregen en 't laat zich aanzien dat ook zij — zooals zooveel din- gen — binnen afzienbaren tijd alleen nog overblij- selen zullen zijn van een wel romantisch maar ver- verleden.

Een oase in de woestijn. Typisch zijn de kleine maar gevaar- lijke karabijnen, waarmee deze stammen zijn gewapend.

GOUDBLOND MEISJE

door A. L. Provost en L. Black

Dat was een van die dingen, die Jack zoo goed deden — zooals hij er méér ondervonden had sinds hij omging met menschen, die werkten. McGilvary, met zijn onverschillige manier van praten en zijn knorrige stem, had den grijzen two-seater uit eigen beweging het „potje Iersch groen” gegeven, om pijnlijke herinneringen te verzachten, en mogelijke herkenning door ziekelijk nieuwsgierigen te voorkomen.

„Ik wou 'm nu wel graag meenemen.”

McGilvary knikte en richtte zijn duim over zijn schouder naar de plek, waar de auto stond, donkergroen en glanzend, klaar voor 't gebruik. Een woord — een knik — een bedaard lachje — en hij was weg.

ZEVENENTWINTIGSTE HOOFDSTUK

Toen Gloria haar besluit genomen had, verlangde zij er naar, zoo spoedig mogelijk door de onvermijdelijke misère van het afscheid heen te zijn. Ze hield zich koortsachtig met praktische dingen bezig, belde de Ritz op en liet orders achter voor Cécile, zij besprak telefonisch plaatsen in den trein, ging met Sara aan haar oude schrijftafel zitten, en trof een menigte kleine regelingen, over Berkenwoud, over de Granliden Apartments, over allerlei dingen en menschen. Sara nam alles op zich.

„Je helpt me kolossaal, Sara. Maar eigenlijk had ik liever, dat je met me meeging, of dat je later kwam. Heb je daar geen zin in?”

„Wie weet,” zei Sara raadselachtig. „Ik zal zien. Maar ik speel liever huisbewaarder op Berkenwoud, dan dat ik in allerlei dure hotels rondzwerv. Ik moet werken, Glory. Anders leef ik niet.”

Toen alle details besproken en geschikt waren, zat Gloria weer met leeg handen, en 't duurde nog twee volle uren, voor de trein ging. Sara, erg onrustig voor haar doen, was in een ander deel van het huis bezig. Gloria ging naar buiten, om Berkenwoud nog eenmaal te zien, voor het een herinnering werd.

Zij dacht aan de ietwat spookachtige, maar toch zoo reële gedaante, die zij den vorigen avond in het maanlicht gezien had. Den heelen dag was die op den achtergrond van haar geest gebleven, zich dringend tusschen haar en al hetgeen zij gedaan had, om dat beeld te verdringen. Waarom was Jack er geweest, en dat op zoo'n tijd? Zij had niet vergeten dat zijn rentmeester een stukje grond en een oud gebouwtje dicht bij het dorp gereserveerd had, toen Berkenwoud verkocht werd, en zij besloot, daar eens een kijkje te gaan nemen. Zij ging Sara niet opzoeken om haar te vertellen, waar zij heen ging.

Zij had een vage herinnering aan die plek. Zij was er eenmaal geweest op een van haar eenzame zwerftochten, maar zij had er niets meer gezien dan een oude loods aan een smal stroompje.

Even aarzelde zij, of zij den kronkelende weg naar het dorp zou nemen, die dicht langs de oude fabriek liep, of dat zij minder gebruikte paden zou kiezen, door Berkenwoud zelf. Dien weg was Jack natuurlijk gegaan — als hij tenminste van de oude fabriek naar het huis was gekomen.

Zij verliet den open weg en sloeg een laantje in tusschen de prachtige groepen berken door, waaraan het landgoed zijn naam ontleende.

Midden in den zomer was het daar stil en frisch, maar nu kwam het zonlicht met gouden stroomen door de ijle kronen heen. Ritselende bladeren fluisterden aan haar voeten, trosjes roode patrijsbessen, tot dicht bij de bruine aarde neerhangend, gluurden haar in 't voorbijgaan aan.

Over het knapperig geruisch der bladeren heen kwam het verre gonzen van een motor, dat krachtiger werd en met groote snelheid voorbijschoot. Tusschen de boomen door zag zij een groenen veeg en een bolle wolk geel stof er achteraan. Toen was het voorbij, en het geronk was nog maar een gezoem, dat snel weg scheen te sterven en op te houden.

Zij dacht aan Wayne Gorham en liep snel verder. 't Was mogelijk, dat hij naar Berkenwoud kwam. Zij wou hem hier niet zien.

De berkenlaan uit en weiden over, waar Jack ooit een golfterrein van had willen maken; weer door een stuk bosch, met het wiegelied van het

riviertje in haar ooren... Toen stond zij eensklaps voor de oude fabriek.

Die was zwart van ouderdom en met onkruid omgroeid. Lege ramen, waarin vele ruiten ontbraken, staarden blind naar de zon. Toch was er iets flinks en solieds aan het oude gebouw. De deur hing scheef en er scheen hier en daar een plank los te zijn, maar 't stond kordaat schrap tegen wind en weer en knagend verval.

Waarom had Jack het willen hebben? Wat wou hij er mee? De deur stond een eindje open. Zij duwde er tegen en keek naar binnen, een beetje verlegen. De scharnieren knarsten, en Gloria schrok van dat scherpe geluid in de middagstilte.

In een donkeren hoek, achter een hoop hout, bewoog zich een liggende gedaante, kwam overeind en gluurde met wantrouwige oogen door een opening tusschen de slordig opgestapelde planken. De oogen glinsterden begeerig, de slappe lippen gleden in een kwaden grijns.

Het oude gebouw zag er van binnen vredig en onschuldig uit. Wand en een dak, een stapel oud hout, een paar schaduwtige weefstoelen en spinnewielen uit een voorbijen tijd — die stukken ervan althans, die niet door hebzuchtigen of baldadigen waren gesloopt — spinnewebben, schaduwen, hellende banen zonneshijn, wemelend van goudachtig stof — dit was het schamele deel, dat Jack had willen behouden van zijn zwaarbelaste erfenis.

Zij liep met voorzichtige stapjes rond, tusschen verspreide hindernissen door, en achter het hout wendde zich langzaam een ongekamd hoofd, haar bewegingen volgend.

Waar het zonlicht heenstroomde zag zij vegen over een oude bank — het leek wel, of iemand daar het dik opgegaarde stof nog pas kort tevoren had verstoord. Zij boog er zich overheen, en raakte met achteloozen vinger aan iets, dat haar in 't oog viel.

Het waren maar een paar draadjes tabak, en op den vloer achter de bank, half verborgen door een vooruitstekende plank, lag een rechthoekje van stijf papier. Er stond iets achterop geschreven, iets dat naar haar op scheen te kijken in den bundel zonlicht, die er van een der ramen op neerkwam.

„Gloria. 10 Mei 1936.”

Zij greep er naar, met een bijgend geluidje van verbazing. Het was een kiekje van haar zelf, op het groote grasveld van Berkenwoud, met Kelly, die haar aan 't spelen trachtte te krijgen. Dat moest Jack genomen hebben, zonder dat zij 't merkte. En nu lag het daar, verloren of weggegooid, in het stof van de verlaten fabriek.

Met een hart, dat wat versneld klopte, en met gloeiende wangen hief Gloria het hoofd op — en zij keek in een paar kwaadaardige, loerende oogen en een opgeblazen gezicht, dat langzaam het hare naderde.

Met een kreet van schrik deinsde zij terug, maar zij bleef roerloos, toen er een snelle, dreigende beweging volgde.

„Gemak henen, hè? Ik ben heusch zoo'n kwaai kerel niet, als je me goed weet aan te pakken, maar ik hou niet van lawaai. Beroerd gevoel in m'n ooren — ik wor d'r vervelend van, snap je?”

Hij grinnikte om zijn eigen grappigheid. Gloria trok zich zoo ver mogelijk terug, huiverend voor zijn ruige onzindelijkheid, het opgezette gezicht met de baardstoppels, zijn afschuwelijken mond, zijn begeerige oogen, die van haar hals naar de ringen aan haar vingers afdaalden.

„Wie heeft u permissie gegeven hier te komen? Laat me dadelijk door.”

„Kom kom — zoo'n haast?”

Hij grijnsde en drong nader. Zij liep achteruit, verstijfd van vrees. Al kon zij schreeuwen, vóór die smerige handen haar dwongen te zwijgen, wie zou het hooren? Het naaste huis van het dorp stond nog minuten ver.

Ook Sara zag die rollende wolk van geel stof langs den grooten weg uit de stad voortschieten. Zij zat bezorgd uit een bovenraam te speuren, in afwachting, dat zij dit zien zou. Zij had Simmons al order gegeven, het groote hek van Berkenwoud open te

laten, en zij was beneden, zoodra de **SLOT** two-seater er doorheen kwam en voor het huis stilhield. Jack Moreland sprong uit den wagen en kwam haar half op de stoep tegemoet.

„Dag, juffrouw Dalton, hoe maakt u 't? Ik ben gekomen, zoodra ik uw boodschap kreeg. Wat hapert er aan?”

„Gloria,” zei Sara Dalton botweg. „Er is iets gaande, maar voor ik 't vertel, moet u me eerst zeggen wat zij voor u is. Spreekt u maar rond uit. Ik weet, dat u getrouwd bent en waarom.”

Zij zag hem met de oogleden trekken, precies als Gloria deed, als Jack's naam genoemd werd. Maar hij kreeg geen tijd om te antwoorden. Simmons, de oude tuinman, kwam hard aanloopen over het grasveld, met een witharig jongetje achter zich aan.

„Juffrouw Dalton, ik zal even den boschweg naar de oude fabriek gaan, om juffrouw Staunton op te zoeken. Ik heb haar dien kant op zien wandelen, en Jimmy zegt...”

„D'r zitten daar landloopers!” viel Jimmy hem gewichtig in de rede. „Ik heb vanochtend zoo'n kerel d'r in zien gaan, Bulletje Connors — die slaapt altijd in de oude fabriek, zegt ie.”

„Welken kant is ze opgegaan?” Jack had zich zoo snel omgekeerd, dat Simmons opzij sprong.

„O, 't is meneer Jack! 't Pad tusschen de berken, meneer, maar ik weet niet zeker waar ze heen ging. Juffrouw Gloria gaat...”

Maar Jack was al op weg; te voet, het kon niet anders langs dat pad.

Sara zag hem hollen. Zij had geen gelegenheid gekregen, om hem te vertellen, wat zij wist.

Gloria stond tegen een wand gedrukt, in doodelijken angst. De landlooper strekte een vuile hand uit, kijkend naar de broche met saffieren en diamanten, die zij droeg.

„Raak me niet aan!” Zij probeerde zich van hem los te rukken, maar hij lachte haar uit.

„Zoo, wou je vechten? Dan zullen we eens zien...”

„Halt!”

Een man kwam snel de deur door. De landlooper draaide zich om, naar hem toe, en sloeg als een blok tegen den grond. Duizelig van den val, spartelde hij om op te komen, maar een hand greep hem bij zijn kleeren, een menschelijke wervelwind rukte hem op zijn knieën en zwaaide hem om, of hij een hijschkraan was.

„Sta op!”

De zwerper probeerde weg te komen, wankelde en struikelde en hief een huilerig protest aan.

„Ik doe niks, meneer! Ik wou heelemaal...”

„Je wilt nooit meer wat, als ik je nog eens in m'n knuisten krijg!” Afgebeten woorden en een vuist duwden hem voort. „Maak dat je wegkomt, of ik stop je achter de tralies. Marsch!”

De vagebond strompelde naar de deur en zette het op een loopen, toen hij buiten was. Jack bleef hem nakijken — hij riskeerde niets. Toen kwam hij terug, blootshoofds en 'n beetje slordig van haar en kleeren, naar de plek, waar Gloria stond, onwillekeurig den pols betastend, dien de landlooper omkneld had, maar hem aanzien met stralende oogen.

„Heeft hij je bezeerd?” vroeg Jack, en met de ruwheid van den angst was er iets in zijn stem, dat de tranen gevaarlijk dicht bij haar wimpers bracht.

„Nee, er is niets gebeurd. Maar als je niet gekomen was... o, Jack!”

Dat was alles, na maanden van misverstand. Maar het laatste woord was bijna een snik tegen zijn schouder, en hij hield haar stevig omvat, met zijn gezicht tegen het hare, en heesch mompelde hij streelende woorden.

„Glory, is 't waar? Méén je 't? Lieveling, kijk me aan!”

Met een hand onder haar kin hief hij haar gezicht hooger, tot hij in haar oogen kon kijken. Haar lippen trilden ontroerd.

„Ik méén 't!” fluisterde zij. „O, Jack, ik had je toch zoo noodig!”

„Glory — mijn meisje!”

Stilte in het oude bouwsel, met zijn stof en zijn

schaduwen, en de vreemde afgetakelde weefgetouwen, en de gouden banen zonlicht, binnenvallend door de westelijke vensters. Een verdwaalde vlieg, nabijver van den zomer, tuimelde door een kapotte ruit naar binnen en zoemde dommelig in den zonneschijn.

Jack hief zijn hoofd op en keek haar aan, naar den verrukkelijken blos in haar wangen en de droomerige verwondering in haar oogen.

„Ik kan 't nog niet gelooven, Glory. Ik durf je geen seconde los te laten, uit angst, dat je tegen zoo'n zonnestraal op zult schieten en weer onzichtbaar wordt.”

Vreugde prikkelde tot scherts.

„Ik heb absoluut geen zin, om in zonnestralen te klimmen,” antwoordde zij. „Ik heb een man, waar ik op passen moet, dus ik blijf hier.”

Zij trok langzaam terug, hield zich plagerig buiten zijn bereik.

„Laten we gaan zitten,” stelde zij voor. „We hebben zooveel te praten.”

De oude bank noodde hen; hij haalde een zakdoek te voorschijn en stoffte het hout zorgvuldig af.

„Vertel maar eerst, wat je op Berkenwoud uitvoert, en waarom juffrouw Dalton hier is,” verzocht hij.

Zijn arm was weer om haar heen, en zij nestelde zich tegen zijn schouder. Vleiende vingers kropen in zijn hand.

„Ik kon niet hebben dat er vreemden in jouw huis kwamen, Jack!”

„Dus je hebt 't gekocht! Echt iets voor jou. Ik wil nu wel bekennen, dat ik 't een ellende vond, dien verkoop van Berkenwoud. Ik had eigenlijk wel kunnen denken, dat je 't doen zou, maar... ik had je zoo heelemaal opgegeven! Je bent een engel voor me geweest dien ongelukkigen dag, toen je me bij die steengroeve vond, maar toen er weken voorbijgingen zonder dat ik iets van je hoorde, dacht ik, dat je liever van me af was. Ik zat toen nogal diep in de misère, zie je.”

„Maar, Jack, ik heb geschreven! Ik wou dolgraag naar je toe, maar dat kon niet, toen je bij de Dickersons was. 't Klinkt kinderachtig als ik 't vertel, maar mevrouw Dickerson had me vast niet toegelaten, want ze voelde zich dooddelijk beleedigd door me. Ze had een tocht met haar jacht op touw gezet, speciaal om me aan een paar kennissen van haar voor te stellen, maar dat kwam ik pas later te weten, en op 't laatste moment hoorde ik, dat Wayne Gorham van de partij was, en toen heb ik 't afgezegd. 't Was natuurlijk wel erg — Frances was er woedend over — maar ik kon niet gaan, toen ik wist, dat hij er ook zou zijn. Ik... ik kon geen drie of vier dagen met hem samen zijn. Ik was bang voor hem. Hij weet 't, Jack. Hij heeft zelfs ontdekt, dat ik gisteren op Berkenwoud ben gekomen, en hij heeft me hier op willen bellen.”

Jack zat iets voorover, zijn oogen naar den vloer en zijn mond wat streng. Toen hij den naam Gorham hoorde, keek hij snel op, toen hervatte hij zijn studie van de planken voor zijn voeten.

„Wat spijt me dat van die brieven! Die... daar moet iets mee gebeurd zijn. Maar je hoeft je over Gorham geen zorg meer te maken. Die zal je nooit meer lastig vallen.”

Hij vertelde haar, wat er gebeurd was, en Gloria luisterde huiverend.

„'t Is verschrikkelijk. Ik zou haast medelijden met hem kunnen hebben. Ik ben zoo gelukkig, dat ik niemand kwaad meer kan wenschen,” zei ze.

„'t Is gegaan zoo 't moest, liefste. Hij was een gevaar voor zichzelf en voor anderen. Toen ik op dat politiebureau kwam, vijf weken geleden, dacht ik er niet aan, dat ik dien brief aan jou nog in mijn zak had, van Grantham en

Hyde, over Parsons en den Rosario-zwendel. Daardoor is de politie er achter gekomen, en ze hebben argwaan gekregen tegen Gorham, omdat een rechercheur die twee bij elkaar had gezien in Grandon, dien dag, toen Parsons naar Berkenwoud is gekomen.”

Zij raakte streelend zijn magere, gebruinde gezicht aan.

„O, Jack, als ik er aan denk, wat je door hebt moeten maken! En toen je daar was... vóór ze je vrijlieten, heb ik me gek gepeinsd, wat er met je zou gebeuren... ik had naar je toe gewild en ik had 't met je willen deelen, maar ik dorst niet, om wat ik beloofd had, en omdat Frances...”

Zij zweeg, maar zijn gezicht was al betrokken.

„Wat zei Frances?”

„Dat 't alleen nog moeilijker voor je werd, doordat je de publieke opinie tegen je kreeg, als er ineens een vrouw van je opdook, die je niet erkennen wou. Zij was er achter gekomen, zie je. En ik had al zoóveel van je aangenomen in mijn blinde zelfzucht, dat ik geen geluid of geen beweging dorst te maken, uit angst, dat ik je er kwaad mee zou doen.”

ACHTENTWINTIGSTE HOOFDSTUK

Het einde was een gebroken snik tegen zijn borst. Wekenlang had de geesel van zelfverwijt haar gestriemd; wekenlang had zij de voorwaarden, die zij hem bij hun huwelijk had opgelegd, in al hun leelijkheid voor haar oogen zien staan, door geen voorwendsels meer verhuld. Dat eindigde met dien snik; het eindigde voorgoed, toen zijn armen haar omklemden.

„We hebben allebei door 't vuur gemoeten, lieveling. Ik heb de groote risico gewaagd, dat mijn vrouw van me zou gaan houden, en ik heb méér dan eens gedacht, dat ik verloren had, maar nu is alles goed. Lach eens gauw...! Zoo, da's beter. En nu wil ik weten, wat die schoone indringster op 't terrein van Moreland's Automobielfabriek uit kwam voeren.”

„Van wát? O, Jack — vertellen!” Zij greep verrukt zijn lapels vast, al waren haar oogen nog vochtig van tranen. Hij dacht, dat hij nooit zooiets moois gezien had.

„Eerst bekennen!”

„Nu, tyran — ik heb je gisteravond in den maneschijn over de wei bij Berkenwoud zien loopen. Misschien had ik gedacht, dat ik droomde, als Kelly je niet herkend had. En toen schoot me te binnen, dat de rentmeester een stuk grond achter had gehouden, toen Berkenwoud verkocht werd, dus toen ben ik hier gekomen, alleen omdat 't van jou was. Tusschen twee haakjes, ik heb hier een portret van een dame gevonden — daar eisch ik onmiddellijk opheldering over!”

Zij haalde het kiekje te voorschijn — 't was nu iets gekreukeld — en hield het op armlengte van zich af. „Je krijgt 't terug, als je eerst over Moreland's Automobielfabriek verteld hebt.”

„Da's een portret van mijn vrouw.” Snel greep hij den arm en het kiekje ook. „Ik heb er op een slinksche manier aan moeten komen, en nu wil ik 't houden ook.”

„Je krijgt wel een beter. Vertel nu op.”

„'t Is een heele geschiedenis, liefste.” Zijn oogen tintelden. „Er was eens een mooi meisje, en dat vertelde me op een ongezoeten manier, hoe 'n luie klaplooper ik was...”

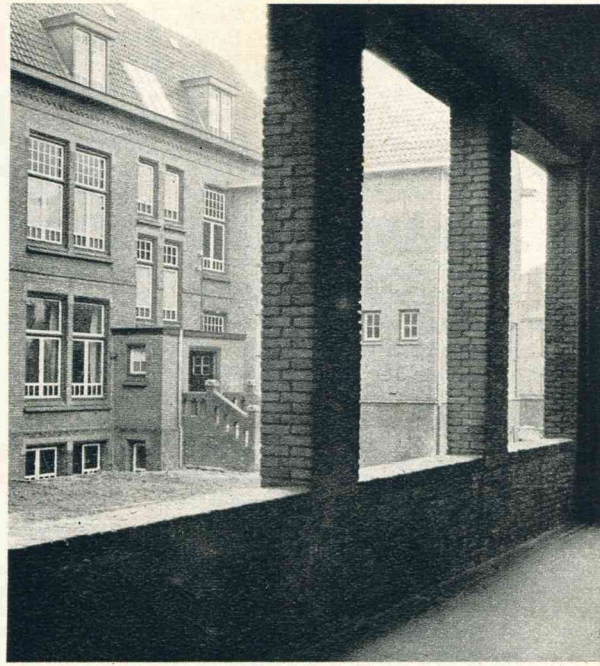
„Jack, toe!”

opwekkend
smakelijk
gezond
pittig

Een aanwinst voor Sluiskil en wijde Zeeuwsch-Vlaamsche omgeving is het prachtige nieuwe ziekenhuis, vergrooing van de reeds bestaande R.K. Verpleging, dat daar de vorige week in gebruik is genomen.

Een goeden indruk van den omvang van het Sluiskilsche ziekenhuis geeft dit kijkje op het binnenplein.

Tijdens de receptie bij de opening van het Sluiskilsche ziekenhuis: mgr. Hopmans, de bisschop van Breda, begroet de gasten.

Zeeuwsch Nieuws

De officiële personen, die de opening van het Sluiskilsche ziekenhuis met hun tegenwoordigheid opluisterden, voor den ingang van het nieuwe gebouw.

Dr. van Bockstale, chirurg aan het ziekenhuis te Sluiskil, spreekt de bij de opening aanwezigen toe.

Te Krabbendijke werd jhr. mr. W. C. Sandberg tot Essenberg als burgemeester geïnstalleerd: op de receptie kwamen de inwoners met hun nieuwen burgervader kennis maken.

ZEEUWSCHE OMROEP

Hallo ! hallo ! hier de persdienst van den officieelen Zeeuwschen omroep. Het verder vertellen van deze berichten, in welken vorm ook, is geoorloofd.

Van alle zijden bereiken ons berichten over het stranden van de twee walvisch-achtige potvisschen op de Wester-Schelde. Naar het algemeen gevoelen heeft men het ongewone bezoek te danken aan de reclame, die in het buitenland gemaakt is voor Vlissingen als aanloophaven. Het is zoo goed als zeker, dat de dieren in deze stad hebben willen tanken, maar door een navigatiefout te ver zijn doorgeswommen.

Door een samenloop van omstandigheden is Sluis gedurende eenige dagen van veldwachters ontbloot geweest.

Dank zij het feit, dat men alle vogelverschrikkers in de gemeente in uniform heeft gestoken, zijn de misdadigers afwezig gebleven.

De gestrenge rechters te Middelburg hebben een bakker te Souburg gestraft, omdat hij in de woning van een dorps-genoot huisvredebreuk gepleegd heeft.

Moge het den dader een leer zijn, dat het bakken van zoete broodjes een betere bezigheid voor hem is !

Geheel Wolfaartsdijk heeft op stelten gestaan, omdat de ratten in de schuur van een landbouwer opeens wit waren geworden.

Dank zij het feit, dat de geheele natuurkundige wereld in Zeeland aan het jonassen met de walvisschen was, heeft men wetenschappelijk zeker uitgemaakt, dat de ratten in plaats van rodent zeepvlokken en sneeuwuitgloor hebben gotten !

Te Kloetinge is de nachtsilte voor het eerst in honderd jaar verschrikkelijk gestoord, doordat een onverlaat bij een winkelier de ramen ingeslagen heeft.

Hoewel men niet gelooft, dat de kaartclub schuld heeft aan dit nachtrumoer, zoeken de autoriteiten toch naar 'n zekeren ruiten-heer !

In dezelfde plaats hebben twee paarden met hun leven moeten boeten voor de vergissing, dat zij instee van Brusselsch lof Parijsch groen geconsumeerd hebben.

Daar dit ongeluk bepaald te wijten is aan onvoldoende aardrijkskunde, zal op alle rij-scholen meer zorg aan de geografie besteed worden.

Men meldt ons uit Zierikzee, dat tengevolge van lichte kolendampvergiftiging in een ULO-school vele kinderen onwel zijn geworden.

De ontsteltenis in de stad is groot geweest en stappen worden bij alle onderwijs-autoriteiten gedaan, om de zekerheid te bekomen, dat „stikken" alleen op den lesrooster der naaischolen zal blijven staan !

Te Aardenburg zijn ernstige duiven-diefstallen gepleegd. Een der bekendste rechercheurs heeft nu zijn politie-hond aan de til laten snuffelen en zoekt thans met een Schelde-musch de lucht af naar een spoor.

De Ierseksche damclub heeft, al slaande, al haar Bevelandsche tegenstanders geslagen.

Hoewel dagelijks in kracht toenemend, denkt zij er niet aan, zich als knockploeg beschikbaar te stellen.

Hier is nu niets meer aanwezig. Tot de volgende week, dames en heeren !

Te Vlissingen ondergaat het wegdek van de Walstraat een grondige verbetering; in zoo'n centrumstraat geeft dat nog al wat hinder en daarom wordt er met man en macht aan gewerkt.

Ovezande heeft zijn gemeentehuis grondig gerestaureerd en vernieuwd: de vorige week werd het feestelijk opnieuw in gebruik genomen.

Ook in Kortgene wordt de bestrating gemoderniseerd: de Voorstraat wordt onder groote belangstelling van de bewoners van nieuw wegdek voorzien.

Te Bruinisse werd onder grooten bijval door de muziekvereniging Nu Met Hope een geslaagde opvoering gegeven van Hij is Onschuldig, waaruit wij hier een scène geven.

Voor grage lezers!

De Hollandsche Bibliotheek heeft nog in voorraad:

INGENAAID (224 pag. à 17½ ct. per ex.)

- 101 DE MAN IN HET WAGENTJE..... E. J. Rath
- 102 EEN VERMOGEN DOOR BLUF..... Samuel Field
- 103 HET HUIS BIJ DE RIVIER..... Mrs. C. N. Williamson
- 104 HET PARADIJS-GEHEIM..... J. S. Fletcher
- 105 NUMMER ZEVEN..... Ida A. R. Wylie
- 106 HET WESTEN ROEPT..... Paul Evan Lehman
- 107 GISELA'S GROOTE LIEFDE..... Werner E. Hintz
- 108 HET MEISJE UIT DE GARAGE..... E. J. Rath
- 109 EEN ONGELIJKE STRIJD..... Hans Heuer
- 110 EEN MOEDERLOOS MEISJE..... Patricia Wentworth
- 111 CHARLOTTE OP GLAD IJS..... E. J. Rath
- 112 FRAN VINDT EEN MEDAILLON..... Rob Eden
- 113 CUPIDO IN HET WARENHUIS..... Rian James
- 114 HET SPROOKJESKASTEEL..... Anne Duffield
- 115 PENSION MARIE LOUISE..... Walter Sawitzky
- 116 EEN JACHT NAAR GOUD..... Robert W. Chambers
- 117 DE DOCHTER VAN DEN STAALKONING H. MacGrath
- 118 DE FATALE GELIJKENIS..... Walter Sawitzky
- 119 MARIPOSA..... Jackson Gregory
- 120 DRIE KINDEREN EN EEN VRIJGEZEL..... Edmund Sabott
- 121 CHOCOLADE EN LIEFDE..... Werner Scheff
- 122 PHILIP EN CARLA..... Grace Livingston Hill
- 124 DE GEVLUCHTE PRINSES..... Harold MacGrath
- 125 HENNE BARTH'S GROOTE BEPROEVING L. Küchler
- 126 DAPPERE LORE..... Else Marquardsen-Kamphövener
- 127 RITA EN HAAR KAPITEIN..... Axel Rudolph
- 128 JACQUELINE TROUWT IN 'T GEHEIM..... Joseph McCord
- 130 JANE'S VREEMDE AVONTUUR..... Seldon Truss
- 131 EEN COMLOT IN HET WILDE WESTEN..... W. C. Tuttle
- 132 HET GROOTE LOT..... Edmund Sabott
- 133 EEN PILOTE VERLIEFD..... Ann Lee
- 134 LIEFDE IN DE BERGEN..... Andre Mairock
- 135 HET HART OVERWINT..... Karl Unselt
- 136 ALS HET LEVEN MOEILIJK IS Joseph. Schade-Hädicke
- 137 DE KLEINE LORD..... Josephine Schade-Hädicke

INGEBONDEN (224 pag. à 45 ct. per ex.)

(bij 5 ex. tegelijk 40 ct. per exemplaar)

- 1 OM HARENTWIL..... Bertha M. Clay
- 2 DE MACHT VAN ZIJN GELD..... J. I. Lawrence
- 3 HET HEILZAME VERGIFT..... Fedor von Zobeltitz
- 4 DE SECRETARIS VANDEN UITVINDER Patr. Wentworth
- 5 DE SCHOONE GETUIGE..... H. Curties
- 7 DE WREKER..... Mrs. Belloc Lowndes
- 9 GEESTEN EN SPOKEN IN PENRUDDOCK Russell Warren
- 12 SYLVIA VERVANGT DE VORSTIN..... Russel Warren
- 13 HET FORTUIN VAN ANGELA BRENT Effie A. Rowlands
- 34 TUSSEN WIND EN WATER..... Theo Liefertz
- 35 ALS HET HART ROEPT..... Charles Garvice
- 36 LADY CLARA..... Fred. M. White

INGEBONDEN (224 pag. à 70 ct. per ex.)

- 50 JACQUELINE TROUWT IN 'T GEHEIM..... Joseph McCord
- 51 JANE'S VREEMDE AVONTUUR..... Seldon Truss
- 52 EEN COMLOT IN HET WILDE WESTEN W. C. Tuttle
- 53 HET GROOTE LOT..... Edmund Sabott
- 54 EEN PILOTE VERLIEFD..... Ann Lee
- 55 LIEFDE IN DE BERGEN..... Andre Mairock
- 56 HET HART OVERWINT..... Karel Unselt
- 57 ALS HET LEVEN MOEILIJK IS Josephine Schade-Hädicke
- 58 KLEINE LORD..... Josephine Schade-Hädicke

Bestellingen kunnen geschieden bij ons hoofdkantoor, onze agenten en bezorgers en bij den boekhandel. Toezending per post geschiedt alleen na ontvangst van het verschuldigde bedrag per postwissel, in postzegels of door storting op onze girorekening. — Bij te voegen voor porto: 10 4 ex. 5 ct. per ex., daarna 2½ ct. per ex.

H B HOLLANDSCHE BIBLIOTHEEK

GOUDBLOND MEISJE

Vervolg van pag. 23

De oogen werden ernstig. „'t Was de waarheid, Glory, en 't heeft me goed gedaan. Ik ben meteen den volgenden dag de stad in gegaan om te probeeren, me in de beurswereld in te dringen, maar geen mensch had een bankpresident of een directeur van een vennootschap noodig, dus heb ik 't eenige gepakt, dat ik krijgen kon, dat werk bij McGilvary in de garage namelijk. Later, toen ik begreep, hoe afschuwelijk rijk mijn vrouw was, heb ik dat baantje van me af geslingerd, en toen ben ik naar Porterfield gegaan en heb ik een ander baantje aangenomen, in de auto-fabriek van Emmons. Ik bleef in de auto's, zooals je ziet, maar toen had ik al, diep in mijn hoofd, een Groot Idee — dat ik vroeg of laat zelf auto's zou maken. Ik móést en ik zóú auto's maken. 't Is heelemaal jouw schuld; jij hebt me op gang gebracht, en toen kon ik me niet meer inhouden.”

Hij zweeg en kuste haar opnieuw. Het was onmogelijk, haar niet te kussen, met dat attente gezichtje zoo vlak bij het zijne.

„Dus, om mijn bescheiden gedenkschriften te vervolgen, ik werkte overdag op de fabriek, en 's avonds knutselde en prutste ik in een oud schuurtje, om een eigen motor te maken, met een apartigheidje van mezelf, dat ze nu op 't patentkantoor in Washington hebben, op naam van John Moreland. En dat is alles — behalve dat ik een duwtje achteruit kreeg, toen die erfenis misliep, maar ik heb dit mopje vast kunnen houden om te beginnen. 't Is niet veel zoo op 't oog, maar 't is stevig en waterdicht, en 't zal de bakermat worden van den later zoo beroemden Moreland-wagen. Goed beschouwd is 't jónw wagen, want zonder jou was er nooit iets van terecht gekomen.”

„Ik vind 't zalig!” Zij gaf een opgewonden drukje in zijn arm. „Ik ben zoo trotsch op je! En, Jack...”

Haar vleuende vingers wendden zijn gezicht naar haar toe.

„Jack, wil je geen compagnon hebben?”

„Ik kan me geen beteren compagnon wenschen,” zei hij kalm, en aanstonds werd de firma bij contract opgericht, op een wijze, die misschien onder zakencompagnons minder gebruikelijk is, maar die hun beiden buitengewoon voldeed.

Zij gingen terug naar Berkenwoud langs de boschpaden, die zij gekomen was. Spraakzame blaadjes ritselden onder hun voeten, fluisterden elkaar wonderbaar nieuws toe; de gouden nevel van warmen herfst waasde door de twijgen en verzachtte de doorkijken.

Sara Dalton zag hen aankomen, als kinderen hand in hand, en hoewel zij verre van huilerig was, moest zij toch even dankbaar haar oogen afvegen. Toen greep Gloria haar aan, half schreiend, en knuffelde haar onstuimig, en fluisterde, dat Sara nooit meer bij hen vandaan mocht, nooit meer, want Jack en zij hadden alles al voor elkaar. En Sara gebruikte nog eens heimelijk haar zakdoek, toen Jack haar hand greep, en haar vingers zoowat fijnkneep.

„Als je ooit van Berkenwoud weggaat, schaken we je en halen we je terug,” zei Gloria vroolijk. „Is 't niet, Jack?”

Sara vertrok even haar mond.

„Ik zou nergens zoo graag zijn als hier,” zei ze. „Ik heb mijn werk gevonden, en mijn werk heeft mij gevonden. En nu zul je eens gauw naar de

telefoon moeten, Glory. Die kamenier van je die belt iedere tien minuten om te hooren, of je al terug bent. Ze wil je vergiffenis vragen, dat ze er niet was, toen je boodschap kwam, maar zij was aan 't wegloopen met monsieur Edson, en zij had geen rust, voor mademoiselle 't haar vergaf. Ik zei, dat 't best in orde zou komen, maar zij en Edson houden niet op met bellen. Ze werken met ploegen, geloof ik.”

Gloria ging lachend. 't Was haar of zij vleugels had.

Een minuut later kwam het opgewonden gesnap van Cécile tot haar, van een „ontroostbare” Cécile, want zij was er niet geweest, om de bevelen van mademoiselle aan te nemen, maar...

„Ik begrijp 't, Cécile, en ik ben blij met 't goede nieuws. Maak je maar niet zenuwachtig over de koffers — ik ben van plan veranderd. Zeg maar tegen Edson, dat hij den wagen kan nemen voor jullie huwelijksreis, en dat hij alle kosten op mijn rekening schrijft. Jullie worden ook gefeliciteerd door mijn man, meneer Moreland — goed den naam onthouden, Cécile! We hopen, dat jullie alle twee bij ons blijft, hier op Berkenwoud.... En, Cécile, blijven jullie maar gerust een maandje weg, want ik ga ook op huwelijksreis. Dag hoor!”

Zij hing den outvanger op en kwam buiten, glimlachend, omdat er een groote auto voor de deur stond met het grootste gedeelte der familie Daimler er in. Zij hoorde Bill spreken.

„En toen we de avondbladen gelezen hadden met die geschiedenis van Gorcham en van zijn medeplichtigheid aan dien zwendel met je tante, zijn we je op gaan zoeken, en toen hoorden we bij Garrett en Hudson, dat je dringend naar Berkenwoud was geroepen. Dus toen zijn we je nagereden.”

Jack zag Gloria aankomen.

„Dank voor de belangstelling,” zei hij eenvoudig. „En omdat jullie de beste vrienden zijn, die ik heb, zal ik jullie het eerste mijn vrouw voorstellen.”

Bill keek heel even op zijn neus, maar snel stak hij zijn hand uit.

„Je bent een bofvogel, Jack. En Gloria... ik hoef je niet te vertellen, dat er geen betere kerel op de heele wereld is.”

Sophie sprong opgewonden den wagen uit.

„O, Glory, wat heerlijk romantisch! Wanneer ben je getrouwd, en waarom heb je me niets verteld? Ik kom bij je logeeren, of je me vraagt of niet.” Er kwam opeens dartelheid in haar oogen. „Die arme dikke mevrouw Dickerson — wat zal dié een toer hebben, om 't goed te maken, zooals ze opgetreden is! Ze is natuurlijk wild!”

„Sophie!” vermaande moeders stem.

„Ja, moeder, ik zal zoet zijn. Je hebt me nog niet verteld, wanneer jullie getrouwd zijn, Glory.”

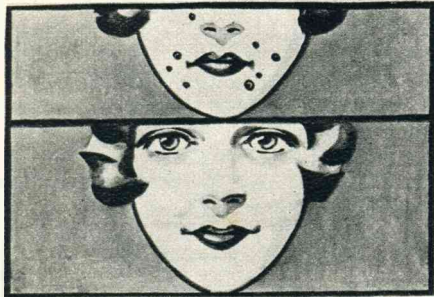
„Verleden Mei.”

Er kwam een oogenblik stilte. Zelfs Sophie kon van verbazing niets zeggen. Gloria kon zich voorstellen, hoe de statige mevrouw Daimler over een geheim huwelijk zou denken.

„We hadden redenen, om ons huwelijk niet direct bekend te maken,” ging Jack rustig voort, „maar dat zullen we nu doen.”

Mevrouw Daimler schikte zich koninklijk in den toestand. Diep in haar hart was zij op hen allebei zeer gesteld. „Ik zal een receptie voor jullie

VERWIJDER VETPUISTJES OP DEZE EENVOUDIGE WIJZE

Een apothekers-assistente geeft dezen raad: „Ik ben hoofd-assistente van een der vooraanstaande apotheken hier ter stede, en ik word geregeld om raad gevraagd wat het beste preparaat is om puistjes, vetworpjes etc. te verwijderen. Tegenwoordig raad ik altijd Radox aan, een theelepeltje in een glas heet water, waarmede het gezicht gebet moet worden. Wanneer na eenige minuten het gezicht afgedroogd wordt, zijn alle ontsieringen verdwenen. Ik vertel dan aan de klant dat deze behandeling gevolgd moet worden door een goede cold-crème.”

R. T. M. C.
Deze apothekers-assistente heeft het juiste middel gevonden om de leelijke puistjes en vetworpjes te doen verdwijnen. U hoeft ze nu niet meer uit te knijpen, wat gevaarlijk en pijnlijk is en bovendien nog vaak vlekken achterlaat. Na het gezicht gebet te hebben met een heete Radox-oplossing, kan men de vetworpjes en puistjes gewoon wegvegen. De zuurstof, die Radox in het water vrijmaakt en de zouten, die Radox bevat, hebben een uitstekend invloed op Uw huid. Uw gehele gelaat schijnt jonger en levendig geworden, doordat Uw huid zooveel frischer en gezonder is. Wanneer U deze verandering bij U zelf zult waarnemen, zal het U spijten dit middel niet eerder gebruikt te hebben. Radox is verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f 0.90 per pak, omzetsbelasting inbegrepen, en in kleine pakjes à f 0.15.

“Ziehier de redder van mijn maag”

Indien Uw maag verzwakt is, indien U lijdt aan zure oprispingen, misselijkheid, opgeblazenheid, aciditeit of andere bezwaren die door storingen der spijsvertering veroorzaakt worden, probeert dan Gebismureerd Magnesium na Uw eerstvolgende maaltijd. Bijna alle bezwaren der spijsvertering zijn te wijten aan een overmaat van aciditeit der maagsappen en Gebismureerd Magnesium, het werkelijke loozzouthoudende geneesmiddel, maakt binnen een paar minuten de overmaat van aciditeit onschadelijk en maakt zodoende een eind aan de oorzaak van Uw lijden. Gebismureerd Magnesium, dat uitstekend verdragen wordt, zelfs door de zwakste magen, herstelt de behoorlijke verrichtingen der spijsverteringsorganen. Vanaf de allereerste dosissen keert Uw eetlust weder en wordt U in staat gesteld te eten met de zekerheid dat Uw voedsel U niet langer de pijnen zal veroorzaken, die voorheen Uw leven vergald hebben.

Gebismureerd Magnesium is verkrijgbaar bij alle Apothekers en Drogisten à f 1.— per flesch, of f 1.75 per groote flesch, die voordeliger is.

GEBISMUREERD MAGNESIUM

geven, zodra de wittebroodsweken voorbij zijn,” kondigde zij vastbesloten af, zich terdege bewust van haar macht, om dit stel babies een soliede plaats in de wereld te verzekeren. „En als jullie de bekendmakingen nog niet klaar hebben, zullen Sophie en ik daar dadelijk voor zorgen. Kom, Sophie. 't Wordt laat. 't Beste voor jullie, hoor!”

De auto gleed weg in een koor van afscheidskreten, en Jack en Gloria keken elkaar glimlachend aan.

De auto der Daimlers werd een vervagende vlek op den weg. Sara had zich kiesch verwijderd — zij waren weer alleen.

„Zeg, Glory, ben je nog op de flat geweest na dien eersten keer?”

„Alleen om de post. Maar ik ben er dien dag geweest, dat je gewond was. Ik had nergens anders kunnen zijn toen ik bij jou vandaan was gegaan.”

„Laten we er nu dan heengaan. Ik heb mijn wagen hier — mag ik je schaken?”

Gloria's oogen straalden.

„Dolgraag! 't Is 't eenige plekje, dat alleen van ons is, maar de menschen zouden denken, dat we gek waren, om van Berkenwoud weg te gaan en in een flatje in de stad te trekken.”

„Laat ze maar denken. 't Zijn onze wittebroodsweken, en niet de hunne.”

„Ik ben over vijf minuten klaar.”

En zeer spoedig vertoonde mevrouw Moreland zich weer, klaar voor den tocht. Jack hielp haar instappen, zacht haar arm aanrakend, kwam naast haar zitten, en weg reden zij, het hek van Berkenwoud uit, den langen grijzen weg langs, met de herfstlucht in hun gezichten en het stage zoemen van den motor in hun ooren.

Andermaal maakten zij zich samen uit de voeten, maar op een heel andere manier dan den eersten keer.

Een mailschip voer de baai door en de Straat uit, met den nagloed van zonsondergang op zijn schoorsteenen. De Nivernaise was laat — oponthoud in 't dok. Op het promenade-dek zat mevrouw Payne, een eindje van haar mede-passagiers af, en zij keek terug naar de vervagende omtrekken van torens en hoge gebouwen, een droomstad in 't kwijnende licht, onverbidde-lijk van haar wegglijdend, voorgoed. Op haar schoot lagen eenige avondbladen.

Stuk voor stuk verdwenen de bekende vormen, het nalicht bleekte, duister kroop nabij, en twinkende punten licht kwamen op het water uit, van verre torens en huizen. Een dreutelende groep keek nieuwsgierig naar de vrouw, die zoo strak naar de verre stad zat te kijken, maar zij sloeg geen acht op hen. Zij was woedend op iedereen, op het leven en op het lot, dat haar in een paar korte uren had achterhaald.

Het was een kleiner, trager schip, dan mevrouw Payne voor haar reizen placht te kiezen, maar er ging geen ander vandaag, en een wilde vrees had haar gedreven tot haast. Daar kwam de herinnering bij aan een felle woordenwisseling met mevrouw Dickerson, die haar met schrille heftigheid had aangevallen, toen de eerste edities der avondbladen het bericht hadden uitgeschetterd van Gorham's arrestatie en dood. Dien avonturier had Frances in

haar huis gebracht, niet eens, maar meermalen, en in haar hysterische woede was mevrouw Dickerson niet zeer keurig op haar woorden geweest.

De lijn van mevrouw Payne's lippen werd harder, toen zij op de kranten neerkeek. 't Was om van te gruwen, maar zij had woord voor woord gelezen. De naam van Jack Moreland had in het verhaal een groote plaats ingenomen, evenals die van juffrouw Endicott, en van dien onmogelijken Parsons, maar van haar eigen naam werd geen melding gemaakt. Jack had zijn woord gehouden.

Toch had zij niet durven blijven. Zij kon niet blijven en den vlakken, rustigen blik van Jack weer ontmoeten — zij zou hem niet kunnen zien op straat, in de huizen van wederzijdsche bekenden... met Gloria. Vandaag of morgen, wist zij, zou ze een ochtendblad openvouwen om te lezen: „De heer en mevrouw John Moreland...”

Nee, dat zou haar ondraaglijk zijn. En de groeiende overtuiging, dat hij nooit echt om haar gegeven had, alleen een soort jonge vriendschap voor haar had gevoeld, maakte haar bitterheid nog grooter. Er was een tijd geweest, dat zijn tante hen ijverig tot elkaar had pogen te brengen. Hij had haar wel gemooit; genoeg, om haar een vleierende attentie te betoonen. Maar meer ook niet. Zijn hart was haar vreemd gebleven.

Het papier frommelde onder haar hand. Verslagen, weggeduwd, van openbare schande slechts gered door de edelmoedigheid van een man, dien zij niet had kunnen winnen... dat was zij nu — een ballinge met een schamel inkomentje.

Mevrouw Payne sloot haar oogen.

Toen zij ze weer opendeed, was de stad der millioenen lichten slechts een handvol sterrenstof tegen den avondhemel.

Op den weg van Berkenwoud naar New York zoemde een auto trouw verder. Het werd steeds donkerder, en Jack toonde een bijzonder talent voor het ontdekken van beschaduwde, weinig bereden wegen.

„Glory.”

„Ja, Jack.”

„Ik kan wát goed met één hand rijden.”

„Jack! Daar komt een Fordje aan met een leuk oud boertje er in. Je hebt hem geschandaliseerd.”

„Glory, hier is een two-seater met een bruid en een bruigom er in. Ik wil met je wedden, dat 't boertje zich twintig jaar jonger voelt, en dat hij niet vergeet, 't leuke oude boerinetje te zoenen, als hij thuiskomt.”

„Zul je niet vergeten, mij te kussen, als ik een leuk oud vrouwtje ben?”

„Ik zal 't nu niet vergeten.”

„Jack!”

De wagen minderde vóort. Hij leek zichzelf in te houden uit hartelijk meevóelen met jonge liefde. Het was een recht, donker stuk weg met hooge struiken aan weerszijden en vlamvend herfstloof er boven.

„Jij en ik samen, Glory, den langen weg over, rijk of arm, van zonsopgang tot zonsondergang. Anders vraag ik niet van het leven.”

Toevallig hoorde zij het:

**“SLECHTE
ADEM KOMT
VAAK VAN
SLECHT
ONDERHOUDEN
TANDEN”**

Tandartsen — dus mannen der wetenschap — zijn het er over eens dat onwelriekende adem vaak te wijten is aan het onvoldoende reinigen der tanden.

„Ik poets ze toch geregeld” denkt U misschien. Stellig — maar bedenk dat poetsen alléén U niet in staat stelt de voedselrestjes, die na iedere maaltijd tusschen de tanden achterblijven, te bereiken en te verwijderen. En deze restjes zijn meestal de oorzaak van slechte adem!

Gebruik geregeld Colgate's Tandpasta. Haar aromatisch schuim dringt tot in de meest verborgen hoekjes tusschen en achter de tanden door, dus juist daár waar de oorzaak van onwelriekende adem te vinden is. Alle ongerechtigheden worden opgelost en met het spoelen verwijderd. Bovendien bevat Colgate een onfeilbaar maar volstrekt onschadelijk bestanddeel, dat het tandglazuur polijst. Hardnekkige aanslag verdwijnt en Uw tanden herwinnen hun natuurlijke kleur en glans!

TWEEMAAL UW GELD TERUG!

Als U na het gebruik van één tube Colgate NIET VOLKOMEN TEVREDEN bent over de bereikte resultaten, zend dan de leegte tube aan COLGATE, Amsterdam-C. Wij betalen U HET DUBBELE van de aankoop-prijs terug.

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Tezamen met een der locale weekbladen De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureaux: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. — AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 33170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's GRAVENHAGE, Stationsweg 95. Tel. Interc. 111666. Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstraat 142. Telefoon Interc. 13473. Giro nr. 149597. 's HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27. Telefoon Interc. 1215. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20. Tel. Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5. Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

DE AANBIDDER VAN CHARLOTTE CORDAY

Toen Charlotte Corday een dolk door 't hart van Marat had gestooten — toen zij als beklagde voor de rechters van de Terreur stond — werd er gepeild naar de beweegreden tot haar daad. Had zij uit wraak gehandeld? Had Marat bijvoorbeeld haar aanbidder naar de guillotine verwezen?

„Mijn eenige drijfveer,” zei ze, „was het verlangen, de aarde van zoo'n monster te bevrijden. Ik heb nooit 'n aanbidder gehad.”

Maar hoe vreemd het ook klinkt, daarin vergiste zij zich. Zij had wél een aanbidder, al wist zij het niet, al heeft zij het nooit geweten. En op 't moment, dat zij daar stond, mooi, rustig, glimlachend, zat hij naar haar te kijken, met stralende oogen.

Zijn naam was Adam Lux. Hij was 'n jongeman van zevenentwintig, door de stad Mainz afgevaardigd naar de Nationale Conventie. Maar hij kon heelemaal niet harmonieeren met de mannen van bloed en schrik. In zijn jongere jaren had hij medicijnen gestudeerd, maar hij was te gevoelig — hij kon geen bloed zien vloeien, geen pijn aanzien. Hij had het onleedmes neergegoooid en was doctor in een andere wetenschap geworden, in de wijsbegeerte.

De wijsbegeerte was echter óók het tehuis van zijn geest niet. Zijn fijne trekken, zijn welgevormde mond en wenkbrauwen, zijn oogen vol geheimzinnig vuur waren die van een idealist, een poëet, een droomer van romantische beelden. En nu beleefde hij een romance, zoo vreemd als geen dichter ooit gezongen had.

Want terwijl hij zoo staarde naar de schoone beklagde voor het gerecht, ging zijn heele hart in vlammen op. Hij had haar nooit tevoren gezien, en hij zou haar daarna nog maar éénmaal zien. En toch vatte hij, gelijk Romeo bij den aanblik van Julia, liefde voor haar op, een gloeiende vereering, die zijn heelen levensloop zou veranderen en hem binnen korten tijd ten offerdood zou leiden.

Velen, die de geschiedenis van Charlotte Corday lezen, gaan een groote bewondering voor haar voelen, al kunnen zij haar daad zelve niet goed spreken. Afgezien van de bloeiende schoonheid, die Adam Lux betooverde, is er iets in haar karakter en in het karakter van den wreedaard, dien zij uit den weg ruimde, dat hooge waardeering wekt voor dat eenvoudige meisje. We zullen trachten, ons die beide dingen voor oogen te halen. Daardoor zal er tevens meer licht op Adam Lux vallen.

Jean Paul Marat treedt scherp naar voren onder de kopstukken van de Terreur, met een heel bijzondere faam van onmenselijkheid. Gelijk Caligula, die wenschte, dat alle menschen maar één hoofd hadden, opdat hij 't af zou kunnen hakken, was hij een moordenaar in 't groot: hij vond 't erg, dat de guillotine slechts een dertigtal hoofden per week afmaaide. Verbitterd door vervolging en ziekte ging hij een gruwelijken droom koesteren: Frankrijk door te trekken aan 't hoofd van een bende sluipmoordenaars, met dolken gewapend, en een half miljoen menschen de keel af te snijden. Toen dit niet ging, vormde hij 't plan, in iedere stad en ieder dorp een guillotine op te richten, en zoo de hoofden der slachtoffers bij tienduizenden te laten vallen. Peter de Wreede, die zijn onderdanen opjoeg met een troep wolfshonden, Vladislav de Spietser, die tienduizend mannen en vrouwen met staken

Charlotte Corday in de gevangenis.

waardig: er was haast geen zuivere plek aan zijn huid, en hij zocht verlichting door zich te baden in heet water. Hij zat in zijn kuip, een vat in den vorm van een kolossalen schoen, waar aan het open einde zijn nek en zijn gezicht uit opstak, haast komisch leelijk, als een duiveltje uit een doosje. Er werden een paar woorden gewisseld. Marat boog zich opzij, om een nieuw slachtoffer te zetten op een lijst, die op een bankje naast hem lag, en Charlotte deed een stap nader, trok haar mes en stiet het met een zekeren stoot door tot zijn hart. Eén wilde kreet en het was gedaan. Het monster leefde niet meer.

En daarna, toen de huishoudster van Marat toe kwam snellen, toen de politie kwam om haar te arresteren, onderwierp zij zich aan alles met den rustigen, luchtigen moed, die haar tot het einde niet meer verliet. Zoo was zij ook, toen Adam Lux haar zag, aangeklaagd bij de rechters van de Terreur. Zij had gedaan, wat zij gemeend had te moeten doen, en er was 'n glimlach om haar lippen en vrede in haar hart. Zij was niet anders, toen hij, slechts enkele uren later, achter de doodskar liep, die haar naar het schavot bracht. Hij zag haar de ladder beklimmen; hij zag het schoone hoofd vallen; hij

liet doorboren, zij waren, als we de faam gelooven mogen, bij Marat vergeleken nog maar kinderen in de boosheid.

Charlotte was een platelandskind, stil, goed en zacht, maar met iets in zich van de ijzeren vastberadenheid, die heldinnen maakt. De plannen van Marat vervulden haar ziel met afschuw. Als een helder licht kwam er een ingeving in haar. Als zij haar leven eens offerde, om het leven van vele duizenden te redden? Zij besloot „het monster weg te vegen van de aarde”.

Zij verliet heimelijk haar huis, nam de diligence naar Parijs, kocht een mes met scheede, een mes met een lang, scherp lemmet, belde aan 't huis van Marat aan en zei, dat zij hem berichten kwam brengen uit Caen. Zij werd op zijn kamers gelaten. Marat had een lichaam, zijn geest

zag den beul, toen die het hoofd aan het publiek toonde, met zijn hand een slag op de wang geven — een daad, die zelfs aan die verharde menigte een kreet van afgrijzen ontrukte. Adam Lux wendde zich af van dat schouwspel, en zijn geest trilde met een fier besluit — het besluit, te sterven zooals zij gestorven was, en zijn naam voor eeuwig aan den haren te verbinden.

Tot geestdrift ontvlamd door liefde en woede en wanhoop repte hij zich naar huis, en schreef hij een eeredicht te harer herinnering, allen hartstocht van zijn ziel uitstortend. Hij verheerlijkte haar als de godin zijner aanbidding, een bovenmenscheijk wezen, een engel uit den hemel, een pronkjuweel der heldinnen van alle landen en tijden. Hij eischte, dat haar standbeeld zou worden opgericht op de plek, die zij geheiligd had met haar bloed, een plek, die voortaan een stuk gewijde grond was. Het schavot was een altaar geworden, de valbijl het offermes. En hij drukte den wensch uit, op dat altaar te sterven.

Dit pamflet werd gepubliceerd, en de leiders van de Terreur waren er razend om. Een standbeeld ter nagedachtenis van Charlotte Corday! Op dat zelfde oogenblik was men bezig, het beeld van Mirabeau neer te rukken van zijn voetstuk in 't Panthéon, om er een monument voor Marat voor in de plaats te stellen.

Adam Lux werd natuurlijk, volgens zijn wensch, gearresteerd en hij stond terecht voor dezelfde rechtbank, die Charlotte tot de guillotine had veroordeeld. Toen hem gevraagd werd, of hij iets te zeggen had, antwoordde hij, dat hij woord voor woord handhaafde, wat hij geschreven had; waarop aanstonds het doodvonnis over hem werd geveld. Op dezelfde kar werd hij naar hetzelfde schavot gereden — het schavot, dat voor hem nu een altaar was. Onderweg zag hij er opgetogen uit, als een bruidegom, die ten huwelijk rijdt.

Op het schavot omhelsde hij den beul en verzocht hem, bij 't toonen van zijn hoofd, een klap op de wang te geven, zooals hij het hoofd van Charlotte geslagen had. Hij lachte, toen zijn hoofd op de plank werd gelegd.

Toen viel de bijl.

Wat had Shakespeare een drama kunnen schepenen uit die drie karakters, zoo fel, zoo verschillend — het bloedige monster, de wreekster en dien wilden minnaar met zijn hart van vuur!

De gedooide Marat, naar het schilderij van David.

IETS BIJZONDER!

De jonge Engelsche filmacteur Freddie Bartholomew speelt de titelrol in „De Kleine Lord”, het beroemde verhaal van Frances Hodgson Burnett, dat thans door United Artists (Loet C. Barnstijn) is verfilmd.

Straks komt de film

Hier is het boek

DE KLEINE LORD

DOOR FRANCES HODGSON BURNETT

Weer verschijnt er een zeer bijzonder boek in onze Hollandsche Bibliotheek; een boek, dat u kent — en dat u toch hoogst waarschijnlijk niet kent!

U hebt gehoord van den Kleinen Lord, het leuke kereltje van 'n jaar of zeven, in zijn fluweelen pakje met witten kraag; het grappige, edelmoedige ventje, dat zonder erg netelige familiekwesties en ernstige misstanden in orde maakt, dat op een grappig-gevoelige manier optreedt (zonder het te beseffen) als propagandist der liefde.

U weet, dat er ook een tooneelstuk van bestaat; maar dat is een kindertooneelstuk — dus, denkt u misschien, De Kleine Lord is een kinderboek!

MAAR DAT IS HET NIET!

Het is een boek voor iedereen; kinderen mógen het lezen — maar het is bestemd voor volwassenen, die van

kinderen houden en bovendien het heele leven liefhebben!

Er bestaan van De Kleine Lord bewerkingen in 't Nederlandsch — die voor kinderen zijn ingericht. Maar hebt u het origineele boek wel eens gelezen — in 't Engelsch, of in een zuivere, trouwe vertaling?

Waarschijnlijk niet — zulke boeken, de beste boeken ter wereld, zijn duur. NU ECHTER IS DIT BEROEMDE BOEK GOEDKOOP!

Het is vanaf heden, als bijzondere premie voor onze abonné's, verkrijgbaar bij al onze bezorgers, agenten en aan ons hoofdkantoor tegen den prijs van 17½ ct. in gewone uitvoering en 70 ct. in luxe-prachtband.

U zult het koopen — als u niet draagt, tot het uitverkocht is — en u zult genieten; want dit boek geeft, wat iedere lezer zoo graag vindt: geest en gevoel, een lach en een traan.

Er is een nieuwe film van in aantocht — misschien wordt die al hier en daar vertoond. Het boek, dat u voor en na de vertooning zult willen lezen, is nu verschenen!

UW GEWICHT

blijft steeds gelijk dank zij

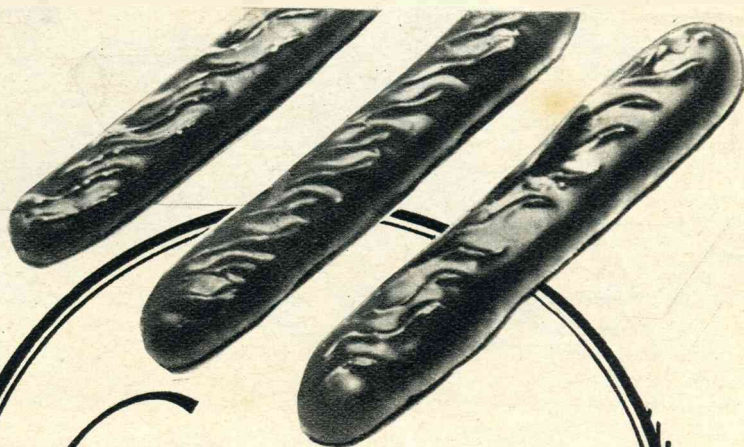
Hermesetas

Suiker zet vet aan, „Hermesetas”, kristal-saccharine tabletten, echter nooit. Zij zoeten spijzen en dranken zonder eenigen bijmaak. Zij zijn gemakkelijk oplosbaar en kunnen uitstekend bij het koken en bakken gebruikt worden. Absoluut onschadelijk.

Verkrijgbaar bij apothekers en drogisten in handige schuifdoosjes à 43 cts., inhoudende 500 tabletten.

A. G. „Hermes” Zürich 2

ZWITSERSCH FABRIKAAT

Chobisco's

Een heerlijke combinatie van luchtig gebak met fijne chocolade. Een vondst van Verkade.

Bewaar Chobisco's niet met andere biscuits in hetzelfde trommeltje. Dat zou den smaak van Chobisco's zoowel als van de andere biscuits nadeelig beïnvloeden.

2 ons
voor
28 ct.

VERKADE

VEROVERING
VAN HET
BLAUWE LINT

COUPON

PBNA - ARNHEM 58P

Zend mij omgaand gratis inlichtingen

Naam

Adres

Stad

PBNA

DR. E. J. ROTMUIZEN EN F. WIND

De superieure school voor schriftelijk onderwijs

1912 - ONS JUBILEUMJAAR - 1937

Ook UW toekomst kan liggen in den WERKTUIGBOUW!

Scheepswerktuigbouw, Motorenbouw, apparatenconstructie, ... schier onnoemelijk zijn de vele takken van moderne techniek. Schier ontelbaar de mogelijkheden voor hem, die in deze branche een toekomst WIL hebben! Vraag nog heden gratis inlichtingen over het speciale PBNA-systeem; het systeem met persoonlijk contact bij schriftelijk onderwijs waardoor reeds honderden in Nederland hun weg gevonden hebben. Zeer apart onderwijs in alle technische beroepen door een staf van ingenieurs, architecten, technici, doctoren en chemici! Zend nevenstaanden bon of schrijf een briefkaart! Seel het niet uit!

De lijkkooets, welke afgestaan was door den Sultan van Djokja.

DE LAATSTE REIS VAN EEN OOSTERSCH VORST

De begrafenis van Pakoe Alam VII

Zijne Hoogheid Pangeran Hadipati Hario Pakoe Alam de Zevende, zelfbestuurder van het Pakoe Alamsche landschap, welks grenzen in Djokjakarta en 't Koelon Progosche liggen, heeft de moede oogen gesloten en is de lange reis naar het verre generzijsd aangevangen.

Daar is rouw in den Dalem Pakoe Alaman, daar is rouw in 't geheele Pakoe Alamsche huis, daar is rouw in de vorstenlanden.

Daar is rouw in groote, witte steenen huizen en in nederige hutten.

Zwijgend gaan de landbouwers hun pad naar den sawah en zwijgend verrichten zij hun arbeid. Omdat er rouw in hun harten is om den gestorven vorst.

In den Dalem Pakoe Alaman is de stilte binnengekomen. Het is er altijd stil en rustig en de schreden der velen die blootsvoets aan- en afgaanklinken nooit luidop. De statige rust van

Wijlen het zevende hoofd van het Pakoe Alamsche huis, Pakoe Alam VII, die met indrukwekkende plechtigheid 18 Februari j.l. ten grave is gedragen.

den Dalem Pakoe Alaman die zelfs is wanneer de gamelan zijn zachte klanken in den avond laat hooren, die zelfs is wanneer de eentonige stem van den dalang zijn vreemde geschiedenissen vertelt, is dieper geworden en drukkender.

* * *

De Pakoe Alam is gestorven.

Daar zal een nacht voorbijgaan en een dag. En dan zal wederom een nacht vergaan, voordat de lange stoet het sterfhuis zal verlaten om den gestorven Oosterschen vorst te brengen naar de ver-afgelegen begraafplaats, waar in vrede zijn voorvaderen rusten op den top van een heuvel aan het einde van een lange trap, welke er heen leidt en welke vierhonderd treden telt.

Daar rusten de Pakoe Alams in de stilte van dat oord van vrede, waar de tijd niet beweegt, op den

Een typisch kiekje van Javaansche vrouwen, die zich onder de vele belangstellenden bevonden langs den weg.

heuvel Girigondo nabij Kedoendang in het regentschap Wates.

Dit is de laatste rustplaats der vorsten van dit kleine Javaansche vorstendom, trouwe vazallen van de Koningin der Nederlanden.

Eenmaal, jaren en jaren geleden, zat een der Pakoe Alams in meditatie op dezen heuvel en staarde uit naar de wijde verte van den stralenden Indischen Oceaan. En de vrede van deze ongerepte schoonheid daalde in zijn hart, zooals de slaap daalde in zijn oogen. En terwijl hij sliep, hoorde hij een stem, welke hem zeide, dat op dezen heuvel moest worden aangelegd de begraafplaats der vorsten van het Pakoe Alamsche huis.

En toen hij ontwaakte, hield zijn hand omvat een brok aarde van den heuvel en toen hij rook aan de aarde steeg een wonderheerlijke geur in zijn neusgaten. En hij sprak: de naam van deze plaats zal zijn „Geurige Aarde”, „Girigondo”, en zoo is de naam van deze plaats geweest tot op dezen dag.

De top van den heuvel is gelijkgemaakt, de aarde is vlak gegraven en een trap van vierhonderd treden werd aangelegd, leidend tot den top van den heuvel.

De eerste der vorsten, die op deze plaats werden begraven, was hij, die den heuvel zijn naam gaf en na hem zijn zonen en de zonen van zijn zonen en hunner zonen zonen op deze zelfde plaats ten grave

Een gedeelte van de ontelbare dragers, die bloemstukken droegen in den stoet.

gedragen, veertig kilometer buiten de hoofdplaats Djokja.

Het Pakoe Alamsche landschap is het kleinste der Vorstenlanden, het kleinste der vier zelf-besturende landschappen, wier vorsten den eed van trouw afleggen aan H.M. de Koningin der Nederlanden.

Een geslacht van zeer groote gaven is dat van de Pakoe Alams. Een geslacht van vorsten in wie een ideale culturele synthese van Oost en West is voltrokken tot zegen van het door hen bestuurde landschap.

Een geslacht van bestuurders, van dichters en denkers, van schrijvers en musici. De Pakoe Alams ontwierpen Javaansche dansen en schreven gamelan-musiek, welke klassiek is geworden.

Ook onder den thans gestorven Pakoe Alam bloeiden rijk de beksan, de wajang, de gamelan. Aan dit hof hebben gamelanklanken gezongen, die bewaard zijn gebleven in de harten en ooren van hen, die het onschatbare voorrecht hadden, deze muziek te mogen hooren. . . .

De Pakoe Alam VII zal het niet meer hooren.

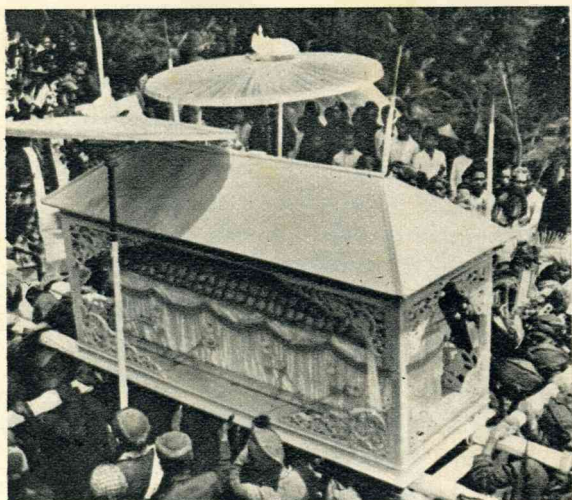
Twee compagnieën van het garnizoen Djokjakarta met omfloerst vaandel en gecommandeerd door den oudsten kapitein van het garnizoen zijn voor den stoet uitgegaan. Troepen van den Soesoehoenan van Soerakarta zijn van Solo naar Djokja overgekomen en zij zijn medegegaan op dezen laatsten tocht van den gestorven vorst.

Vier tamboers hebben op omfloerste trommen hun treurige, trage wijzen geslagen en de bataljonsmuziek heeft de marschen gespeeld, welke de doode vorst niet meer hoorde.

Men heeft de oepotjono in den stoet medege dragen: de pajongs en de pieken. . . . men heeft de rijkssieraden getorst voor den gestorvene uit, zooals ze eenmaal achter hem aan werden gedragen, wanneer hij in statie als Javaansch vorst in het publiek verscheen.

Men heeft den sirihbak, de gouden kwispedor, de sabels, het poesaka-geweel, den wandelstok van den gestorvene en de lanssen, die bij de rijkssieraden behooren, voor hem uit gedragen.

De vrouwelijke bedienden hebben den droevigen gang aanvaard van het huis waar de gestorvene leefde en stierf naar zijn laatste rustplaats op den heuvel der Geurige Aarde.

De kist, bij 't opdragen op de trappen van den grafheuvel.

Dit alles is het Oosten : de wondere sfeer van het Oosten, waar dood en leven aan regels gebonden zijn als bij ons, doch anders en verschillend. En het ritueel aller dingen berust op zoo ander inzicht en op zoo geheel van de onze afwijkende overwegingen.

Nevens den stoet zijn de mannen gegaan, die den weg bereidden. Zij strooiden aan weerszijden van den weg rijst, roode en witte rijst, en kopergeld.

En zij hebben met zich gedragen de benoodigheden voor het graf, waar de doode vorst den slaap van den dood slaapt. Het waren twee simpele paaltjes welke het hoofd- en het voeteneinde zullen aangeven van het graf : het Noorden en 't Zuiden, en het was water met afschrapsels van tjendanahout dat over het graf gesprendeld zou worden.

En achter hen zijn gekomen de penghoeloe en zijn ondergeschikte priesters en zij hebben klaagliederen gezongen, welke eindigden met de verheerlijking van den profeet en Hem, die den profeet heeft gezonden : Allah.

„Allah Akbar, Allah Akbar, La Allah Il Allah, La Allah Il Allah, U Mohammed Rassul Allah” : „God is groot, daar is geen God buiten God en Mohammed is de profeet van God.”

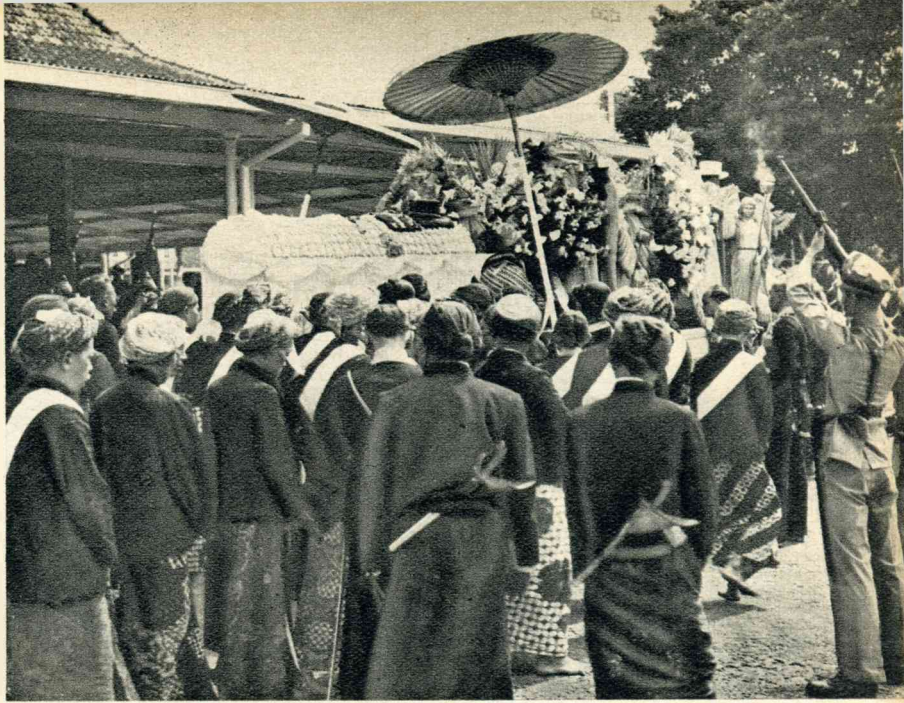
En achter de weeklagen-priesters is de lijkwagen gekomen, op welks vier hoeken engelen zijn gebeeldhouwd die in de handen wierookvaten houden, waarin „menjan”, de Javaansche wierook, werd gebrand.

En er waren kransendragers, tientallen, wellicht honderdtallen kransendragers en daar was de regent van Adikarta met zijn ondergeschikte ambtenaren en de overige politie-ambtenaren behorende tot het Pakoe Alamsche gebied. . . . en daar was de Gouverneur van Djokjakarta met zijn gevolg.

En gekomen bij den heuvel, wiens naam is „Geurige Aarde”, hebben de familieleden de zwarte kist genomen en ze hebben den kostbaren last omhoog gedragen langs de vierhonderd treden van de trap naar den top van den heuvel, alwaar zij hem begraven hebben.

Pakoe Alam VII. . . . wiens naam eenmaal was Raden Mas Aria Soerardjaningrat en die onder den naam Pangeran Adipati Aria Praboe Soerjadilaga

De kist gaat onder de poort door van de begraafplaats op den grafheuvel Girigondo

Het uitdragen van de kist uit de pendoppo van den Dalem.

hoofd van het Pakoe Alamsche huis werd, is niet meer.

Zijne Hoogheid Kandjeng Goesti Pangeran Hadipati Hario Pakoe Alam VII, Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Commandeur in de Orde van Oranje Nassau, Ridder in de Orde van Hendrik den Leeuw van Brunswijk, Commandeur in de Orde van de Ster van Anjouan, Commandeur in de Orde van de Ster van Siam, Commandeur der Belgische Kroonorde, Commandeur in de Orde van de Zwarte Ster van Bénin, hoofd van het Pakoe Alamsche huis, Kolonel bij den Generalen Staf van het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger, is niet meer.

Het is altijd stil, altijd héél stil in de ruime gangen en zalen en in den hof van den Dalem Pakoe Alaman. Maar de stilte is drukkender geworden.

Daar is rouw in groote, witte, steenen huizen en in nederige hutten.

Een vorst is heengegaan. Een vader, een echtgenoot.

Batavia, 19 Februari 1937.

Geen kunstmatige

maar de natuurlijke charme van een gave, gezonde huid, dank zij de geregelde behandeling met de heilzame, geneeskrachtige PUROL. Deze zuivert, voedt en versterkt de huidweefsels en houdt handen en gelaat zacht als fluweel. Naast goudgele is thans ook witte Purol verkrijgbaar. Deze wrijft onzichtbaar uit en is daarom voor Dames en Meisjes zoo aangenaam bij de verzorging van handen en gelaat.

PUROL WIT

zuivert - verzacht - geneest

Doos 30, Tube 45ct Bij Apoth. en Drogisten

DE GELDZAK

STAAT AL KLAAR

Nog twee weken scheiden ons van de volgende geldprijsverdeling. Wederom wordt een bedrag van tweeduizend gulden onder onze abonné's verdeeld. Kijk dus goed uit naar de publicatie der winnaars in Panorama van 18 Maart a.s. Misschien bent U er ook bij!

Alle lezers hebben een kans op een der geldprijzen, mits zij op 1 Febr. j.l. als abonné in onze registers stonden ingeschreven. Bent U echter na dien tijd abonné geworden, wanhoop dan niet. Bij de volgende verdeling dingt U ook mee!

DIE RARE KLANT PEPYS

U zult het wel niet gaan lezen — wij wagen het niet eens, het hard aan te bevelen, het boek van Samuel Pepys. Het bestaat niet eens in 't Nederlandsch, en in 't Engelsch beslaat het negen deelen, vol historische bijzonderheden, die den gewonen lezer maar voor een klein gedeelte interesseeren. Het is het dagboek van een hoogen Londenschen ambtenaar, die al zijn belevenissen, van 1 Januari 1660 tot 31 Mei 1669, opteekende.

En toch is het een eenig boek, een wonderkamer van verrassingen. Want het bevat de zelfonthulling van een mensch — zoo eerlijk en raak, als er nooit een gedaan werd.

Er schrijven luitjes genoeg over zichzelf — maar ze doen het met het bewustzijn, dat ze gelezen zullen worden; althans in de hoop, dat anderen hun geschrijf lezen zullen, of met het besef, dat anderen 't misschien lezen kunnen. Dus zeggen ze, wat ze kwijt willen zijn; probeeren een fraai figuur te maken; verhullen ze hun gebreken, praten ze die goed of verhoovaardigen zij er zich op. Pepys echter dacht: ik zal wel zorgen, dat niemand 't leest! Hij hield zijn dagboek weg — en vond iemand 't, dan kon die er nóg geen wijs uit, want 't was in een moeilijk te ontcijferen soort kort-schrift gesteld. Hij verzweeg dus niets, zei wat hem voor den mond kwam, speelde geen comédie, dacht aan geen lezer, noteerde ook heel gewoontjes zijn menselijke zwakheden en vergrijpen. Wij weten geen tweede dagboek, dat zoo geheim, zoo volledig, zoo oprecht mag heeten. Pepys schreef de dingen op, niet zooals hij ze door anderen wou laten zien, maar zooals hij ze zelf zag.

Dat dagboek is een „menschelijk document” bij uitstek.

De schrijver liet zijn boeken aan een bibliotheek na, en daar sluimerde het onleesbare dagboek tot 1818. Toen gaf iemand zich de moeite, het te ontcijferen — het werd gedrukt, en Engeland las, leerde, smulde!

Want ten eerste bleek dit dagboek een rijke bron van historische inlichtingen te zijn. Het stond vol mededeelingen van een ooggetuige over tal van gebeurtenissen uit zijn tijd. Pepys maakte het herstel van het koningschap mee, na Cromwell's tijd; hij was op het schip, waarmee Karel II, de balling, uit Holland terugkeerde. Hij beleefde in Londen de pestjaren 1665-1666 en den Grooten Brand. Hij heeft de stad zien branden, en hij heeft het gras tusschen de straatsteenen zien groeien. Met bloedend hart heeft hij aangezien, hoe de Hollanders de Theems opvoeren en de Engelsche schepen verbrandden. Hij heeft de hoofden van Cromwell en andere koningsdooders op staken tentoongesteld gezien, en menigmaal praatte hij met den tragen, goedhartigen, droefgeestig-vroolijken koning, tegen wiens zin al die barbaarschheid gepleegd werd. Pepys aanschouwde deze en duizend andere kranige of grappige, pijnlijke en tragische feiten, en hij toont ze een later geslacht als in een tooverspiegel; want hij was, zonder erg, een goed schrijver, levendig, raak, beeldend en humoristisch.

Ten tweede: die „rare klant”, zooals Walter Scott hem noemde, liet onbekommerd in zijn aantekeningen door-

Samuel Pepys

stralen, hoe een rare klant hij was! Wie geen voldoende zin voor geschiedenis heeft, om zich te vermeien in zijn „verslagen van ooggetuige”, kan smullen aan zijn onbekommerde bekentenissen en opmerkingen. Hier zijn er eenige:

25 September 1660. En later liet ik een kop thee komen (’n Chineesch drank), waarvan ik nog nooit gedronken had, en vertrok.

28 September 1660. Den heelen namiddag onder mijn werklui, tot 10 of 11 uur 's avonds, en gaf hun drinken en zeer vroolijk met hen, zijnde mijn geluk, telkens een lollig soort werklui te treffen. Naar bed.

13 October 1660.... Daarna ging ik over 't water naar huis, waar ik boos was op mijn vrouw, omdat zij haar rommel liet zwerven, en in mijn woede schopte ik tegen het fijne mandje, dat ik uit Holland voor haar had meegebracht, en brak het, waar ik spijt over had, toen 't gebeurde was....

15 October 1660. Vanmorgen werd meneer Carew op Charing Cross gehangen en gevierendeeld; maar zijn vierdeelen worden, als groote gunst, niet opgehangen.

21 October 1660. Vandaag te noon heb ik (de Hemel vergeve 't me) mijn luit besnaard, die ik een heelen tijd niet aan had geraakt.

28 Januari 1661. Ik ben naar meneer Crew geweest en toen naar den schouwburg, waar ik andermaal „De Verloren Dame” zag, die me nu beter beviel dan tevoren: en terwijl ik daar achter aan op een donkere plaats zat, spuwde een dame per abuis achterwaarts naar mij, want zij zag mij niet, maar toen ik gezien had, dat 't een zeer knappe dame was, vond ik 't heelemaal niet erg.

25 December 1665 (Kerstmis). 's Morgens naar de kerk, en daar een trouwpartij in de kerk gezien, wat ik in lang niet meegemaakt heb; en de jongelui zoo in hun schik met elkaar, en eigenaardig te zien, hoeveel pret wij, getrouwde lui, hebben in de arme dwazen, die in onzen staat vervallen, want iedere man en vrouw kijkt lachend naar ze....

6 April 1666. Ik thuis, waar alle dingen, dunkt mij, melancholiek door de afwezigheid van mijn vrouw.

Zoo krijgen we, bij de lezing van zijn dagboek, geleidelijk een scherp en grappig beeld van den man, met zijn fouten en malligheden, maar ook met zijn kracht en zijn goedheid. Als ambtenaar nam hij wel eens steekpenningen aan — maar hij werkte hard. Hij kon lastig en laf en grof zijn — maar in dentijd van de „Grootte Plaag”, de pest, bleef hij op zijn post, toen menige collega wegliep, en mannelijk verklaarde hij zich bereid, de risico van besmetting te nemen, zooals anderen de gevaren van den oorlog (met de Hollanders) aanvaardden. Hij komt er voor uit, dat hij de keukenmeid geschopt heeft en zijn vrouw een blauw oog geslagen, en dat hij 't land had, toen anderen zagen, wat hij gedaan had — maar hij kon ook hartelijk en teeder en edelmoedig zijn op zijn tijd.... 'n Rare klant, ja — maar tenminste ééns een volkomen oprecht mensch. Al was 't zijn bedoeling niet, dat voor óns te zijn!

GOED ADVIES

„Ik weet niet of het bij jou ook zo is, maar als ik in een winkel mooie wol zie, kan ik de verleiding haast nooit weerstaan om naar binnen te gaan. Er zijn tegenwoordig zulke mooie kleuren en kwaliteiten! En... meestal koop ik dan wat. Vooral nu er dikwijls zulke leuke patronen bij worden gegeven.”

WOL

„Ja, en ik vind het ook practisch, dat er soms een volledig Lux wasvoorschrift bij is. Mijn zelfgebreide jumper heb ik nu keer op keer in Lux gewassen en hij is prachtig gebleven, zacht en donzig en de kleuren mooi fris! Precies als nieuw!”

Al wie verstand heeft van wol: fabrikanten, winkeliers en ervaren huisvrouwen, iedereen is het er over eens: Wol eist Lux. Ieder, die Lux geprobeerd heeft, weet welk een groot voordeel het is, dat Lux in koud water oplost, waardoor het uitgesloten is datzeepdeeltjes in het goed blijven zitten, daar alle zeep volkomen wordt uitgespoeld.

VEILIGER DAN VEILIG... EN VLUGER DAN VLUK

VRUCHTENSTILLEVEN

Naar een schilderij van J. REEKERS

Een der enorme romantische shows, waarbij niet minder dan zes liedjesparen zijn betrokken. Ieder „deel” rolt afzonderlijk naar voren om zich eerst later tot bovenstaand geheel aaneen te sluiten.

THE GREAT ZIEGFELD

Ziegfeld was in Amerika een geweldige show- en revue-man, zooals alles wat Amerika voortbrengt geweldig is, deze film inclus, die, als zij in extenso vertoond werd, niet minder dan vier uur zou duren. Daar men zich buiten Amerika meer interesseert voor de revues, heeft men de film voor de helft ingekort en de voornaamste momenten uit Ziegfeld's leven benut als den „draad” in de film. Metro Goldwyn Mayer beschouwt deze film als een der grootste harer producties.

Hij of zij (maar meestal zij), die er zich in Amerika op kon beroemen in het Ziegfeld-ensemble te hebben opgetreden, behoefde niet bang te zijn, lang zonder emplooi te blijven. Want Ziegfeld was de man met den fijnen neus voor talenten en vergissen deed hij zich niet gauw, als het er op aankwam nieuwe leden voor zijn troep te werven.

Van de talrijke sterren, die hij gemaakt heeft, zijn er betrekkelijk weinig den Oceaan overgestoken, daar de roem in Amerika hun meer dan voldoende was. Spreekt men daar bijvoorbeeld over een Anna Held, Billie Burke, Fanny Brice en zoo voort, dan weet iedereen wie dat waren en is verdere uitlegging overbodig.

Hier is dat anders, en velen zullen de betreffende namen waarschijnlijk voor het eerst in deze film hooren, en ten naaste bij ook te weten komen, welke rol zij in Ziegfeld's leven hebben gespeeld. Een algemeene belangstelling kan men daar echter niet voor opeischen en daarom is het misschien wel goed, dat het zwaartepunt van de film verplaatst is naar monumentale shows, welke, zonder protserig te zijn, waarlijk gigantische afmetingen hebben. Fantasie en dollar hebben

Flo Ziegfeld, een slecht rekenaar maar een sublieme fantast, begon zijn loopbaan met Sandow, den sterksten man ter wereld, die 'n zeer „buigzaam” karakter had.

Verschillende sterren, door Ziegfeld gemaakt, treden zelf in de film op, uitgezonderd wijlen Anna Held, die men hier ziet gespeeld door Luise Rainer. Achter haar staat William Powell, als Ziegfeld, de revue te controleeren.

leen hoogelijk geveleid zou zijn met de eer hem be-
wezen, maar dat hij te-
vens ook zijn handen in
elkaar zou hebben gesla-
gen over hetgeen hier
bereikt en hem toegedicht
werd.

Waarschijnlijk zou hij
verzucht hebben: „Ik
stierf ar-
ik zooiet
tasie had
ik nog dui-
gestorven

EEN OUD LIED EN EEN BEKENDE WIJS

Slot van pag. 5

Dat oordeel stond gelijk aan een ontslag. De dokter knikte: de directrice kon doen wat haar goeddacht. Zij was verantwoordelijk voor het verplegend personeel. Doch eensklaps schoot hem iets te binnen.

„Zuster Lenie — dat buitenmeisje, bedoelt u? Hm, ze is wel sympathiek. Ik zoek toevallig iemand voor gezelschap van 'n invalide. Verpleging is maar bijzaak. Het gaat er eigenlijk om een ongelukkige met het leven te verzoenen. Zendt u haar eens bij me, als u zoo goed wilt zijn.”

Lenie schrok, toen zij vernam dat zij voor de ziekenhuisverpleging ongeschikt was. Doch tevens luchtte liet haar op. Zij had zelf reeds gevoeld, dat het haar te zwaar was, maar zij had gehoopt, dat zij de vermoenissen door den tijd te boven zou komen. De waarheid was haar echter liever dan een bedrieglijke hoop — gedwee begaf zij zich naar 't bureau van den geneesheer-directeur, om te vernemen wat hij voor haar had.

De dokter knikte haar vriendelijk toe. „U hebt het zeker wel gehoord,” begon hij. „Het zou voor u zelf veel beter zijn, als u een gemakkelijker werkring zocht. Toevallig weet ik iets, waarbij ook uw toewijding beter tot haar recht zal komen. Een collega uit Los Angeles vroeg me om een verpleegster, die tevens als dame van gezelschap kan fungeren...”

Hij zocht naar een brief, dien hij niet vond, en streek met een verstrooid gebaar over zijn voorhoofd. „Het gaat om een invalide — de bijzonderheden ben ik vergeten. Een parachutist of zoo iemand, geloof ik — toen ik den brief las herinnerde ik me wel, dat ik er niet lang geleden iets van in de krant gelezen had. Enfin, dat doet er allemaal niet toe. Hoofdzaak is of u bereid zou zijn een dergelijke betrekking aan te nemen...”

Hij keek vragend naar haar op en Lenie knikte. „Ik zou me graag nuttig willen maken, dokter,” zei ze zonder den minsten ophef.

„Als u iets voelt voor zoo'n betrekking, wil ik u wel introduceeren,” hernam hij vriendelijk. „Morgen en overmorgen schikt het mij niet, maar Vrijdag wel. Zorgt u dan om elf uur gereed te zijn — 't is te doen, op één dag heen en terug.”

Aan zijn rolstoel gekluisterd — ergens in een landhuisje in de buurt van Los Angeles — leefde Dick Price in die dagen het verbitterd bestaan van een eenzamen banneling, uitgestooten door het leven zelf. Hij was overgeleverd aan de goedbedoelde, maar bedillieke zorgen van een oude vrouw en aan zijn zwartgallige gedachten — plagen, die hij zich berustend moest laten welgevallen.

Daar zat hij dan dag in dag uit voor het venster, dat uitzag op een achtertuin — een man, die pas den zomer van zijn leven was ingegaan, gebroken door het sterke besef van zijn eigen onvolwaardigheid en nuttelosheid. Alle handen met het verleden had hij ruw verbroken — hij had genoeg gekregen van de klaagliederen en medelijdende blikken van zijn vrienden, waaraan hij voortdurend den bitteren snaak proefde van zijn hulpeloosheid. Alleen met Mary had hij de relatie aangehouden, gebonden als hij zich aan haar voelde door een sterk gevoel van dankbaarheid.

In moe en treurig gepeins sleet hij zijn dagen. Hij aanschouwde zijn leven als een film — vanaf de jaren van zijn

vroegste herinnering tot aan den dag van het ongeluk. Hij bekeek de spelers en figuranten, die er een rol in hadden vervuld en waardeerde hen naar de betekenis, die zij in zijn leven hadden gehad. Het meest dacht hij echter aan de drie vrouwen, die langer of korter zijn levenspad waren gegaan. De eerste was zijn moeder en bij haar verwijden zijn gedachten het langst — het waren meest smartelijke gedachten. De tweede was Mary en haar herdacht hij alleen nog in vriendschap en dankbaarheid. Dat andere gevoel was vanzelf verdwenen, toen hij haar aan zijn ziekbed beter had leren kennen. Haar intiemste eigen was hem vreemd gebleven, evenals vroeger. Zij was een boek met zeven zegels, die alleen verbroken konden worden door den man, die het geheim van haar liefde bezat.

De derde vrouw was het meisje uit Murray. Het was met wroeging en zelfverwijt, dat hij aan haar dacht. Vaak vroeg hij zich af, of zij zou weten van zijn ongeluk. En met welke gevoelens zij het zou hebben opgenomen. En altijd als hij zich dien stillen avond herinnerde op de bank voor haar huis, werd zijn hart warm bij de gedachte aan wat er toen in hem was omgegaan.

De herinnering aan Lenie werd altijd gevolgd door uren van diepe neerslachtigheid. Hij had zijn eigen geluk verspeeld en haar een wellicht groot verdriet berokkend. Was dit misschien de straf voor wat hij haar had aangedaan — bestond er ook een vergelding op dit ondermaansche?...

Op een regenachtigen dag, toen zijn zwartgallige gedachten hem sterker plaagden dan ooit, werd er hard gescheld. Hij keek verwonderd op — bezoek ontving hij nooit en de leveranciers kwamen altijd achterom. Hij hoorde een mannenstem in de gang en even later verscheen de huishoudster. „Een dokter uit Frisco, meneer. Hij heeft een verpleegster bij zich. Dokter Wilkins heeft hem gestuurd.”

Dick Price fronste zijn wenkbrauwen. Hij herinnerde zich iets van dat plannetje — men wilde hem een verpleegster tot gezelschap geven.

„Laat maar binnenkomen,” zei hij knorrig. Zijn leeg rechtermouw bengelde naast den stoel en zijn verlamd been lag dood in de kussens. De deur ging open en een stem in de gang zei: „Na u, zuster...”

Hij keek op en tegelijk verstrakte zijn moe gezicht. In de deuropening stond Lenie. Zij was ouder geworden en ernstiger, maar overigens was zij hetzelfde gebleven.

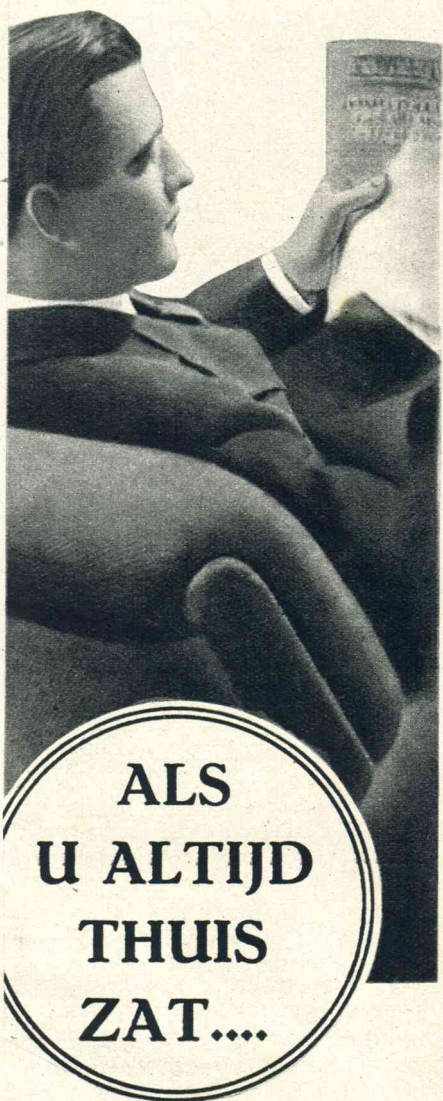
Met angstige ontroering keek hij haar aan.

„Lenie,” ontsnapte hem heesch.

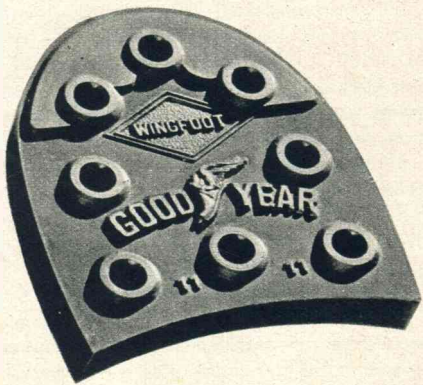
Lenie stond daar — doodsbalek. Met één oogopslag had zij alles gezien — die leeg mouw, het verlamde been. Er lag geen verwijt in haar blik en er kwam geen klacht op haar lippen. Zij stond daar, verstijfd van schrik bij de aanschouwing van zooveel hulpbehoefte. Doch toen zij haar naam hoorde noemen, kreeg zij eensklaps een schok. Zij snelde op hem toe en knielde bij hem neer. Toen drukte ze zijn linkerhand tegen haar gelaat.

„O, Dick, Dick,” zei ze met iets als vervoering in haar stem, „nu kom ik er dus toch achter, waarom je me nooit teruggeschreven hebt...”

De dokter ging de gang in en trok de deur dicht. „Dat schijnt een oud lied,” mompelde hij glimlachend voor zich heen. „En de melodie klinkt erg bekend...”

dan zou het U koud laten dat de leerprijzen stijgen... want dan zou schoenreparatie geen belangrijk bedrag uitmaken in Uw huishouden. Maar U werkt en loopten Uw schoenen slijten. Eis dat Uw schoenmaker in het vervolg Uw schoenen met Goodyearrubberlederzoolt, dat hij U Goodyear rubber hakken geeft. Goodyear is veel sterker dan leer of enig ander rubber fabrikaat. U zult eens zien wat U dat scheelt.

Neem geen risico, maar....

Imp. VAN ROSSUM & Co.
DEN HAAG AMSTERDAM ROTTERDAM

BIJ DE WINKELIER

DE VOLGENDE AVOND

GEEN SPRAKE VAN HINDERLIJK NASCHRIJNEN

Als U Palmolive Scheercreme gebruikt, kunt U de zwaarste baard volkomen „schoon” uitscheren, zonder eenig gevaar voor dat hinderlijke naschrijven, zelfs bij een uiterst gevoelige huid. Want de kostelijke, verzachtende olijfolie, welke in deze scheercreme verwerkt wordt, maakt ook de hardste baardharen in weinige seconden soepel.

Het gebruik van Palmolive Scheercreme geeft U dus de zekerheid, dat U er tot laat op de avond welverzorgd uit blijft zien.

JONGENSTRUI

LEEFTIJD CIRCA 9 JAAR

Benodigd 190 gram donkerroode (1032) en 40 gram grijze (1054) Everlastingwol, aluminium naalden 2½ en 3.

Wijdte onder de armen 70 cm. Mouwlengte 37 cm. plus 3 cm. voor omslag.

Voorkant : Opzetten 92 st. op naalden 2½. De boord wordt 2 r., 2 avr. gebreid 30 n. hoog (8 cm.).

Verder breien in tricotsteek op naalden no. 3. Hierbij is 2 cm. 5 st. breed en 7 n. hoog. Beginnen met 4 st. r. rood, verder *2 st. r. grijs, 2 st. r. rood, herhalen vanaf *.

2e n. avr. rood op rood, grijs op grijs. De laatste 4 st. avr. rood.

3e n. 5 st. r. rood, verder *2 st. r. grijs, 2 st. r. rood, vanaf * herhalen, dus 1 st. verspringen.

4e n. rood op rood, grijs op grijs, laatste 5 st. avr. rood. Zoo steeds 1 st. rood er bij breien bij de rechte nld. Tot aan het armsgat doorbreien.

65e n. boven den boord begint het armsgat. Nu 3 st. afkanten, in patroon de nld. uitbreien en de volgende nld. 3 st. afkanten, nld. uitbreien. Nu 3 x bij het begin van de nld. aan elken kant 2 st. samenbreien, zoodat er nog 80 st. op de nld. overblijven. Doorbreien tot aan den hals, vanaf den boord geteld 100 nld.

Linkerschouder : 101e n. 28 st. r. breien, werk omkeeren en avr. terugbreien.

103 n. laatste 2 st. samenbreien. Zonder minderen verder breien op 27 st., daarna de afschuining voor den schouder.

108e n. 18 st. avr. breien, omkeeren, recht terug.

110e naald. 9 st. avr. breien, omkeeren, recht terug, steken op een draad rijgen, draad afbreken. Nu voor den hals 25 st. op een draad rijgen. Den 2en schouder evenzoo breien, maar tegengesteld.

Rug : Op naalden 2½ den boord breien. Nu komt het streeppatroon tegengesteld aan het voorpand.

1e nld. 2 st. r. rood, 2 st. r. grijs enz., de laatste 4 st. r. rood.

2e nld. rood op rood, grijs op grijs, enz.

3e nld. de laatste 5 st. r. rood enz. Verder als de voorkant. De hals begint hier met 107e n. en tegelijk met den hals de afschuining voor den schouder. Daarna den rechterschouder van rug en voorkant tegen elkander leggen en te zamen afkanten. Van den linkerschouder aan den kant van het armsgat 12 st. te zamen afwerken ; de overige st. van den linkerschouder apart afkanten.

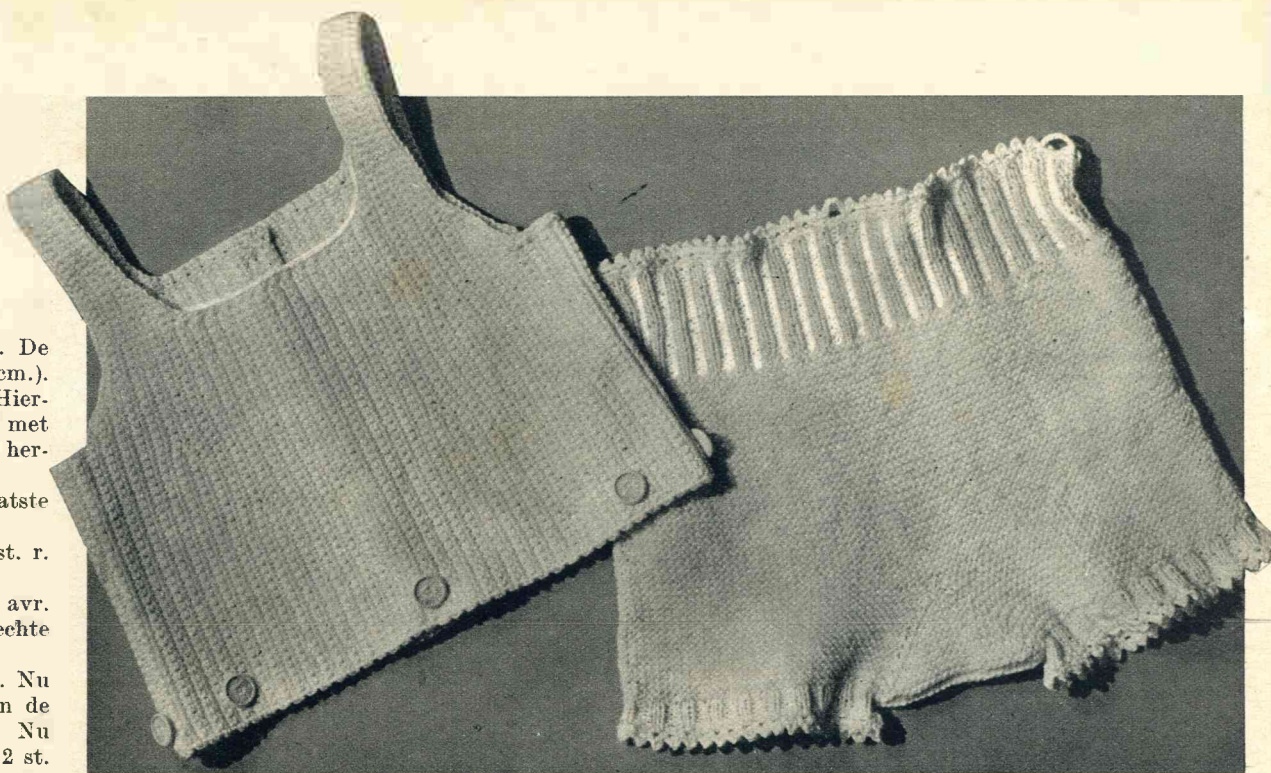
Halsboord : Rond den hals 84 st. opnemen, nld. 2½, 40 nld. breien 2 r. 2 avr., daarna afkanten.

Aan den voorkant langs den schouder- en halsboord 6 lusjes haken.

Mouw : Rond het armsgat 66 lussen opnemen, 1e nld. 42 st. breien, omkeeren, 18 st. avr. terug, omkeeren, 3e nld. 21 st. r. breien, omkeeren, 24 avr. breien, omkeeren, 5e n. 27 st. r. breien en zoo voortgaan, steeds 3 st. erbij nemend, totdat alle st. gebreid zijn.

Vanaf den kop der mouw geteld in de 25e, 41e, 57e, 73e, 89e, 105e n. aan het begin en eind van de nld. 2 te zamen. Doorbreien t/m. 116e n. Hierna 8 nld. in patr. breien, 2 st. rood, 2 st. grijs. Nu met nld. 2½ het manchetje breien 2 r., 2 avr., 32 n. hoog. Afkanten.

Onder een vochtigen doek opstrijken.

Practische voorwerpen voor de kleintjes

ONGEVEER 2 JAAR

BROEKJE EN LIJFJE VAN KATOEN

Het gehaakte lijfje en gebreide broekje, die beide van katoenen gareen worden gemaakt, zijn twee praktische en nuttige kledingstukken voor onze kleine kinderen, daar zij niet alleen goed waschbaar, maar tevens ook ijersterk zijn en prettig in 't dragen.

Voor het lijfje heeft men noodig : 80 gram wit katoenen gareen en een aluminium haaknaald nr. 2½.

Men haakt het lijfje in heen- en teruggaande vastentoeren en begint bij den rand van het rugpandgedeelte met een opzetrand van 51 lossen.

Dan haakt men in iedere losse van den opzetrand, te beginnen bij de 2e losse, telkens 1 vaste. Bij de volgende toeren haakt men de vasten in die van den vorigen toer. Beide lussen van de vasten van den vorigen toer worden telkens opgenomen. Bij het omkeeren haakt men telkens 1 losse. Bij het begin van den 16en en 18en toer meerdert men 2 steken door bij het omkeeren 3 lossen te haken en dan eerst in de op één na laatste losse te steken. De schouderbandjes worden tegelijk gehaakt. Men haakt daarom aansluitend bij den 19en toer : 17 lossen.

De 20e toer wordt begonnen met 1 vaste, die in de op één na laatste losse gehaakt wordt en vervolgens in iedere volgende losse.

Men heeft nu 70 steken in het geheel en haakt boven deze steken nog 4 toeren vasten. Dan laat men voor het armsgat op het einde van den 25en toer 26 steken en op het einde van den 27en, 29en en 31en toer telkens 3 steken staan.

Dan ter breedte van 35 steken steeds vastentoeren haken tot en met toer 43. Bij het begin van de toeren 44, 46, 48 worden weer 3 steken gemeerdert door bij het omkeeren 4 lossen te haken en dan de eerste vaste te haken in de op één na laatste losse.

Op het einde van toer 49 haakt men nog 27 lossen voor het volgende schouderbandje en begint den 50en toer met 1 vaste, die gehaakt wordt in de op één na laatste losse. Heeft men de toeren 50—54 weer boven de 70 steken, die men nu heeft gehaakt, dan worden twee kortere toeren gehaakt voor de meerdere wijdte van den ondersten rand.

Daartoe haakt men den 55en toer slechts boven 32 steken, keert om en haakt terug (56e toer). Bij den 57en toer laat men de laatste 24 steken van het schouderbandje staan. De 63e en 64e toer worden ook weer korter en ter

breedte van 22 steken gehaakt; alle overige toeren haakt men boven een breedte van 46 steken.

De 77e en 78e toer vormen het midden (voorpand) van het lijfje. Vanaf deze toeren wordt het tweede gedeelte van het lijfje precies gelijk, maar dan tegengesteld aan dat van het eerste gedeelte gehaakt.

In den linkerrand van het rugpand worden tegelijkertijd de knoopsgaten gewerkt door de 2e—5e en dan nog 5 x de 6e—8e vaste over te slaan en boven deze vasten 3 lossen te haken. Dan haakt men nog 1 teruggaanden toer, waarbij men om de lossen weer 3 vasten haakt. Op het einde van den toer laat men den werkdraad hangen, de naadjes der schouderbandjes worden met het overige deel verbonden terwijl in den halsrand en de randen der schouderbandjes nog vasten gehaakt worden. De armsgaten worden eveneens met 1 toer vasten omgehaakt. Tegenover de knoopsgaten worden linnen knoopjes genaaid en ook onder langs den rand van het lijfje naait men linnen knoopjes.

Broekje. Materiaal : 80 gram witte breikatoen en stalen breinaalden nr. 8/0 en nr. 10/0. Men breit voorste en achterste gedeelte van 't broekje precies gelijk en begint bovenaan bij den boord met een opzetrand van 80 steken. De boord wordt 2 recht, 2 averecht gebreid met de fijne naalden en wordt 24 naalden hoog. Vervolgens met naalden nr. 8/0 heengaande recht en teruggaande averecht verder breien, zoodat er ribbels ontstaan. Bij de 61e naald begint het kruis, waarvoor men van het dwarsliggende lusje tusschen den 40en en 41en steek 1 recht verdraaid breit en bij den 63en toer op dezelfde wijze vóór en na deze meerdering aan weerszijden nog 1 steek meerdert terwijl men nog 11 x bij iedere 2e volgende naald vóór de le en na de 2e meerdering telkens 1 steek van het dwarsliggende lusje breit, zoodat aan weerszijden voor het kruis een even groot aantal steken gemeerdert wordt. Bij de 88e naald breit men 40 steken op één naald, kant de volgende 25 steken (kruis) af en breit de volgende 40 steken op een 2e naald. Dan eerst het 2e gedeelte precies zooals het 1e gedeelte breien en vervolgens den middelsten naad en de zijnaden verbinden vanaf den ondersten rand tot aan den boord.

Boven de steken, die nog op de naalden zijn (voor ieder pijpje 80 steken) breit men met de dunnere naalden 6 toeren afwisselend 2 recht, 2 averecht en kant dan af. Dan de randen der pijpjes met een klein puntje omhaken. Men haakt : 1 vaste in den rand, dan afwisselend 3 lossen en 1 vaste terug in de 1e losse en 1 vaste in den 2en steek van den rand. Langs den boord haakt men eerst een toer vasten en dan een puntje zooals langs de pijpjes, waarbij men bij het begin, in het midden en op het einde 1 knoopsgat maakt, door in plaats van vasten nu 6 lossen boven 2 vasten te haken.

VERLOVINGS- EN TROUWRINGEN

En neem dit ringetje thans aan.
Het moge u een oorkonde zijn
Van trouw en zoete min.

(Tristan)

De ring in 't algemeen is steeds, door de eeuwen heen, het symbool geweest en gebleven van macht, liefde, trouw en nog veel meer dat, behalve met een waas van romantiek, ook omhuld is met den sluier der geheimzinnigheid.

De geschiedenis van verlovings- en trouwring is echter, vooral in haar oorsprong, gebaseerd op minder poëtische grondslagen. De trouwring vooral vormde hier wel in laatste instantie een verre herinnering aan den bij tal van volkeren voorkomenden vrouwenkoop, aan de financiële transacties dus, die onafscheidelijk aan een huwelijk waren verbonden.

Later is dit realistische symbolisme verdwenen. De Annulus pronubus of verlovingsring der Romeinen was oorspronkelijk van ijzer, doch later, toen men hem ging beschouwen als een kostbaar geschenk, werd de ring vanzelfsprekend gevormd uit edeler metalen en kreeg hij bovendien allerlei versieringen, waarvan de kostbaarheid 'n poëtisch maar kostbaar zinnebeeld vormde van de gevoelens van den schenker. Vaak kwamen hier nog inscripties bij, verbonden namen of initialen, symbolische teekens of spreuken, zooals: „Amo te — ama me” (ik bemin je — bemin mij) of „pignus amoris” (liefdespand) enz. In elkaar gestrengelde vingers, zooals die vaak op de verlovingsringen der middeleeuwen voorkomen, vindt men ook al op de ringen der oudheid.

In het epos „Ruodlieb” — van 1030 — wordt de ring aan de bruid gegeven op 't gevest van een zwaard.... symbool van de onbestreden heerschappij van den man! Eerst veel later kwam een wederzijdsche uitwisseling van ringen tot stand.

We herinneren ons ook een van de bekendste tooneelen uit Gudrun, waarin Gudrun en Herwig beschrijven hoe zij elkaar hebben herkend aan de ringen, die ze in vroeger dagen van geluk hebben uitgewisseld.

Materiaal, waarde en vorm der ringen hebben in den loop der tijden tal van veranderingen ondergaan. Ofschoon meestal aan goud de voorkeur werd gegeven, werd ook zilver graag gebruikt, naast koper en ijzer. Niet zelden (bv. in 1813 in Duitschland en kort geleden in Italië) ruilde men gouden ringen tegen ijzeren in, om op deze wijze den goudvoorraad van het land te helpen vergrooten.

Bij dergelijke gelegenheden werd dan een passende spreuk in den ring gegrift, zooals bv. „Ingeruild tot welzijn van het vaderland” of „Ik gaf goud voor ijzer, 1813”.

In het moderne Griekenland komen bij het huwelijk een gouden en een ijzeren ring in aanmerking. De gladde ring zonder steen komt als trouwring in alle tijden voor, doch daarnaast ook de ring, bezet met edelstenen en voorzien van een of ander symbolisch teken. Diamant en robijn zijn geliefde stenen, die men vaak naast elkander plaatst.

In Italië noemde men den diamant

zelfs de „pictra della reconciliazione” (steen der verzoening) omdat het bijgevoelde den steen de kracht toeschreef den vrede van het huwelijk te bewaren of te herstellen.

Niet zelden treft men op dergelijke ringen allerlei inscripties aan, tot zelfs humoristische toe. Zoo luidt een inschrift uit de 15e eeuw bv.: Mulier viro subjecta esto (de vrouw zij den man onderdanig) of zooals men op een aantal ringen in het Kensington-museum te Londen kan lezen: „Dit is mijn geluk” — „Wees trouw tot in den dood” — „Heb lief en gehoorzaam”.

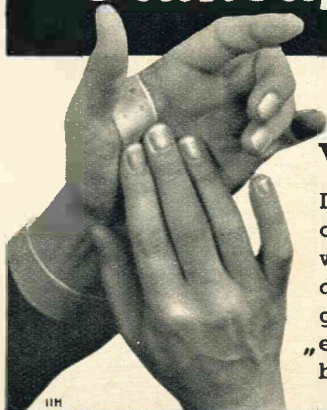
In de 18e eeuw komen op de ringen vlamme, gekroonde harten voor, die later vervangen werden door 'n duivenpaar. Vanaf het einde der 18e eeuw tot nu is de gladde huwelijksring in gebruik, die uitsluitend naam en datum draagt.

Een interessante vraag is: aan welke hand en welken vinger werd de trouwring gedragen? Er is een Latijnsch vers, dat dit laatste zeer duidelijk aangeeft. Het luidt als volgt: Miles, Mercator, Stultus, Maritus, Amator, wat in de volgorde der vingers wil zeggen: de soldaat steekt zijn ring aan den duim, de koopman aan den wijsvinger, de dwaas aan den middelvinger, de echtgenoot aan den ringvinger en de verliefde aan den pink. Dat met ringvinger bedoeld was die der linkerhand blijkt uit tal van aanhalingen uit schrijvers der oudheid en der middeleeuwen, die nadrukkelijk beweerden dat er rechtstreeks van het hart een zenuw naar den ringvinger liep. Uit velerlei afbeeldingen blijkt echter, dat de plaats van den trouwring in den loop der tijden nogal eens veranderde. Hij komt echter zelden of nooit voor aan den middelvinger.

WAT ZULLEN WE ETEN?

Zondag :	Bouillon met eierkaas.
Biefstuk.
Spercieboonen (uit blik).
Aardappelen.
Griesmeeltaart.
Maandag :	Varkensschijf.
Gestoofde raapstelen.
Aardappelen.
Yoghurt.
Dinsdag :	Hachée.
Hutspot.
Rijst met rabarber.
Woensdag :	Aardappelsoep.
Runderlapjes.
Schorseneeren.
Aardappelpuree.
Donderdag :	Gestoofde rolpens.
Rodekool.
Aardappelen.
Marmeladebroodje.
Vrijdag :	Harde eieren.
Brusselsch lof in een schotel.
Aardappelen.
Kerriesaus.
Trommelkoek.
Zaterdag :	Gebakken spek.
Capucijners.
Aardappelen.
Bruine uien saus.
Fruit.

Hansaplast „elastisch”

Het ideale snelverband voor kleine verwondingen.

Daarmede verzorgt U elke wond vlug en afdoende. Het desinfecteerende gaaskussentje werkt bloedstillend en kiemdoodend, terwijl de elastische pleister in elke beweging mee geeft. Koop nog heden een pakje Hansaplast „elastisch”! Het is reeds vanaf 15 Cent verkrijgbaar bij apothekers en drogisten.

Hansaplast „elastisch” komt elk oogenblik van pas!

Kom je briden vanavond?

Nee, ik kan niet. Ik heb weer zoo'n ontzettende last van verstopping en ga vanavond groote schoonmaak houden.

En morgen...?

Dan voel ik me slap en beroerd.

Maar wat wil je?

Dat je eens even naar me luistert.

Mijn dokter gaf me een geneesmiddel tegen mijn chronische constipatie. 't Heet Normacol, is zuiver plantaardig en zachtwerkend.

Werkelijk, dat is abnormaal!

Integendeel, Normacol maakt je ingewanden juist weer normaal. Heusch? Hoef ik dan niet thuis...?

Nee, koop even een busje en kom gerust. Normacol geneest je geleidelijk.

Nu, als het jou van je chronische constipatie afgeholpen heeft, moet het wel goed zijn!

VOOR H.H. MEDICI

Normacol is een zuiver plantaardig laxermiddel (hoofdbestanddeel: plantenbark). Het bevat geen scheikundige bestanddeelen, die den darmwand prikkelen, noch vloeibare paraffine.

De Normacol-korreltjes zwellen in den darminhoud gelatineus op en maken de ontlasting los en gemakkelijk. De kleine hoeveelheid FRANGULA in Normacol stelt de darmwandspieren in geregelde werking, totdat de normale toestand weer is ingetreden. Aan Normacol raakt men dus niet gewoon, waardoor het vooral voor chronische constipatie het aangewezen geneesmiddel is.

Om een snelle oplossing voor constipatie te vinden, wordt vaak getracht door het innemen van ruw-reinigende laxermiddelen den stoelgang kunstmatig te forceeren. Van een dergelijke „opruiming” voelt U zich echter slap en ellendig en de normale darmfunctie wordt er niet door hersteld.

NORMACOL herstelt de normale darmfunctie.

Langs natuurlijke weg herstelt Normacol de normale darmfunctie. Smakeloos en gemakkelijk in te nemen, wordt Uw constipatie geleidelijk door Normacol genezen en U raakt er dus niet aan gewoon.

Prijs fl. 1.-, groote bus fl. 2.20; verkrijgbaar bij alle apotheken en goede drogisterijen.

CONSTIPATIE kan ernstig zijn, vooral als het te wijten is aan een organische storing. Raadpleeg Uw dokter om zeker te zijn!

Stuur onderstaande coupon nog vandaag in open envelop, gefrankeerd met 1½ ct. postzegel, of zend ons een briefkaart. Dan ontvangt U gratis en franco een proefbusje Normacol, genoeg voor 2 dagen.

Aan C. N. Schmidt, Keizersgracht 31, Amsterdam.

P. 12 H

Den Heer
Mevr.
Mej.
Adres
Plaats

NORMACOL

Voor Regelmatige Werking!

VERZORGING VAN DE HANDEN

De nagels worden niet geknipt doch gevijld. Dit vijlen geschiedt van buiten naar het midden met een vijl van goed buigzaam staal of liever nog schuurpapier. Vijl niet te ver langs de zijkanten door. Geef uw nagels een mooien ovalen vorm, doch bedenk dat de overdreven lange puntige nagel heeft afgedaan.

Na het vijlen worden de vinger toppen geweekt in lauwwarm water, waarin wat zeep of badzout is opgelost. De beste temperatuur voor het water is 45 graden. De nagelriemen worden op deze wijze afdoende losgeweekt en kunnen daarna gemakkelijk teruggeschoven worden. Ook worden er uitstekende nagelwaters in den handel gebracht, die overtollige vetletjes vervrijderen.

Werkelijk mooie handen, hoe zeldzaam zijn ze. Keurig verzorgde handen kan nagenoeg iedereen hebben, die er prijs op stelt en er eenige moeite voor over heeft. Elken ochtend enkele minuten voor het loshouden der nagelriemen, eens in de week een kwartiertje voor het bijvijen en poetsen der nagels, en onze hand mag gezien worden. Dat is voor niemand overdreven en zelfs een eisch van wellevendheid, want een onnoodig leelijke hand maakt een onaangename indruk.

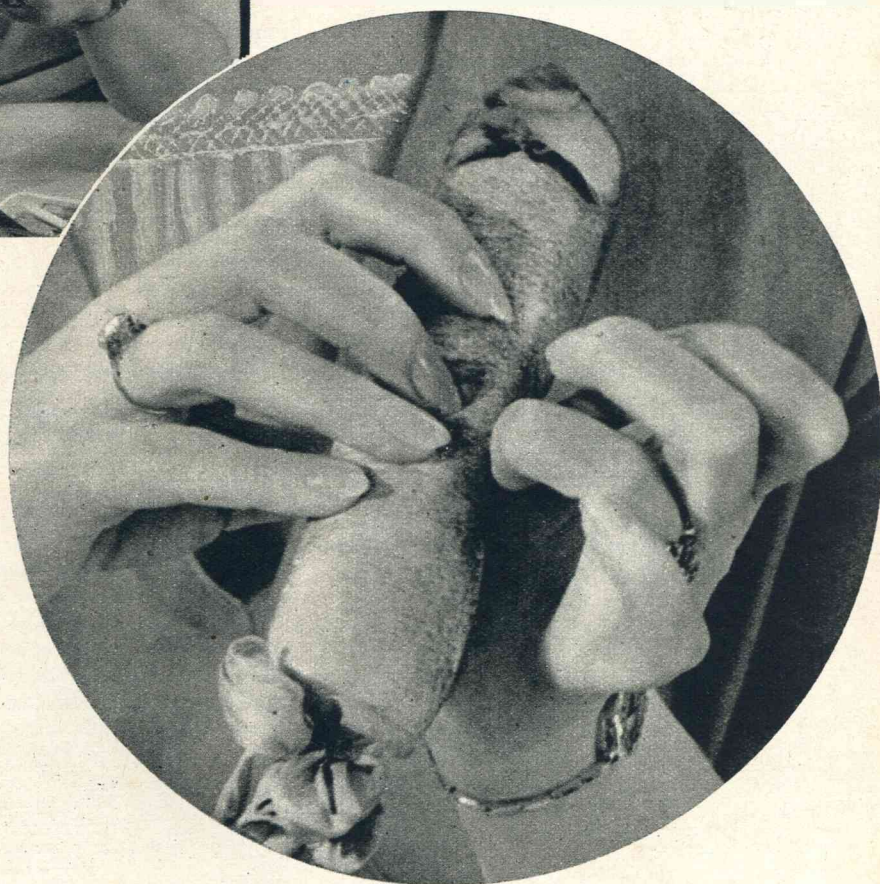
Heeft men last van roode of ruwe handen, dan 's nachts inwrijven met wat crème of vaseline of masseeren met een van de vele daartoe in den handel zijnde lotions. Dat masseeren is een uiterst eenvoudige behandeling. Men maakt hetzelfde manuaal als bij het aantrekken van nieuwe glacé-handschoenen, wat voortreffelijk werkt op den bloedsomloop. Degenen, die last hebben van harde nagelriemen, welke gauw uitscheuren, doen het best om deze 's avonds wat in te vetten. Voor de huisvrouw is een schijfje citroen een onmisbaar attriboot op de toilettafel.

Blijft er na het zorgvuldig reinigen der nagels toch nog eenig vuil achter, dan verdient het aanbeveling om een stukje watten, gedrenkt in een mengsel van ammonia en waterstof-superoxyde, rond een stokje te winden en den nagel daarmee te bleken. Heeft men eenigszins bolstaande nagels, die ware verzamelplaatsen van stof en vuil vormen, dan verdient het aanbeveling om wat kunstmatig wit, dat speciaal daartoe in den handel gebracht wordt, onder den nagel aan te brengen.

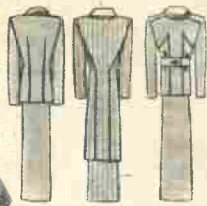

De nagelriem wordt voorzichtig teruggedrukt met een speciaal stokje, waaraan een soort bokkepootje van gummi. In sommige gevallen verdient 't aanbeveling om na het losweken wat vaseline onder de nagelriemen te werken.

Tot slot het glanzend maken van de nagels, waartoe verschillende methoden gevolgd kunnen worden. Het meest gedistingeerd, maar daartegenover het minst gebruikt omdat de methode te bewerkelijk gevonden wordt, is het polijsten met crème of poeder. Veel gemakkelijker en ook duurzamer is het opbrengen van een laagje nagellak. Bij deze bewerking zorge men vooral de halve maantjes vrij te laten. Gebruikt men donker lak, dan wordt ook het bovenste randje van den nagel niet bedekt. De gewone rol van zeemleer is de meest aanbevelenswaardige polissoir. Wordt het zeemleer eenigszins vet dan direct door nieuw vervangen. Heeft men gelakte nagels dan verdient het toch aanbeveling om er na het wasschen even den polissoir over te halen.

PAKJES VOOR HET VOORJAAR

12a. Mantelcostuum van grijze stof, twee rijen knopen, kraag van fluweel, rok met overslag. Benodigde stof: 3 m. à 140 cm. breed.

13a. Mantelcostuum van gestreepte stof, driekwart lang, twee rijen knopen, kant geboord met tres, tweebaansrok. Benodigde stof: 3,25 m. à 140 cm. breed.

14a. Sportcostuum, hoog gesloten, mouw met schouderpaulette, ingezette voor- en rugpanden, versierd met zakken, rok met voorplooi. Benodigde stof: 3 m. à 140 cm. breed.

VERKRIJGBAAR
IN DE MATEN
40, 42, 44, 46.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Winterweelde“, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassjes en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (alleen van 5 en 6 ct.) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA“ — NASSAUPEL 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor bestelkosten verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

NUTTIGE WENKEN

Wanneer we een schijfje citroen en wat stukjes eierschaal in een dun zakje naaien en dit met het waschgoed mee laten koken, zal dit veel mooier wit worden.

Bevroren fruit behoeven we niet weg te gooien. Een verkeerde methode is ook, het gauw in de warmte te brengen. We moeten het integendeel rustig laten liggen en bedekken met linnen doeken en veeren kussens, waarna het fruit langzaam maar zeker zal ontdooien. Het is dan nog uitstekend te gebruiken.

Het is aan te bevelen, bakblikken meteen na het gebruik, dus wanneer ze nog warm zijn, in te wrijven met een stukje spekzwaard. Ze kunnen dan weggezet en bij een volgende gelegenheid meteen weer gebruikt worden.

Wanneer we uien hebben schoongemaakt, verdient het aanbeveling, onze handen af te wrijven met wat selderij-groen. De onaangename uienlucht zal dan verdwijnen.

Een grijslijnen kinderwagen kunnen we opknappen door hem af te nemen met in boraxwater uitgewrongen doeken. Deze moeten telkens vernieuwd worden.

Vloerkleeden kunnen we behalve met zout en azijn ook prachtig opruimen,

door ze af te wrijven met een doek, die in terpentijn gedrenkt is.

Om den onderkant van een waterketel, die er vaak leelijk zwart uitziet, schoon te maken, kunnen we hem afwrijven met propfen krantenpapier, waarop tevoren wat paraffine is gedaan.

Een praktische methode is het, aan de smalle kanten van badhanddoeken een smal linnen band tegen te stikken alvorens ze in gebruik te nemen. Dit om inscheuren te voorkomen.

CORRESPONDENTIE

Mevr. R. H.-W. te Soest. De behandeling van uw palissander ameublement met roode was is uitstekend. U hoeft dit slechts een paar keer per jaar te doen. Voor de rest is dagelijks afnemen met een zachten doek voldoende.

Zeer zeker kan palissanderhout gefineerd (opgelegd) zijn. Het is dan vanzelfsprekend minder kostbaar.

Mej. G. K. te Doetinchem. De schroeivlek kunt u verwijderen, door hem met water nat te maken en het kleedingstuk dan in de zon of in helder daglicht te leggen net zolang tot de vlek verdwenen is. Het beste is, hier gebruik te maken van een bleekveldje. Zoo noodig moet de vlek enkele keeren opnieuw nat worden gemaakt. Helpt water niet, dan kunt u de vlek ook bevochtigen met waterstofsperoxyde (3%-oplossing).

De verzorging van Uw huid eischt...

voorzichtigheid in de
keuze van Uw zeep!

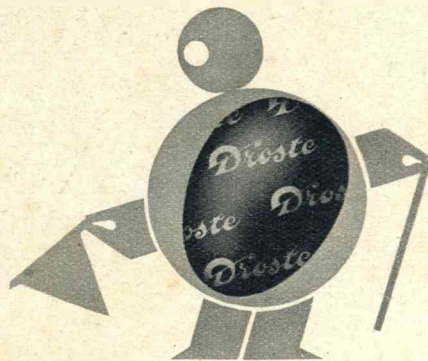
Kiest het Old Cottage
merk, de zeep die
een weldadigen in-
vloed uitoefent op
de huid en Uw
charme verhoogt.
Let op den naam

„Grossmith“

Importeurs:
RICHARD
WERNEKINCK & Co.
Huddestraat 9
Amsterdam C.

Grossmith's
Old Cottage
Lavender Zeep

Het Tractatie-mannetje gaat Paascheest vieren...

Het Tractatiemannetje is
druk in de weer geweest:
alle winkeliers hebben die
ongewoon-lekkere Droste
Paascheitjes nu voor U klaar
liggen, ook Uw leverancier.
Tal van nieuwe smaken...
ongekend lekker! En ver-
geet ook de Paaschfiguur-
tjes niet!

DROSTE

ALTIJD WELKOM!

Spaart plaatjes voor onze albums.

Ja... ik ben blij dat ik
weer teruggekomen ben op
SUNLIGHT ZEEP

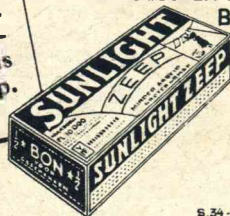

Geen enkele andere zeep is zulk een be-
trouwbaar hulp in huis. Met geen andere
zeep is het mogelijk, zulk een overvloedig
vet sop te krijgen, dat zoveel werk uit-
spaart. Sunlight Zeep geeft prachtig wit
wasgoed en houdt het hele huis fris en
helder, van boven tot beneden. En dan
te bedenken, dat Sunlight Zeep, de beste
kwaliteit die er bestaat, nu nog goed-
koper is dan de meeste andere zepen!
Sunlight Zeep biedt inderdaad een zeld-
zame waarde voor het geld. In mijn huis
noot meer iets anders dan Sunlight Zeep.

NU SLECHTS

10 cts

MET GESCHENKEN-
BON

S. 34-0141.H

